

X.

2322

1903

Supremo orbati Patre ac Pastore fervidas ad coelum attulimus preces, ut Dei bonitas successorem Leonis designet et Spiritus Sanctus, quem elegerit ad supremum regundi Orbis christiani munus, ostendat.

Voces orphanorum, gemitus et lacrymae fidelium viam ad cor Dei clemens invenerunt, atque viduatae Sanctae Matri Ecclesiae Caput, novumque Pastorem impetrarunt.

Annuntio igitur Vobis gaudium magnum, Ven. Fratres et Filii dilectissimi: habemus ex Dei misericordia **Papam, Pium X.**

Cardinales Sanctae Ecclesiae, Patres Purpurati, quibus solis ius eligendi Summum Pontificem, beati Petri successorem, die 4-a mensis currentis ad praelectum papale Solium elevarunt Eminentissimum ac Reverendissimum Dominum **Josephum Sarto**, Cardinalem presbyterum Ecclesiae tituli S. Bernardi ad Thermas, Patriarcham Venetiarum, qui imposuit sibi nomen: **Pius X.**

Finem taliter desolatio Sanctissimo Domino Leone XIII. decedente in Sanctuarium introducta; et reclusus est iusti gaudii sinceraeque laetitiae fons, Petri Stirpe in eadem Ecclesia revirescente, et in praeclara majestate pro multigenitis mundo ferendis fructibus reflorente.

Hinc familia innumerae gentis christiana respirat et Patrem recepisse ex corde iubilat; Ecclesia, sancta Mater nostra gaudet atque Principem et Sponsum nactam esse immense laetatur; exultant milites arcis, exultant nautae naviculae Petri adesse iam ducem, adesse gubernatorem, qui eos in proeliis Domini dirigat atque potestate sibi divinitus data ad victoriam et immarcescibilem adducat coronam.

Communi iubilo et nostra convenit miscere gaudia, qui corde sincero Sanctae Matris Ecclesiae bonum, solamen ac decus exoptamus, promovere nunquam destitimus, quive ut devoti Eiusdem filii in Ipsa sola salutem expectamus et Dei iuvante gratia referimus.

De facta novi
Pontificis
electione.

Et nunc potissimum! cum atrae procellae undique terreant et pessimi conatus in vitae socialis fundamenta, in fidei et morum principia, in Ecclesiae et Patriae bases impetu in dies maiore irruant eaque quatiant.

Inter istas tempestates sola Petri navicula secura a naufragio et sola illa arca est, quae recto ad promissae appellit beatitudinis portum gubernaculo.

In hac arca fuimus adusque et sumus iugiter; et huic fidelitate inhaerere immobili — nostri nos Avi celebri docuere exemplo.

Hanc ipsam fidelitatem contestandi atque renovandi nunc praeclera urget occasio, cum provida Dei clementia SS. D. Pium X. nobis Patrem, Ecclesiae Pastorem esse benigne concessit.

Ad papalem igitur thronum iubilantes offeramus affectus: intemeratae fidei, qua in novo Papa Christi Vicarium agnoscere atque venerari dulce nobis reviviscat onus; filialis dein pietatis, devotionisque, quae Ipsi nos firmiter inhaerere, Ipsum iugiter sequi iubeant moveantque.

Ut autem et Suo Christus in terris Vicario ea semper praestare dignetur, quae ad tantum munus digne implendum sunt necessaria, quaeve universae gentis christiana suspirat et expostulat salus: intrepida fide atque zelo indefesso omnes comprecedemur.

Quare ad gratias Deo pro felici facta SS*i* Patris electione agendas et ad gubernium felix et tranquillum Ipsi impetrandum, praesentibus sequentia servari ordino:

1. Acceptis his meis litteris omnes ecclesiarum ob laetum nuntium per semihoram pulsentur campanae.

2. Proxima Dominica, quae est X. post Pentec. populus fidelis edoceatur de laeto eventu electionis novi Pontificis, dein in omnibus ecclesiis tam parochialibus, quam filialibus, ubi sacra ordinarie peraguntur, Sacrum Solemne habeatur, Missa nempe votiva solemnis e. gr. de SS*a* Trinitate, aut Magna Domina cum collecta pro Papa. Post Missam vero decantetur Hymnus Ambr. cum Vers. et Oratione.

Ad hanc autem solemnem gratiarum actionem magistratus, corporationes ac sodalitates catholicae cum omnibus fidelibus invitandi erunt.

3. Eadem die in omnibus ecclesiis, fine exprimendae communis laetitiae, omnes ecclesiarum campanae tribus vicibus (mane, meridie et vespere post salutationem angelicam) per medium horam pulsentur.

4. In canone Missae abhinc nomen novi SS*i* Patris inseri debet, ac pro Ipso dein in omnibus sacris, ni Rubricae obstent, collecta (imperata pro Papa) sumatur.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 5-a Augusti a. 1903.

† Samuel, m. p.
episcopus.

CAPITULUM

Cathedralis Ecclesiae Quinqueecclesiensis.

Ineffabili cum moerore animi annunciamus perdilectis Dioecesanis, Clero Populoque fideli: Patrem et Episcopum animarum nostrarum

SAMUELEM HETYEY DE HETYE

die 1-a Septembris 1903. hora a meridie media secunda, in Karlsbad, aetatis suae 58. sacramentis moribundorum piissime susceptis, e mortali hac vita ad immortalem ad recipiendam immarcescibilis coronae gloriam evocatum esse.

Vigilantissimus hic Pater, Episcopus noster, dolorosos abdominis spasmos lymphis illis in Karlsbad salubribus depellere vel saltem lenire satagens, dum se vitam et sanitatem inventurum sperabat, subito factus est mortis dirae spolium.

Quia vero cunctis constat et omnibus notum est: vitam episcopalem Patris huius et Episcopi nostri paulinis virtutibus ornatam et beneficentiae operibus amplissimis conspicuam fuisse: dignum sane est, ut justa Funebria paremus, et juxta exigentiam Caeremonialis Episcopalis *Exequias* ordinemus, episcopo convenientes, quas **in diem 7-am Septembris** defigimus, ut omnes et singuli, qui pro ultimo honore contestando accurrere vellent, comparere tempes- tive etiam possint. Oramus vero omnes et singulos perdemisse requirentes, ut memorata die 7-a Septembris **hora matutina Octava** in Ecclesiam Cathedralem convolare dignentur; inde

Et nunc potissimum! cum atrae procellae vindicta
atus hora nona movebit ductus ad Curiam Episcopalem, et ibi
prima benedictione peracta, ferestrum cum Corpore Defuncti a
Sacerdotibus ad Ecclesiam Cathedralem portandum in excelso
Tumba majoris loco collocabitur. Mox inchoabit Sacrum *Cantatum de Requiem*, et eo finito *Quatuor Absolutiones* peragentur;
subinde tumba suo Mausoleo in spem beatiae resurrectionis reclu-
detur, ac devotioni cum *Glorioso* — seu sacra *Missa de An-
geliis*, — finis imponetur.

In tota pastore viduata Dioecesi, in omnibus Parochialibus
Regulariumque Ecclesiis instituatur triduanus Campanarum per
vices (mane meridie et vespere) pulsus, ac Sacrum Cantatum de
Requiem cum Libera pro refrigerio animae defuncti *Samuelis Epis-
copi* celebretur.

Quivis Sacerdos dioecesanus, Statuto Synodali conformiter,
pro eodem *Samuele Episcopo*, sex Missas sine dilatione celebrare
obligatur.

Datum Quinqueecclesiis anno 1903 die 3-a Septemboris.

Nomine lugentis Capituli

Franciscus a Paula Troll,

Praepositus Major et Concanonicus Capituli.

Dujonius Róbertus alias cooperator in Episcopio nominatus est professor apud priores, intermissione vero eiusdem cum candidature non iudicaturatio.

2652
1903.
Antonius Walter,
Vicarius Capitularis, Canonicus Custos Eccl. Cathedralis, Praelatus Domesticus Suae
Sanctitatis, Abbas S. Crucis de Mágocs etc.

XII.

Antonius Walter.

Vicarius Capitularis, Canonicus Custos Eccl. Cathedralis, Praelatus Domesticus Suae
Sanctitatis, Abbas S. Crucis de Mágocs etc.

Venerabili Clero Almae Dioecesis Quinque-Ecclesiensis Salutem in Christo Domino.

Notum reddo RR. sacerdotibus dioecesanis, perdilectis meis Confratribus,
me infrascriptum per Venerabile Capitulum Cathedralis Ecclesiae Quinque-Ecclesiensi-
sis, in sessione Capitulari die 8-a Septembris a. c. celebrata, in Vicarium Capitula-
rem electum, — adeoque administrationem Dioecesis, pro tempore sedis Episcopalis
vacantiae ad manus meas devolutam esse.

Non ignoro gravis huius munera multiplices difficultates, et pensando
illud poetae: „Versate diu . . . quid valeant humeri, quid ferre recusent,” confusus
recedere deberem, tenuem meam in tractandis et expediendis negotiis dexteritatem
considerando. Ast reiecta et spreta huiusmodi pusillanimitate, erigor in spem per
Eum, a quo omne donum perfectum descendit, de quo scriptum est, quod diligen-
tibus Eum omnia cooperentur in bonum.

Agrediendo igitur munus meum, enixe oro omnes dilectos meos fratres
Sacerdotes, ut mei in suis orationibus et praesertim in suis sacris ad aram benigne
meminisse velint.

Quinque-Ecclesiis, die 9. Septembris a. 1903.

Antonius Walter,
Vicarius Capitularis.

2653

1603.

Obitus Josephi Bâter. Bâter Josephus vad ad hon., parochus in Ráczpetre die 7-a Septemboris Sacramentis moribundorum rite munitus animam Creatori Suo reddidit anno aetatis suae 83-o, sacerdotii 59-o Anno 1821 natus, anno 1844 ad sacerdotium promotus, ab a. 1858 egit parochum in Vókány, ab a. 1863 munere eodem functus est in Ráczpetre. Animam denati confratris piis ad aram precibus et suffragiis trium Missae sacrificiorum iuxta statuta Synodi dioecesani commendo. Lux perpetua luceat Ei!

2654

1903.

Concursus pro beneficio parochiali Lengyel. Pro beneficio parochiali Lengyel per translationem RD. Josephi Herger ad parochiam Szigetvár vacanti et juri patronatus Excellentissimi Domini Alexandri e Comitibus Apponyi obnoxio usque 31-am Octobris a. c. concursum publico. Qui animo ducuntur isthoc beneficium obtinendi et sunt habiles, praesentibus invio, ut recursus Excellentissimo Domino Patrono inscriptos intra terminum paeclusi Officio dioecesano exhibeant.

2655

1903.

Concursus pro beneficio parochiali Német-Márok. Pro beneficio parochiali Német-Márok per translationem ARD. Caroli Schultz vad et parochi ad Berement vacanti et patronatui Serenissimi D. Georgii e Principibus Schaumburg-Lippe obnoxio concursum publicum usque 31-am Octobris a. c. indico Competentes habiles praesentibus invio, ut recursus Serenissimo D. Patrono inscriptos intra terminum paeclusi ad Officium dioecesanum mittant.

2656

1903

Concursus pro beneficio parochiali Ráczpetre. Beneficium parochiale Ráczpetre mortis causa vacans atque patronatui Serenissimi Domini Alfredi e Principibus Montenuovo obnoxium concursui publico exponitur. Competentes examine prosynodali approbatos praesentibus provoco, ut recursus usque 31-am Octobris a. c. Serenissimo D. Patrono inscriptos ad Officium Dioecesanum promoveant.

2657

1903.

Personalia. *Schultz Carolus* vad. districtus Siklós, parochus in Német-Márok ad presentationem Serenissimi D. Georgii Principis Schaumburg-Lippe obtinuit beneficium parochiale Berement.

Frey Joannes dr., administrator parochiae Berement, nominatus est administrator beneficij parochialis Német-Márok in spiritualibus et temporalibus.

Herger Josephus adusque parochus in Lengyel ab Illmo D. Alejandro e

Comitibus Andrassy praesentatus pro beneficio vacanti Szigetvár institutus est parochus ibidem.

Dujmovics Sigismundus cooperator in Valpo nominatus est professor supplens, interimalis penes institutum candidatorum pro ludimagisterio.

Fehér Franciscus cooperator in Bükösd et *Gábor Georgius* cooperator in Németbóly constituti sunt catechetæ penes scholas elementares civitatis Quinque-Ecclesiensis communes.

Horváth Joannes cooperator in Tótkeszi nominatus est vicarius in Némethi.

Horváth Dionysius vicarius in Ráczpetre constitutus est administrator ibidem interimalis in spiritualibus et temporalibus.

Wajdits Carolus ad annum e dioecesi dimissus est in Convictum Congregationis Marianae Budapestini munere praefecti cantus Gregoriani functurus.

Missi sunt cooperatores:

Auerbach Josephus ex Abaliget ad Bükösd.

Blandl Georgius, neopresbyter, ad Hosszú-Hetény.

Czindery Andreas, neopresbyter, ad Mozsgó.

Cselenkó Joannes, catecheta Quinque-Ecclesiensis, ad Paks.

Dubniczky Ladislaus, neopresbyter, ad Herczeg-Szőllös.

Hoffer Gregorius, neopresbyter ad Tótkeszi.

Hoffmann Carolus, neopresbyter ad Tolna-Szántó.

Kaufmann Andreas e Mozsgó ad Apar.

Körmendy Izidorus neopresbyter ad Abaliget.

Müller Carolus e Herczeg-Szőllös ad Német-Bóly.

Riedlinger Desiderius e Hosszú-Hetény in munere subsidiari missus est ad Szentgyörgy.

Sajt Stephanus e Püspök-Szent-Erzsébet ad Berement.

Sandrk Michaël e Harkanovci ad Püspök-Szent-Erzsébet.

Stephan Arthur neopresbyter ad Harkanovci.

Varga Franciscus e Berement ad Püspök-Bogád.

Zserdin Josephus e Püspök-Bogád ad Valpó.

Müller Ludovicus cooperator Pakensis erga preces proprias e dioecesi dimissus et in Societatem Jesu susceptus est.

2658

1903.

Exercitiis sacris duce R. P. **Joanne Schlick** e S. J. servatis diebus 24—29 Exercitia ss. Augusti a. c. interfuerunt: **Anderle Jos.** par. Kakasd. **Aulik David** coop. **Vaiszló**. **Beck Ludov.** par. Bicsérd. **Bödy Car.** vicar. **Pécsvárad**. **Bubregh Adalb.** catech. **V.-Eccl.** **Buzsáky Emericus** coop. **B.-Baán.** **Dréher Arnold** par. Bikal. **Gadó Alexand.** pro sacerdotibus.

par Viljevo. Gábor Georg. catech. V.-Eccl. Glatt Ign. director chori Eccl. Cathedr. Gshwind Alexand. coop. Gödre. Gyömörey Sig. prof. praep. Halvax Jos. par. Mágocs. Hanuy Franc. dr. prof. theolog. Hanny Gabriel prael. canon. Hirling Ant. dr. par. Görcsöny. Hofmeiszter Franc. par Olasz. Horváth Adalb. par. Radikovci. Igaz Adalb. dr. secretarius eppalis. Jakic Silvester par. emer. Károly Ign. t. abb. v. a d. par. V.-Eccl. Klein Theodor par. Monostor. Koch Eduard. par Villány. Komócsy Steph. subregens semin. min. Körmendy Car. vice rector sem. Kuzmics Jos. t. canon. v. a. d. par Dolnji-Miholjac. Légár Hugo. ord. cist. prof. gymn. Liebbald Ludov. coop. V.-Eccl. Mayer Georg. succentor. Magyar Nicolaus par. Závod. Mayer Car. coop. V.-Eccl. Magenheim Jos. t abbas, par. V.-Ecc. Melhard Dion. dr. cap. aul. Neu-mayer Desid. par Darázs. Ollé Philipp. par. emer. Pévald Vilh. par Kis-Dorogh. Plank Camillus par. Németbóly. Prikler Car. par. Tevel. Rajczy Joan. par. Szalatnak. Reiner Julius t abbas. par. Szulok. Rézbányay Jos. dr. prof. theolog. Romaisz Franc. v. a d. par Bar-Nádasd. Schäfer Jos. coop Rácz-Petre. Szabó Desid. coop, V.-Eccl. Szabó Victor, catech. gymn. Szegzárd. Szákovits Ottó dr. not. sedis consist. Szikora Ign. par. emer. Szilvek Ludov. dr. prof. theolog. Szvetics Gabr. par. Szajk Tichy Alexand. coop. Bakóca. Troll P. Franc. praep maj. Ulákovics Georg. par. Harkanovci. Valdinger Steph. stud. praefect. Vaszary Colomanus, coop. Szászvár. Virág Franc. spiritualis sem Wajdits Julius, canonicus. Wurster Jos. dr. canon., rector sem.

2659

1903.

A tanítói Alább közlöm azok neveit, kik f. évi aug. 10-14ig n. t Komárik István lelkigyakorl. Jézus társasági áldozópap, főgimn. tanár vezetése alatt tartott leksi szent gyakorlatokon résztvettek : Bátori Ferenc németbólyi, Bodonyi Nándor b.-sellyei, Derdák György bisztricei, Dévai Gyula németbólyi, Droppa Gyula dunaszekcsői, Faubl Alajos kissnyárádi, Gász József b.-jenői, Gábor József felsőmindszent, Glati Adolf bonyhádi, Glatt Győző magyarszéki, Gyurgyev János gyümölcsényi, Hal Viktor pécsvárad, Hasz János hanti, Hering József ladományi, Heigl Lipót versendi, Hipp Imre komlói, Ikotity Béla hercegszöllösi, Kata Lajos tööttösi, Kész József villányi, Koleszarits Károly vázsnoki, Koleszarits Mátyás Iothárdi, Kirc István teveli, Kornfeld János nagyhajmási, Kovácssevics Mihály kászádi, Kráammer Károly mágocsi Kun Márk hidori, Lauer Károlip ócsai, Lagler Sándor tolnavarasdi, Lieber József gyódi, Magyar Rezső bikali, Makári István beremendi, Mayer Ferenc ivánbattyáni, Mayer József b.-baáni, Merkle Adolf kékesdi, Milla Antal bodolyai, Müller Imre németmároki, Oberszt János sátoristyei, Oberszt Lajos belyei, Réder János árpádi, Riveszi Antal szemelyi, Ruzsinszky József bakócai, Schlenker Mihály bonyhádi. Schmid Ádám jakabfalusi, Schubert Károly p.-szent-erzsébeti, Schuksz Károly b.-szopoki. Schultéti Antal vaiszlói, Soms-sich Sándor keszüi, Svarda Dezső szentgaáli, Svarda Gyula málomi, Szászuj Ede.

petárdai Szeiler Bálint b. kövesdi, Szende Mátyás babarci, Sznopek József bicsérdi, Tobel József udvari, Varga Lajos velini, Várkonyi Sándor szegzárdi, Vinkler Antal lapáncsai, Wagner György darócihalmai, Waldinger István gilvánfai, Weininger Kál-mán karancsi, Witkovics István m-peterdi, Zsoldits István szilvási, (pécségházme-gyei) tanítók, összesen: 62 — Ezenfelül: Gergelics József pécsi gyakorlóiskolai, Gróf Mihály barcsi tanító, Kóródy Miklós pécsi tanítóképzőintézetet tanár, Kóbor György barcsiirodatiszt.

2660

1903.

42495 számhoz vm 1903 (5 311 helyt. számhoz) Hirdetés! A biblia-tanulmányozás előmozdítására és az avval összefüggésben álló alapnyelvekben való tökéletesítés céljából alapított Lakkenbacher-féle alapítványból egy 1890 koronányi jutalomdíj tüzetett ki a héber Pentateuch sorshuzás által meghatározandó 15-20 versének ama latin fordításáért, valamint nyelvi és tárgyi magyarázataért, mely a leg-alaposabbnak és az alapítólevél határozmanyainak leginkább megfelelőnek fog itéltetni. A határozmanyok a következők:

1.) Mózes minden az öt könyvből, sorshuzás után választott 2-4 versszak a pályázók által héberból latinra fordítandó és nyelvi, valamint rövid tárgyi magyarázatokkal eilátandó.

A pályázóknak rendelkezésükre bocsátandók: (a héber biblián kivül:) Onkelos Targoma (Berliner-féle kiadás 1884/1, a syr Peschitto egyik szöveg kiadása, a Saadia lia gaon arabs versiója:) héber betükkel Derenbourg J. által kiadva: Oeuvres complètes de Saadia I. Paris 1893.

Épenugy, rendelkezésükre bocsátandók a pályázóknak a héber, syr, aramaica és az arabs nyelv szótárai

A jutalomdijra méltónak nyilvánítandó ama munka, mely a héber szöveget leghelyesebben adja vissza s a melynek nyelvi és tárgyi magyarázatai az össz-szes kiválasztott versekben, valamint a legfontosabb versiókban találkozható nehézségek közül a lényegeseket nem hagyják figyelmen kívül.

2.) Az e célra meghatározott helyen összegyült pályázók munkálataikat az e célra felállított bizottság tagjainak felügyelete alatt 12 órán belül in continuo tar-toznak befejezni.

3.) A pályázatra jogosítvák:

a.) az osztrák-magyar monarchia minden azon hozzátarozói, ki ebben az évben, vagy a legközelebb lefolyt 1. 2 vagy legfeljebb 3 évben theologiai tanfolyamukat és pedig a bécsi, prágai, vagy budapesti egyetemen végezték és a róm, kathol. Presbyteratust elnyerték;

Pályázat a
Lakkenba-
cher-féle
alapítványra.

b.) azok, akik az előbbi értelmében a két első pályázaton részt vettek a nélkül, hogy jutalomdijat nyertek volna.

4.) Az e jutalomdij iránti pályázat a bécsi egyetemen 1903. évi november hó 24-én pénteken fog megtartatni.

A pályázók legalább három nappal előzőleg az illető egyetem theologiai karánok dekáni hivatalánál pályázati képességüket okmányilag igazolni tartoznak. Bécs, 1903. évi hó 9-én A cs. kir. alsó áusztriai helytartóságtól.

2661

1903.

Az államsegélyek elszámolására vonatkozó vallás- és közoktatásügyi nm. m. kir. miniszter urnak alábbi átirat kisérletében nieküldött körrendeletét az államsegélyek elszámolása tárgyában egész terjedelmében miheztartás végett közzök az iskolaigazgató t. plébános urakkal.

A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől. 19926/1903 szám. Az 1903. évi XXVI. t. c. alapján engedélyezett *állam segélyek elszámolására* vonatkozó s a közigazgatási bizottságokhoz intézett körrendeleteimet oly kéréssel van szerencsém a főtiszt. egyházmegyei főhatóságnak megküldeni, hogy az annak végpontjában a tanítóváltozások bejelentése tekintetéből mondottakat a főhatósága alatt álló iskolaszékeknek szoros betartásul szintén meghagyni méltóztassék. Budapesten, 1903. évi augusztus hó 25. Wlassics Gyula. Valamennyi főtiszt. egyházmegyei főhatóságnak.

A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől. 19926/1903 szám. Körrendelet.

Az 1893. évi XXVI. t. c. alapján engedélyezett közsségi és felekezeti iskolák részére tanítói fizetés kiegészítés és korpozáció címén utalványozott államsegélyeknek elszámolása céljából idézett t. c. végrehajtása tárgyában az 1894. évi 10000 szám alatt kelt rendelettel k. adott Utasítás 25. §-a értelmében az igényjogosult tanítók nyugtai ezideig esetről esetre, külön-külön voltak beterjesztendők. —

Tekintettel ezen iskolák nagy számára, valamint az utalványozott államsegélyek említett módon történő elszámolása körül felmerülő nehézkes és rendkívül sok felesleges munkát okozó eljárásra, további különös figyelemmel a közigazgatási eljárás egyszerűsítésének elvére, ezen számadások beterjesztése körüli eljárást egyszerűsíteni célozván, felhívom a Cimet, hogy ezen államsegélyek elszámolására vonatkozó nyugták az eddigi eljárástól eltérően nem esetről-esetre és külön-külön terjesztendők be, hanem a közigazgatási bizottság, illetőleg a királyi tanfelügyelőség a hozzá beérkező nyugtákat egy a ./ alatti csatolt minta szerinti kimutatásba foglalva 1904. évi január hó 1-től kezdve negyedévi időszakonként a közigazgatási bizottság, illetve kir. tanfelügyelő egy gyűjtöszám alatt terjessze fel. —

Tapasztalván továbbá azt, hogy az egyes iskoláknál előforduló *tanítóváltozások* sok csebben csak elkesye jelentetnek be, sőt egyes iskolánál, ahol az

üresedésbe jött tanítói állás rövidebb-hoszabb idő alatt megfelelő képesítéssel bíró tanerővel be nem tölthető, az állás üresedésben léte egyáltalán be sem jelentetik, az államsegélyek elszámolása körüli egyszerűsítés azonban okvetlenül megkövetelvén, hogy az ilyen változások mindenkor a legrövidebb idő alatt bejelentessenek, egyidejűleg felhívom a Cimet, hogy az iskolaszékeket utasitsa, hogy az iskoláknál beálló tanítóváltozásokról, akár betöltenek az állás új tanítóval, akár pedig üresedésben van, mindenkor egy hónap lefolyása alatt és annak jelzése mellett. hogy az állomás eltávozás, vagy nyugdíjazás, vagy elhalálozás folytán ürült-e meg, továbbá, hogy az állomás mely napon ürült meg, s esetleg elhalálozás esetén maradt-e ellátásra igénnel bíró özvegy, annál is inkább tegyen jelentést, mert minden ilyen a tanítóváltozásokból az államkinestárra háruló kárért első sorban az illető iskolaszéket fogom felelössé tenni. Budapest, 1903. évi augusztus hó 25-én. Wlassics Gyula. Valamennyi közigazgatási bizottságnak és valamennyi királyi tanfelügyelőségnek.

2662

1903.

Hanuy Ferencz dr., pécsi theologiai tanár, „Egyházjogi és Egyháztörténeti Értekezések” cz. alatt időhöz és számhoz nem kötött irodalmi vállalatot indított meg, melynek I. füze: „A keresztség kiszolgáltatása az Egyházjog és a Magyar közjog szempontjából” címen megjelent. Úgy e számot, mely tudományos és gyakorlati szempontból figyelmet érdemel, mint az egész vállalatot az egyházmegyei t. papságnak melegen ajánlom. A megjelent füzet ára 1 korona, kapható a szerzőnél Pécs (Szemin.).

Pécsett, 1903. évi szeptember hó 12.

Walter Antonius, m. p.

vicarius capitularis.

omi
In tequit
et eos ab illis
confer.
XIII.

2759
1903.

Eme ac Rme Princeps, Due Obme.

Dubiis a Rmo Dno Mylasen. Episcopo, Eminentiae Tuae Auxiliari et Vicario Generali, circa mixta connubia Aplicae Sedi nuper propositis, videlicet:

1. Utrum matrimonia mixta coram civili magistratu contracta *et nullo haereticorum ritu lustrata* pro validis in Hungaria habenda sint; et siquidem affirmative, 2. utrum proles ex similibus matrimoniis ortum ducentes pro legitimis censendae sint, atque libro parochiali baptisatorum, qua tales scribendae.

Suprema Congregatio S. R et U. Inquisitionis, fer. IV. die 18. labentis mensis Augusti, ad utrumque respondit affirmative, additis in libro parochiali notitiis de personis parentum deque forma matrimonii illorum. Jam vero S. Congregatio ea, quae sequuntur in rem notanda esse censuit, et Curiae Strigoniensi significanda:

1. Nihil momenti habet in matrimonii celebratione haeretici ministri adsistentia, quem Catholica Ecclesia prorsus excludit, quippe quum hi, qui eius operam exquirunt et admittunt, eo ipso *haeresim istiusque ministros*, qua tales, *favore et honore prosequantur, aliud exinde patrent per catum, cum ipsis communicando et excommunicationem incurant*, prout S. eadem Congregatio delaravit decreto dato fer. IV. die 11. Maji 1892.

2. Illud igitur admonitos esse S. Congregatio vult quotquot per Hungariam fideles, nullo demum fundamento innixi, contrariam sententiam tenere videntur; insuper foveri iubet christiani populi horrorem erga civile tantum foedus, simulque populum doceri, ex Apostolica dispensatione, matrimonia coram publico magistratu in Hungaria valide contrahi, quum clandestinitatis imperdimentum tam pro haereticis, quam inter catholicum et acatholicum ab Ecclesia demptum fuerit.

3. Quod vero huiusmodi clandestina conjugia valida sint, quamvis absque legitima venia, vel quod etiam deterius esset, praeter iustas cautelas aut contra in-

Dubia circa
matrimonia
mixta.

terpositas sponsiones ineantur, non idcirco tamquam honesta habenda sunt; imo ea procul dubio illicita facit etiam negligentia rituum ab Innocentio Papa III., et in ipso Capite „Tametsi“ Tridentinae Synodi praescriptorum.

4. Notitiae circa parentum personas et matrimonii formam librorum parochialium adnotamentis idcirco inscribi mandantur, quia necessariae sunt ad effectus canonicos, qui prolem respiciunt ab haereticis coniugibus ortam.

Haec omnia a summo Pontifice rite probata, Eminentiae Tuae per me nuncianda erant; Tuasque manus humillime deosculatus, venerationis meae sensa iterum testor ex animo.

Datum Romae, e Secretaria Status 31. Augusti 1897.

M. Card. Rampolla m. p.

Emo ac Rmo Dno Claudio Card. Vaszary
Archiepiscopo Strigoniensi

2760
1903

URBIS ET ORBIS.

De indulgentiis adnexis orationi quae incipit verbis: „O Jesu, Salvator mi et Fili Dei vivi,“ etc. exarata, et dein Parisiis in gallicam versa, pagella quaedam referens, ad reprimendos schismaticos conatus cuiusdam sectae „Los von Rom“ nuncupatae, orationem illam, quae incipit verbis: „O Jesus mein Heiland und Erlöser“ etc., quaeque sequens monitum praesefert: „Sanctitas Sua Leo PP. XIII. omnibus christifidelibus genuflexis Redemptor, vigore Rescripti diei 27 octobris 1902 indulgentiam plenariam omnibus qui praedictam orationem recitaverint et S. Synaxi fuerint digne refecti; quae indulgentia applicari poterit animabus Purgatorii.“

Deinde vero dubium propositum fuit: Utrum, nempe, talis indulgentia plenaria acquiri possit *semel in die*, uti habetur de precibus „En ego, o bone et dulcissime Iesu“ etc., an verius *semel in mense* tantum?

Porro S. Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposta, attento tenore Rescriptorum diei 15 februarii et 27 octobris anni 1902, quibus indulgentiae memoratae orationi adnexae fuerunt, declarat:

Universis christifidelibus devote recitantibus orationem, quae ita sonat: O Jesu, Salvator mi ac Redemptor, Fili Dei vivi, ecce nos ad tuos pedes provolutos. Veniam a Te poscimus, laudesque Tibi ex corde persolvimus pro omnibus blasphemias in tuum s. Nomen prolatis; pro omnibus iniuriis Tibi in SS. mo altaris Sacramento irrogatis; pro omnibus irreverentiis in tuam SS. mam Matrem Immaculatam, ac pro omnibus calumniis in tuam Sponsam S. Matrem Ecclesiam Cathol. cam illatis.

O Jesu qui dixisti „Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis“
Te exoramus et obsecramus pro fratribus nostris, qui in peccati periculo versantur
ut eos ab illecebris apostasiae praeservare digneris. Salva eos qui mox in praecipi-
tum sunt prolapsuri, cunctisque lumen et veritatis cognitionem, animum viresque in
lucta adversus malum, perseverantiam in fide, actuosamque caritatem tribue. Qua-
propter, misericordissime Jesu, per Te ac tuo Nomine rogamus Deum Patrem tuum
cum quo vivis et regnas in unitate Spiritus Sancti in saecula saeculorum Amen;
sequentes indulgentias, defuntis quoque applicabiles, a SSmo Domino nostro Leone
PP. XIII. fuisse concessas, scilicet;

1. Tercentum dierum, semel in die;

2. Plenariam, semel tantum in mense lucrandum, si orationem ipsam per
mensem integrum quotidie recitaverint, dummodo uno infra eundem mensem die
vere poenitentes, confessi ac S. Synaxi refecti, aliquam ecclesiam vel publicum
oratorium visitaverint, et ad mentem Sanctitatis Suae pie oraverint.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem Sacrae Congregationis, die 13 maii
1903. — A. Card. *Tripepi*, Praef. — † *Franciscus Sogaro*, Archiepiscopus Ami-
den., Secret.

2761

1903.

Fideliter obsequendo tenori Caeremonialis episcoporum (**sepulso episcopo**):
„*preces ad Deum continue offerenda sunt pro opportuna novi episcopi electione
impetranda*“ praesentibus dispono, ut in omni Missa tum cantata tum privata ex-
ceptis festis dupl. I et II. cl. oratio sumatur, et quidem ea, quae inter missas voti-
vas pro eligendo Summo Pontifice habetur, loco verborum tamen „*Sacrosanctae
Romanae Ecclesiae*“ dicendo: **sanctae Ecclesiae Quinque Ecclesiensi**“ — et adminius
diebus Domini et Festis missa parochiali finita, cum populo fideli tria Pater et Ave
cum intentione orientur, quatenus Deus nobis de novo pastore providere dignetur,
qui Ecclesiam suam regere et animarum curam digne et fructuose habere valeat
et possit.

Preces et
collectae or-
dinantur
pro eligendo
Episcopo

2762

1903

Wagner Adolphus, parochus in Szent-Iván die 18-a Sept. a. c. apoplexia
tactus repente obiit anno aetatis suae 67-o, sacerdotii 43-o. Ab a. 1869. fuit cu-
ratus in Tengőd, ab a. 1883. egit parochum in Szent-Iván. Animam defuncti fratris
solitis ad aram precibus commendo, imprimis velint iuxta statuta synodi dioecesani
tria Missae sacrificia pro refrigerio animae eiusdem quantocyus offerre. Requiescat
in pace!

Obitus Adol-
phi Wagner,
parochi.

2763

1903

Personalia.

Kain Abel, cooperator in Bátauszék, nominatus est administrator interimalis beneficii parochialis in Szent-Iván.

Lerch Stephanus, cooperator in Hőgyész, constitutus est administrator interimalis beneficii parochialis Lengyel in spiritualibus et temporalibus.

Auerbach Josephus cooperator adusque in Bükösd munere subsidiarii functurus missus est ad parochiam Szentgyörgy.

M i s s i   s u n t   c o o p e r a t o r e s :

Blandl Georgius e Hosszu-Hetény ad Ráczpetre.

Budanovich Vincentius e Bogdása ad Hosszu-Hetény.

Éber Geysa valetudinarius ad Bükösd.

Horváth Joannes vicarius adusque in Némethi ad Bogdása.

Kaufmann Andreas ex Apar ad Bátauszék.

Riedlinger Desiderius subsidiarius e Szentgyörgy ad Hőgyész.

2764

1903

A r. k. tanítók segélyalapjából a pécsi egyházmegye következő tanítói részesültek *egyenként 40* korona segélyben:

Csáky Zsigmond szabad-szentkirályi, Kindl Vilmos tolna-tamási, Lágler Sándor tolna-varasdi, Mándich Lázár gyula-jovánczai, Saághy Ferencz mária-gyüdi, Somssich Sándor keszüi tanítók.

A megszavazott segély előirt bélyeggel ellátott nyuglára Esztergomban az elnökségnél felvehető.

Mindazon segélyösszegek, melyek f. évi decz. 31-ikéig fel nem vétetnek, az alap javára visszatartatnak.

Miről oly felhívással értesitem a tiszteletű urakat, hogy a segélyben részesülteknek fentieket *haladéktalanul* tudomására adják.

2765

1903

Deák Ferencz
születésének
századik
évfordulóján
iskolai
ünnepélyek.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztertől. — 3240. eln. szám. — Mellékelt rendeleteket másolatban azzal a tiszteletteljes kérelemmel van szerencsélm a Káptalannal közölni, hogy ennek szellemében a Káptalan egyházi főhatósága alatt álló minden fokozatú tanintézetben is, saját hatáskörében intézkedni méltóztassék. — Budapest 1903. augusztus hó 31-én. — *Wlassics Gyula*. — A Főtisz. rom. kath. Székeskáptalannak.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztertől. — 3240. eln. szám. — Áthatva mélységes igazságától annak, hogy miként az egyénnek, ugy a nemzetnek

életében is, a mult a jövőnek záloga és hogy a nemzet nagyjai iránt való hálás kegyelet és a róluk való lelkes mege nlékezés — kivált a minden szép, jó és igaz iránt fogékony ifju szivekben — a kötelességtudásnak, hazaszeretetének s nemes nagyratörésnek bőséges forrása, nemcsak nagyfontosságú paedagogiai érdek által ösztönöztetem, hanem lelkem legbensöbb sugallatát is követem, midőn igaz örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Czimed figyelmét nemzeti közéletünk azon szellem óriására irányozzam, a ki önzetlen, egyenes jellemével, elméjének bölcseségevel, lelkének nagyságával és szavának meggyöző erejével, még a legnagyobbak közül is kivált és a kit nemzetének rajongó tisztelte, már életében a „haza bőlcse“ nevével tüntetett ki.

Ez év október 17-én lesz századik évfordulója a napnak, a melyen a Gonviselés a legnagyobb államférfiak egyikével ajándékozta meg ez ezeréves dicsőséggel tündöklő és ezeréves megpróbáltatással hősiesen megküzdött nemzetet.

Deák Ferencz lángelméje, akaratának megdönthetetlen ereje, csaknem példátlan nagy tekintélye megtalálta a legnemesebb és legdicsőbb Uralkodó szívéhez az utat, s nemzete s királya közé állva, mérsékletével, bölcseségével eloszlatta a félreértés felhőit és a szeretet láncával kapcsolta össze a magyar nép és Uralkodójának szívét s a szeretet erejével a romok helyén ujra felépitette az alkotmányt és ezzel hazája nagyságát és dicsőségét.

Alig van alakja a magyar historiának, kinek éleットörténete, cselekvései, küzdelmei és alkottásai, több és nagyobb tanulsággal szolgálhatnának az ifjuságnak, mint épen Deák Ferencz pályafutása Örök typusa ö a magyarnak, kiben tátorithatlan királyhűséggel a hazának és szabadságnak tiszta szeretete párosul, ki a nemzet igazából egy szemernyit fel nem ád, de józan bölcseséggel tüzi ki nemzete elé a czélokat.

Nincs honfierény, a mire példát nem nyújt élete.

Kötelességtudás, komoly munka, férfias kitartás, megfontolás, törhetetlen jellem, jogtisztelet, lobogó hazaszeretet, közmondásszerü egyszerűség és önzetlenség minden oly teljességen és tisztaságban van meg benne, mint kevés másban! Követendő mintaképe ö a nemes eszményekért hevülő magyar ifjuságnak, a kinek pályája csodálatosan alkalmas arra, hogy az ifjui becsvágynak tettre serkentő oly tényezője legyen, melynek jellemképző és példaadó ereje e százados évfordulón a *nemzeti nevelés egész vonalán* éreztesse megtermékenítő, áldásos hatását.

E cél érdekében melegen óhajtván, hogy Deák Ferencz nagy alakja és magasztos élete, e ritka alkalomból czéltudatos lelkes ismertetés és méltatás kapcsán, a magyar tanuló ifjuság elé állittassék, mig egyfelöl folyó évi október hó 17-ikét az összes rendelkezésem és vezetésem alatt álló tanintézetre nézve, *szünnapul rendelem*, addig másfelöl megkivánom, hogy e napon ezen tanintézetek valamennyien, egységes programm szerint, hazafias méltó emlékünnepet tartsanak, a melynek részletes tervére nézve a következőket írom elő;

Az egyetemeken, műegyetemen, jogakadémiákon, nemkülönben a művészeti iskolákon, az ünnepélynek összeállítása az ifjuságra bizható; természetes azonban, hogy az ünnep kizárálag Deák Ferencz emlékének legyen szentelve

A középiskolákban és tanítóképző-intézetekben a Hymnus és a Szózat előneklése közé beillesztendő a programba egy tanár emlékbeszéde és (az algimnaziumok és alrealiskolák kivételével) a legfelsőbb osztálybeli tanulók egyike által szintén a haza bölcséről irott s a szaktanár itélete szerint valamennyi közül legsikerültebb magyar házi dolgozat felolvasása, mi végböl elrendelem, hogy ezen intézetek legfelsőbb osztályában az 1903/1904. tanév első magyar dolgozatának tételéül Deák Ferencz életének és pályájának méltatása tüzendő ki.

A kereskedelmi és felsőbb leányiskolák ünnepének programmja ugyanilyen legyen, kivéve, hogy itt a verseny-dolgozatok készítetését az egyes tanári testületeknek határozatára bizzom.

A polgári és elemi iskolák ünnepi programmja szintén azonos a középiskolaéval, azzal a különbséggel, hogy ezekben a szóban forgó dolgozat teljesen elmarad.

A gyógypaedagógiai intézetek ünnepi programmját a fent elmondottak tígyelembé vételével s a viszonyok mérlegelésével az illető testületek állapitsák meg.

Azon szilárd hitben, hogy az ünnephez fűzött hazafias és nagyfontosságú célok megvalósításában minden tényezőnek odaadó lelkes és teljes támogatására számíthatok, nyomatékkal hangsulyozom, hogy az országszerte rendezendő ünnepek lefolyását különös érdeklődéssel óhajtom kísérni, mivégböl mindenennemű tanintézeteken tartott ünnepélyekről rövid jelentést várok, az emlékbeszédet tartó tanár, tanító és a legsikerültebb dolgozatot szerkesztő tanuló nevének felemlítésével. -- Budapest, 1903. augusztus hó 31-én. Wlassics Gyula.

A vallás- és közoktatásügyi nagyméltóságu m. kir. miniszter urnak fent körlevele és megkeresése kapcsán elrendelem, hogy f. évi **okt. 17-ikén** Deák Ferencz születésének 100-ik évfordulóján az egyházmegyei hatóság alá tartozó r. k. tanító-, tanítónöképző-intézetekben, polgári és elemi iskolákban szünet legyen, továbbá a fenti miniszteri körrendeletben jelzett módon a nap jelentőségehez méltó hazafias emlékünnep tartassék s eziránt az illető iskolaigazgatók haladéktalanul intézkedjenek.

Megvagyok győződve, hogy a mily szivesen rendelkeztem a haza önzetlen, érdemekben gazdag nagy fia emlékének megünneplése iránt, épugy az illetékes iskolai igazgatók igyekezni fognak, hogy a tanári, illetve tanítói kar egyetértő munkálkodása mellett az ünnepély igazán lélekemelő legyen s az ifjúság megismerve Deák Ferencz életét és gondviselésszerű tevékenységét, példájának követésére buzduljon, a jóért, nemesért lelkesülni tanuljon, hogy aztán egykor maga is az egész nemzet szellemi, erkölcsi és anyagi jóléteért önzetlenül küzdeni és fáradozni képes legyen.

2766

1903.

A vallás- és közokt. m. kir. miniszternek a polg. községek és felekezeti iskolák közt fenforgó anyagi jogviszonyok tekintetéből f. évi 19790. sz. a. m. . . . közig. bizottsághoz kiadott elvi rendelete.

Folyó évi márczius hó 12-én 487. sz. a tett jelentésére annak végpontjából kiindulólag kell a kért tájékoztatást megadnom.

Helytelen ugyanis a bizottságnak azon jelzése, mely szerint felekezeti iskola fentartójául a polg. községről szól.

A felekezeti iskolák jogi értelemben vett fentartója ugyanis csak a hitfelekezet lehet, mert az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. 11. §-a világosan és félreérthetetlenül csak a hitfelekezeteknek adja meg a felekezeti iskolák felállításának és fenn tartásának jogát.

A bizottságot a felekezeti iskolák működésében tartásával járó költségek viselése körül fennforgó jogviszonyok ejtették tévedésbe.

A polgári községek ugyanis két irányban állhatnak a felekezeti iskolákat érintőleg anyagi viszonyalakulatban:

1. Ezek egyikére alapul szolgál az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. 25. §-a, mely második bekezdésében szabadságára hagyja a polgári községnek, hogy azon felekezeti iskolával szemben, mely addig is, t. i. a törvény hatálybaléptéig is, a polg. község által láttatott el a fenntartáshoz szükséges költségekkel, ezt a gyakorlatot továbbra is fenntarthassák.

2. A második viszonyalakulat pedig a népisk törvényektől teljesen független magánjogi kötelezettségenként birhatja alapját.

Nyilvánvaló tehát, hogy a felekezeti iskolának minden esetben jogi értelemben vett fenntartója a felekezet, de az első esetben szabadságában áll a polg. községnek a régi gyakorlatra támaszkodólag a fenntartással járó költségeket ~~sége~~ lyezésképen és a törvényben megállapított korlátozás mellett viselni; a második esetben pedig bizonyos magánjogi alapból (pl. can. visitatióból) kiinduló kötelezettségénél fogva a felekezeti iskola javára bizonyos szolgáltatásokat, amig ezen kötelezettség jogoszerüleg meg nem döntetik, hordozni köteles.

Ezekből folyólag tehát egyfelöl abból, hogy a polgári község a felekezeti iskola költségeit viselni akarja, vagy annak javára bizonyos szolgáltatásokat hordozni tartozik, a polgári községek részére az iskolafenntartó felekezettel szemben külön jogok gyakorolhatása egyáltalán nem következik, azaz, hogy ilyen külön jogok a községet csak az esetben illethetnék meg, ha azok, mint külön kikötések, szabályszerű módon megállapítást nyertek.

Ehhez képest tehát, a jogoszerüleg felekezeti jellegű iskola iskolaszékét csak azért, mivel a község a fenntartással járó összes költséget a régi gyakor-

Miniszteri
elvi rendelet
a polg. köz-
ségek és
felekezeti is-
kolák közt
fennforgó
anyagi jogvi-
szonyok tár-
gyában.

latnak megfelelőleg viselni akarja, vagy mert bizonyos szolgáltatásokat magánjogi kötelezettsékként hordozni tartozik, választani még nem jogosult.

Erre külön kölcsönös megállapított joggal jogátruházással kell birnia.

Ismétlem azonban, hogy a mondottak természetesen csak a jogszérüleg felekezeti körben tekintendő iskolákkal szemben állanak.

A mondottakból folyik másrészről, hogy a felekezeti iskolák fejlesztése a polg. községek által és azok terhére nem eszközölhető.

A fejlesztés joga csak a jogi értelemben vett fentartót, t. i. a hitfelekezetet illeti meg s az irányban a polg. község sem jogot nem igényelhet, sem kötelezettségen nem vállalhat.

Az első t. i. a költségek viselése tekintetéből a községek szabad elhatározása alá eső felek, iskolákkal szemben ugyanis a hivatkozott 25. §-a csak az akkor már fennállott felek iskolákkal szemben engedi meg a költségeknek az eddigi gyakorlathoz képest leendő viselését, ebbe a keretbe tehát a fejlesztéssel járó fokozott költségek már bele nem illeszthetők; mig a második csoporthba tartozó iskolákat érintőleg a kötelezettséget megállapító magánjogi alap szabja meg a szolgáltatás mérvét és hatályát, ezen kötelezettség tehát már jogi természeténél fogva sem terjeszthető ki.

A mi a bizottság által érintett gazd. ism. iskola kérdését illeti, szintén ugy áll a dolog hogy az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 55. és 50 §§-ai alapján a létesítés adott esetben csak a polg. község kötelezettségét képezi.

A polg. község által létesített gazd. ism. iskola azonban természeteszerüleg csak községi jellegű lehet.

A felekezet jogosult olyat fellálati, de azt, mint általában minden fejlesztést csupán hitfelekezeti alapon az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 11. §-ában megjelelt erőforrások igénybevételével teheti.

A . . . . i iskola jellegének megállapítása, mint az iskolák jellege körül felmerült minden vitás kérdés elbirálása az illetékes föszolgabíró által az érdekeltek miniszternek f. é. július felek, tehát községi és egyházi hatóság belevonásával tartandó tárgyalás alapján a 10-én 28928. sz. a kelt bizottság hatáskörébe tartozik, s a bizottságnak a jelzett tárgyalás eredményéhez rendelete. Eljárásban képest hozandó indokolt határozata ellen a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz az esetben, ha a szülő vagy gyám a tanköteles növendéket az iskolától indokolatlanul vissza tartja és az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 4. §-ban előírt négyeszeri büntetés sem téritené kötelessége teljesítésére, akkor az illető iskolászék erről a felsőbb iskolai inditaná kötelessége teljesítésére hatóságnak jelentést tesz, ez utóbbi pedig az iskolától visszatartott tanköteles gyerűsítésére.

2767
1903.

Folyó évi április 15-én 974. sz. a. kelt jelentésére értesitem Tekintetességedet, hogy ha a szülő vagy gyám a tanköteles növendéket az iskolától indokolatlanul visszatartja és az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 4. §-ban előírt négyeszeri büntetés sem téritené kötelessége teljesítésére, akkor az illető iskolászék erről a felsőbb iskolai inditaná kötelessége teljesítésére hatóságnak jelentést tesz, ez utóbbi pedig az iskolától visszatartott tanköteles gyerűsítésére.

mek számára, a községi hatóság utján a tanköteles gyermek illetékes árvaszékénél a külön gyám kirendelését szorgalmazza.

Az árvaszéknek aztán kötelességeben áll az ilyen szülöt, vagy gyámot, az 1877. évi XX. t.-cz. 22., illetve 57. §-a alapján atyai hatalmától felfüggeszteni, illetve a gyámságtól elmozdítani és a tanköteles gyermeket részére külön gyámot kirendelni. Mert: az olyan szülő vagy gyám, aki tanköteles gyermekét az iskolától több izben büntetés dacára indoktalanul visszatartja, méltán tekinthető olyannak, aki gyermeké, illetve gyámoltja nevelését teljesen elhanyagolja.

2768

1903.

Az 1895. és 1896. évi állami születési anyakönyvekbe bejegyzett gyermekek az 1868. XXXVIII. t.-cz. 1. §-a értelmében az 1902-ik iskolai év beálltával imárdanként tankötelesekké váltak.

Az idézett törvényszakasz értelmében kötelesek a szülök a gyermekük életkorát az iskolai beiratás alkalmával oly közhitelességi okmánytal igazolni, amely okmány a tanköteles gyermek származási adatait, nevezetesen születési helyét és évi 23941. sz. idejét, vallását és szüleinek nevét tartalmazza.

Az 1894. évi XXXIII. t.-cz. 87. §-a, illetve az 1898. évi deczember hó 1-én 122177. sz. a kelt belügyminiszteri határozat szerint azonban az anyakönyvvetőknek csak akkor van joga újszülött vallását megállapítani s az anyakönyvbe bejegyezni, ha a gyermek szülői magyar állampolgárok. Igy tehát a külföldi szülök gyermekéinek vallása az anyakönyvbe bejegyezhető nem lévén, az ezek részére kiállítandó születési anyakönyvi kivonatba a vallás rovata kitöltetlenül marad, mely körülmény a külföldi honossági gyermeket iskolai beiratása alkalmával különösen az ilyen gyermeket vallástani oktatása tekintetében sok zavart idézett elő.

Ennek elkerülése, illetve a szóban forgó tanköteles gyermek vallási hovátartozásának és mely vallásban leendő nevelésének meghatározása érdekében a következők szolgáljanak felvilágosításul.

Arra nézve, hogy valamely külföldi honossági gyermek mily vallásfelekezetben nevelendő, az illető külföldi törvény irányadó.

Ennél fogva az ily tanköteles korban levő gyermek vallása esetrol-esetre a külföldi jog rendelkezései szerint lévén megállapítandó, e részben általánosan kötelező rendszabályok nem állíthatók fel. A tanköteles korba jutott és az iskolába beiratkozó gyermeket szülei, ha nem osztrák honosok, az illető iskolának igazgatója által utasítandók, hogy saját illetékes hazai, esetleg diplomáciai vagy konzuli hatóságuk által kiállított bizonyitvánnyal vagy más alkalmas módon a gyermek által követendő vallást igazolják, feltéve, hogy e tekintetben kétféle merül fel.

Ily bizonyitástól el lehet tekinteni, ha a szülök közös vallásuk s azt igazolják. Ebben az esetben a gyermek is ugyanabban a vallásban nevelendő.

Ha a gyermek törvénytelen leszármazású, ez az anya által igazolt saját vallásában nevelendő.

Ami az osztrák honosokat illeti, tekintetbe véve azt, hogy különösen a székesfővárosban levő külföldi tanköteles gyermekek tulnyomó részben osztrák állampolgárok, az osztrák állampolgár tanköteles gyermekeinek vallására vonatkozó szabályokat az illetékes iskolai hatóságoknak az alábbiakban azzal hozom tudomására, hogy ez által az esetek tulnyomó részében követendő eljárás szabályozást nyer anélkül, hogy a szülöket a rendes esetekben, valamely hatósági bizonyítvány bemutatására kötelezni kellene.

Az 1868. évi május hó 25-én kelt osztrák törvény (Bir. Törv. Lapok 49. sz.) részben szószerint a következőket rendeli:

1. czikk. A törvényes vagy a törvényessel egyenlőnek tekintendő gyermek, amennyiben mindenki szülő ugyanazon vallásfelekezethez tartozik, szülöik vallását követik.

Vegyes házasságból született gyermekek közül a fiuk az atyának, a leányok az anyának vallását követik. Mindazonáltal a házastársak a házasságkötés előtt vagy után szerződés utján megegyezhetnek, hogy a fordított helyzet álljon elő, vagy hogy valamennyi gyermek az atyának, vagy valamennyi gyermek az anyának vallását kövesse.

Törvénytelen gyermekek az anya vallását követik.

Azon esetben, midőn a fenti határozmanyok egyike sem nyer alkalmazást, azon szülő van jogosítva a gyermek vallását megállapitani, akit a gyermek nevelésének joga megillet.

Valamely egyház vagy egyházi testület előljárói vagy szolgái, vagy más személyek részére ama vallás tekintetében kiállított téritvények (reverzálisok), amelyben a gyermekek neveltessének és tanittassanak, hatályjal nem birnak.

2. czik. Az előző czik értelmében valamely gyermek részére megállapított vallás rendszerint mindaddig meg nem változtatható, míg az illető gyermek az ily változtatást a saját szabad választása folytán nem teljesíti. Mindazonáltal azon szülők, kik az 1. cz. értelmében jogosítva vannak gyermekeik vallását megállapitani, azon gyermekeik vallását, kik életük 7. évét még be nem töltötték, megváltoztathatják.

Az egyik vagy mindenki szülő, illetve a törvénytelen anya vallásváltoztatásának esetében, a már életben levő és 7. életévüket még be nem töltött gyermek, tekintett nélkül a szülők vallásváltoztatása előtt létrejött megegyezésre, vallásukat illetőleg ugy tekintendők, mintha a szülők, illetve a törvénytelen anya vallásváltoztatása előtt születtek volna.

Ha a gyermek 7. életévének betöltése előtt törvényesített, vallása tekintetében reá nézve az 1. cik rendelkezései alkalmazandók.

Amint ezen törvényes rendelkezésekkel látható, az osztrák állampolgár tanköteles gyermekei vallásának megállapításánál, ha mindenki szülő egy vallásu,

zárólag a szülök vallása, ha pedig a szülök vegyes vallásuk, első sorban a nembeli szülő vallása az irányadó.

Minthogy a vegyes vallású szülök részére az idézett czikkek tág teret nyitnak gyermekeik vallásának megállapítására, ennél fogva olyan esetben, midőn valamely osztrák tanköteles gyermek vallása a szülök állítása szerint eltér azon szabálytól, hogy a vegyes házasságból született gyermekek a nembeli szülő vallását követik, az iskolai hatóság által a gyermek iskolai beiratásánál eljáró egyén felhívandó, hogy szülök által kötött megegyezéssel, vagy a gyermekre nézve illetékes hazai hatóság bizonyítványával igazolja, hogy az illető osztrák gyermek mely vallásban nevelendő s tanitandó.

2769

1903.

A) A magyarországi lat. és gör. szert. róm. kath. tanítók

segélyalapja vagyonáról

a kezelő egri főkáptalan által benyújtott, felsőbb helyen pedig felülvizsgált és helyesnek talált

Orsz. kath.
tanítói segély-
alap és árva-
ház 1902. évi
vagyon kimu-
tatása.

1902. évi számadás kivonata.

Vagonállás 1901. év végén.

	korona	fill.
1. 4% -kal kam. magyar járadékkötvényekben (névérték szerint)	123 000	—
2. Egy db. 4½%-kos regálekárt. kötvény (névérték szerint) 100 frt vagyis	200	—
3. 4½%-kos egys. osztr. államkölcönkötvényekben (névérték szerint) 1100 forint vagyis	2.200	—
4. 6 darab bazilika sorsjegy à 17 korona	102	—
5. Magán kötelezetvénnyen	100	—
6. Takarékpénztáraknál 4½% kamatra tőkésítve	28.000	—
7. Készpénzmaradvány	7 064 69	
Összesen	<u>160.666 69</u>	

I. Fejezet. 1902. évi Bevétel

	korona	fill.
1. §. A mult évi készpénzmaradvány	<u>7064 69</u>	
1. §. összege	7064 69	
2. §. Az egyházmegyék gyűjtéseiből befolyt összesen	29.846 03	
3. §. Tökék (értékpapírok és takarékpénztári betétek) kamataiból összesen	6844 57	

Jegyzet. A 4½%-kos regále-kárt. kötvények conversio alá esvén, a segélyalap 100 forintos ily kötvénye is convertáltatott 1 db. 200 korona névértékű 4% -os járadék kötvényre. A regále-kárt. kötvény beváltási, és a 200 kor. n é járadék-kötvény beszerzési összege közti különbözet a kamatok összegébe van számítva. A 200 koronás járadék kötvény a tökék közé soroztatott.

A bevételek összesítése:

1. §. összege	korona fill.
2. §. összege	7064 69
3. §. összege	29846 03
	6844 57
Összes bevétel	43755 29

II. Fejezet. 1902. évi Kiadás.

1. §. Az 1902. évben felosztás alá eső (alapsz. 6. és 7. §§.) összeg számlájára :

a) A közp. bizottság által megszavazott ösztöndijak czimén kiadatott	korona fill.
b) Segély- és gyámpénzekre, valamint a szegénysorsú tagok gyámolitására	3675 67
c) Az orsz. kath. tanító árvaházat illető hányad czimén az árvaház külön kezelt alapjába áttétetett	4582 70
	916 54
1. §. összege	9174 91
2. §. Tökésítésre : Vásároltatott és a tökek közé soroztatott 1800 korona névértékű 4%-os járadék kötvény, vásárlási ár	1785 30
Cherny Antal egykori nagyrippényi alesp plebános alapítványának állandó alaptökéjeül vásároltatott 25.000 korona n. é. 4%-os járadék kötvény, vásárlási ár	24670 83
2. §. összege	26456 13
3. §. Különfélékre (nyomdai, postai stb. stb. költségek)	33 71
3. §. összege	33 71

A kiadások összesítése:

1. §. összege	korona fill.
2. §. összege	9174 91
3. §. összege	26456 13
	33 71
Összes kiadás	35664 75

Mérleg:

Összes bevétel	korona fill.
Összes kiadás	43755 29
1903. évre átvendő készpénzmaradvány	35664 75

A segélyalap vagyonállása 1902. év végén :

1. 4%-kal kam. magyar járadékkölcsönkötvényekben (névérték szerint)	korona fill.
2. Cherny Antal egykori nagyrippényi alesp. plebános alapítványa 4%-kal kamatozó járadék kölcsönkötvényekben (névérték szerint)	125.000 —
	25.000 —

	korona fill.
3. $4\frac{2}{10}\%$ -os egys. osztr. államkölcsön kötvényekben (névérték szerint) 1100 forint, vagyis	2.200 —
4. Hat db. bazilika sorsjegy à 17 korona	102 —
5. Magán kötelezettségen	100 —
6. Takarékpénztárakban $4\frac{1}{2}\%$ kamatra tőkésítve	28.000 —
7. Készpénzmaradvány	<u>8.090 54</u>
	Összesen . . . . .
	188.492 54

B) A létesítendő országos katholikus tanítói

árvaház alapjáról

a kezelő egri főkáptalan által benyújtott, felsőbb helyen pedig felülvizsgált és helyesnek talált

1902. évi számadás kivonata.

Vagyonállás 1901. év végén.

	korona fill.
1. Egy db. 1870-iki magyar kir. nyeremény kölcsön jegy (névérték szerint) 100 frt. vagyis	200 —
2. 4% -kal kamatozó magyar járadék kötvényekben (névérték szerint)	50.000 —
3. 4% -os földtehermentesítési kötvényekben (névérték szerint) 6300 frt vagyis	12.600 —
4. Takarékpénztárban $4\frac{1}{2}\%$ kamatra tőkésítve	11.200 —
5. Készpénzmaradvány	<u>249 43</u>
	Összesen . . . . .
	74249 43

I. Fejezet. 1902. évi Bevétel.

	korona fill.
1. §. A mult évi készpénzmaradvány	<u>249 43</u>
	1. §. összege . . . . .
2. §. Az egyházmegyék gyűjtéseiből:	
a) Az esztergomi érs. m.-ből: Esztergomból dr. Walter Gyula praelatus-kanonoktól 500 kor. n. é. 4% -os járadék kölcsönkötvény	— —
Esztergomból egy névtelentől 200 kor. névértékű 4% járadék kölcsönkötvény	— —
b) A rozsnyói püsp. megyéből	339 67
c) A pannonhalmi főapátság egyházi területéről	100 —
	2. §. összege . . . . .
és 700 kor. n. é. járadékkölcsönkötvények.	
3. §. A segélyalap 1902. évben felosztás alá eső jövedelmeiből az árvaház pénztárába áttétetett:	439 67

A bevételek összesítése		korona fill.
A szabályszerü $\frac{1}{10}$ rész ezimén		916 54
— 000.8		—
4. §. Tökék kamataiból		3027 75
— 001		—
— 000.8		4. §. összege 3027 75
— 000.8		—
A bevételek összesítése.		
1. §. összege		249 43
2. §. összege		439 67
és 700 kor. n. é. járadék kölcsönkötvények.		—
3. §. összege		916 54
4. §. összege		3.027 75
	Összes bevétel	4 633 39

és 700 kor. n. é. járadék kölcsönkötvények.

II. Fejezet. 1902. évi Kiadás.

1. §. Tökésítésre :

A tökék közé soroztatott az I. fej. 2. §. alatt bevételezett 700 kor.

n. é. járadék kölcsönkötvény

Vásároltatott 2000 forint, vagyis 4000 korona névértékű 4%-os föld-
tehermentesítési kötvény, vásárlási ár

1. §. összege 3.977 55

és 700 kor. n. é. járadék kölcsönkötvény.

2. §. Különfélékre : Ez évben semmi sem adatott ki

2. §. összege —

A kiadások összesítése :

1. §. összege 3.977 55

és 700 kor. n. é. járadék kölcsönkötvény.

2. §. összege —

Összes kiadás 3.977 55

és 700 kor. n. é. járadék kölcsönkötvény.

Mérleg :

	korona fill.
Összes bevétel , . 700 kor. n. é. járadékkötvény és	4.633 39
Összes kiadás . . 700 kor. n. é. járadékkötvény és	3.977 55
1903. évre átvendő készpénzmaradvány	655 84

Az árvaház alapjának állása 1902. év végén.

1. Egy db. 1870 iki magyar kir. nyeremény kölcsönjegy (névérték szerint)	200 —
2. 4%-kal kam magyar járadék kölcsönkötvényekben (névérték szerint) 50.700 —	
3. 4%-kos földteherment. kötvényekben (névérték szerint) 8300 frt, vagyis 16.600 —	
4. Takarékpénztárnál 4½%-kos kamatra tökésítve	11.200 —
5. Készpénzmaradvány	<u>655 84</u>
	Osszesen . . . . .
<u>2770</u>	79.355 84
<u>1903.</u>	

A Kereskedelemlügyi m. kir. Miniszter 1903. évi 28559. számú rendelete, az ipari munka vasárnapi szünetelése tárgyában.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. törv-czikk 3. §-a alapján, az 1891. évi 37.892. illetve 1892. évi 14.837., továbbá az 1893. évi 84.842., az 1899. évi 27.584., az 1900. évi 81.459., az 1901. évi 31.412. munkaszünet 63.617., 66.058., 86.753., valamint az 1902. évi 19.173., 22.436., 34.183., 45.677., 60.067. és 86.040. számok alatt eddig kibocsátott összes rendeletek hatályon kívül helyezése mellett, az időközben változott viszonyok és kivánalmak figyelembe vételevel azon iparnemeket, a melyeknél s azon módoszatokat, a melyek mellett az ipari munka vasárnapokon és Szent-István király napján végezhető lesz a belügyminiszterium vezetésével megbizott miniszterelnök, a földmivelésügyi minister és a horvát-szlavon-dalmát bán urakkal egyetértőleg a következőkben határozom meg:

Végezhető lesz az ipari munka:

1. mert a végzendő üzem felbeszakítása lehetetlen :

1. az agyag-, porczellán-, majolika és köedényiparnál, nemkülönben a mész, fösz-, cement- és tégláégető iparnál kizárolag az égetési munkák;

2. borkereskedőknél, illetve borraktáraknál és pincészetnél a házilag végzendő sürgős javítási munkák;

3. a bőriparnál a kavarás és bőrforgatási ipari munkák, de csak legfeljebb délelőtt 9 óráig;

4. a cukoriparnál a cukorgyártással és finomitással járó munkák;

5. az eczetipa nál a feltöltési és az erjedési műveletek körül végzendő ipari munka;

6. a fehérítési iparnál a klórozási és lugzási munkák legfeljebb délelőtt 10 óráig;

7. a keményítő iparnál,

8. a kenderáztatási iparnál azon ipari munkarész, mely a végzendő művelet természeténél fogva félbeszakitást nem tür;

9. a kertészeti iparnál a termeléssel és miveléssel kapcsolatos félbeszakit-
hatlan és sürgős munka;

10. a kőolajfinomító iparnál azon ipari munkarész, mely a végzendő mű-
velet természeténél fogva félbeszakitást nem tür;

11. a légszesziparnál kizárolag a légszesz előállítására, a lámpák meggyuj-
tására és eloltására szükséges ipari munka;

12. a malmöknál az örlési müvelet;

13. a papir-, papirpép- és cellulose-iparnál a félbeszakitást nem türő
munka;

14. a pótkávé- és katángszáritó-iparban azon ipari munka, mely összel
a répa és gyökér feldolgozására és száritására elkerülhetetlenül szükséges;

15. a sajtkészítő iparnál, valamint a vajgyártásnál a tejszin megsava-
nyodása mint károk nélkül félbe nem szakitható munka (22.436 - 902. V. 23.);

16. a szalámigyártásnál a félbeszakitást nem türő munka;

17. a selyem-iparnál:

a) a selyemgubók beváltásának ideje alatt a selyemgubók átvétele és
továbbítása, fojtása és gondozása körüli munkák;

b) a selyemípete-készítés által igényelt munka;

18. a serföző-, maláta- és

19. a szeszipar, valamint a szeszfinomítás és élesztőgyártás és élesztő-
nek elfuvarozása, nemkülönben a szeszipar és szeszfinomítás akadálytalan folya-
matának biztosítása céljából mellőzhetetlen és el nem halasztható javítási mun-
kálatok (86.753/901.—II/19—902.);

20. a szinnyomásnál és kékfestésnél végzendő azon munkák, melyek a
folytonos üzem félbe nem szakithása végett szükségesek;

21. téselfagyártásnál a száritással egybekötött munka déli 12 óráig;

22. az üveggyártásnál — a mennyiben az regenerativ fütökészülékkel
üzetik, a fütési, az üvegolvastási és üvegfuvási — félbeszakitást nem türő munkák;

23. a vas- és aczélgyárák üzemágainál minden munkák, a melyek
félbeszakitást nem szennvedhetnek, jelesül a vas- és aczélolvasztó, kavaró, fino-
mitó és csőforraszló pestek, hengerlő müvek munkái, az ezekkel kapcsolatban
levő és üzemiük folytonosságához szükséges összes műhelyek, a gáz- és gözfel-
lesztő, szénégető, kokszégető, faaszaló, pörkölö és öntöüzemek, a helyi szállító
pályák és egyéb mellékmüveletek, valamint berendezések félbeszakitást nem
türő munkái;

24. a vegyészeti iparnál az üzem azon egyes müveletei, melyek félbe
nem szakithatók, például az izzó-, láng- és olvasztókemencéknél, ólomkamrák- és
retortáknál folyó munkák, stb.;

- 25 a villamos erőt, illetve áramot előállító telepeknél előforduló munka ;
26 a zománczozott vasedény-iparnál az olvasztási, égetési és ónégetési munkák.

II Mert a fogyasztóközönség igényei a folytonos üzembetartást megkövetelik :

A) Vasárnapokon

és pedig

I. egész napon át:

- a) a baromfihizlaldák üzembetartásával járó összes munkálatok (86040/902.) ;
- b) búcsukon és ájtatosságra szolgáló egyéb gyülekezeteken az úgynevetű búcsúczikkeknek, mint pl. imakönyvek, olvasók, viaszgyertyák stb. árusitása ;
- c) a czukrász- és mézeskalácsos iparnál ;
- d) élő állatoknak felhajtása, szállítása, szállítás céljából úgy gyors-, mint teheráru gyanánt feladása, megérkezésükkor a szállítási eszközökből való kirakása és az állomásról rendeltetési helyükre szállítása, illetve hajtása, továbbá robbanékony áruknek a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása (31.412/901. V/17. és 22436/902 V/23.) ;
- e) a fényképész-iparnál (34.183.903. VII/18) ;
- f) a fürdőintézeteknél a szükséges munkák ;
- g) hirlapok elárusítása és széthordása ;
- h) az izraelita husváti kenyér előállítása és árusitása ;
- i) jégnek gyártása, árusitása, szállítása, szállítás céljából feladása, rendeltetése helyén kiadása és az állomásról elfuvarozása (63.617/901. IX/25.)
- j) kenyér, péksütemény, tej és gyümölcs elárusítása és házhoz szállítása, az ezek árusítására berendezett üzletekből ép úgy, mint az egyes pékműhelyekkel kapcsolatban — a kicsinyben elárusítás céljaira — különállóan létesített kereskedelmi üzletekből, melyekben azonban műhelyi segédszemélyzet nem alkalmazható ;
- k) a kofák üzlete, a mennyiben az áruk üdülő- és mulatóhelyeken, vagy városon, illetve a községen kívül sátrak alatt, vagy valamely szokásos más állványon, asztalon, vagy a földön kiakva árusítatnak ;
- l) lakásoknak sürgős átalakításánál a szükséges munkák, azonban csak a hatóságilag szabályozott költözöködési időszakokban, valamint az ezeket megelőző és követő egy-egy héten ; a czipfestéssel foglalkozó iparosok iparához tartozó munka, de csak a törvényes költözöködési napokat megelőző és követő 8 napon belül eső vasárnapokon és csak akkor, ha az magánhelyiségekben és műhelyekben végeztetik (84.842/1893—XI/23-án) ;
- m) a nyomdaiparnál a halasztást nem türő állami és hatósági nyomtatványok, színlapok, műsorok, gyászjelentések előállítása és széthordása ;

n) az országos vásárok napján az ipari és kereskedelmi elárusítás, és pedig nemcsak a vásártéren, hanem a vásártartó város, illetve község egész területén; ugyancsak az országos vásárok alkalmával a szállítás, illetve fuvarozás. Addig, míg a baromvásárokat vasárnapon tartatnak, ezen baromvásáron a sziggyártók, kötelesek és bognárok áruikat eladás céljából kirakhatják 84.812/1893. XI/23-án; 85.753/1901—II/19—1902);

o) a szálloda, vendéglő, sör-, pálinka- és bormérő, kávéház- és kávémérő-iparoknál, ideértve a házhoz szóló megrendeléseket is vagy az ily üzletekben szokásos bármily étel vagy ital kiszolgáltatását;

p) a szódaviz gyártása, elárusítása és házhoz szállítása;

q) természetes virágok árusítása.

2. Délutáni 5 óráig:

Oly községekben, melyek az országhatártól 10 kilóméternél távolabbi nem esnek, az ezen rendelet II. A) 1. pontjai alatt nem említett minden ipari és kereskedelmi elárusítás.

3. Déli 12 óráig:

a) A borbély- és fodrásziparnál az üzleti helyiségben, azon tul csak magánlakásokban, színházakban, vagy hasonló előadások alkalmából házhoz hiva;

b) a burgonyazuzó iparnál az áru előállítása és szállítása;

c) a gépiparnál a sürgös és halaszthatatlan javítási munkák;

d) gyorsárukknak fuvarozása, felvétele és kiszolgáltatása általában, valamint sörnek, élő baromfinak és romlékony termésetű élelmiszernek (mint a friss gyümölcs, friss főzelék, friss hus, friss hal, leölt baronfi, leölt vad, tojás, vaj, turó, sajt stb.) fuvarozása, elszállítás céljából teheráruként érkező ily cikkekből álló kül deményeknek kiadása és az állomásról való elfuvarozása oly helyiségekben, melyeknek állomásain az említett árukat szállító vonatok déli 12 óra után közlekednek, az említett áruczikkek a vonatközlekedés idejéhez képest déli 12 órán tul is fuvarozhatók, vasuti szállításra felvehetők és kiszolgáltathatók (63.617/601--IX/25. és 22.436/902. V/23.);

e) a kézi zálogüzletekben a zálogtárgyak bezálogosítása és kiváltása (31.412/901—V/17.);

f) a kisiparnál a sürgösen rendelt javítási munkák;

g) a magánosok által a sütőhöz sütés céljából vitt tésztaneműeknek és husféléknek az illető sütő műhelyben való kisütése, mindenáltalazzal a korlátozással, hogy ezen munkálatok teljesítésére a sütőiparos rendes üzleti segédszemélyze éből legfeljebb egy, erre önként vállalkozó egyént alkalmazhat s ezen délelötti órától déli 12 óráig terjedő rendkívüli munkaidő az illető alkalmazott kötelezettségi munkaidejébe semmi címen be nem tudható;

h) a mészáros, hentes és kolbászkészítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás ;

i) sertéshizlaló-telepeknél a hizlaláshoz szükséges anyagok szállítása, ser téseknek a szállásokba vagy telepekbe behajtása;

A junius és julius hónapokba eső vasárnapokon azonban oly városokban melyeknek a lakossága a 20 000-et meghaladja, a jelen 3-ik pont c), e), h), alatt elősorolt munkák csak délelőtti 10 óráig folytathatók

4. D é l e l ö t t i 10 ó r á i g ;

a) minden, a napi élelmezés körébe tartozó czikkeknek, ugymint : zöldségfélék, só, liszt, cukor, kávé, fűszer, bor, tea, rum, csemegék, fözelékek, husneműek stb elárusítása és házhoz szállítása, nemkülönben a szatíocsüzletekben is az elárusítás és házhoz szállítás ;

b) a pékipari munkálatok, ideértve a pékmühelyekből történő elárusítást és házhoz szállítást is ;

c) vasárnapokra eső hetivásárokon az elárusítás és szállítás ;

d) a vidéken és Horvát Szlavonországok területén minden, a jelen rendelet II. A) 1., 2. és 3. pontjai alatt meg nem nevezett ipari és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás.

5. D é l e l ö t t i 9 ó r á i g :

Az iparszerűen üzött ablaktisztítás és szobapadlósfényezés (60.067/902. IX 29-én) ;

B) Szent István napján :

az A) 1. alatt felsorolt üzletekben, kivéve a h), l) és n) pontok alatt fel soroltakat, továbbá a 2., a 3. a), b), d), f), g), i). a 4. a), b) és 5. pontok attól fel sorolt ipari munkák az ott említett időn belül.

C) A munkaszüneti napot követő napon az ipari munka megkezdhető :

1. É jj e l i 1 ó r á t ó l :

A pékipar kivételével mindenennemű élelmiszerek előállítása és szállítására nézve a mennyiben az illető iparág természete indokolja

2. R e g g e l i 3 ó r á t ó l

A fuvarozás előkészítésére és foganatba vételére nézve (27 584/99 – VI/28.)

3. R e g g e l i 5 ó r á t ó l :

Élelmi szereket és italokat árusító és kimérő üzleteknél.

4. Reggeli 6 órától.

A pékipar körébe eső összes munkálatok

A kemenczfűtés azonban, a mennyiben az nem a rendes üzleti segédszemélyzet igénybevételével történik, hanem az iparos házi családjé által végezletik, az 1884. évi XVII. t-czikk rendelkezése alá eső ipari foglalkozásnak nem tekinthető s ehhez képest e munkálatra az 1891. évi XIII t-czikk rendelkezései nem terjednek ki.

III. Mert a közforgalom vagy valamely hadászati vagy egyébb közérdek a folytonos üzemben tartást feltétlenül követeli :

1. Árviz és más elemi csapás ellen védelmi munkák, valamint az illető elemi csapás következményeinck eltávolítására és orvoslására elkerülhetetlenül szükséges munkák ;

2. hadászati szempontból sürgős építkezési, felszerelési, vagy szállítási ipari munkák ;

3. a hordár és targonczás-ipar ;

4. oly ipari munka, mely a nyilvános közlekedés és közbiztonság érdekéből halasztást nem szenvedhet, továbbá a tengeren járó hajók kazánjain, gépein és egyéb alkatrészein halaszthatatlanul teljesitendő sürgős ipari munka (45.677/902 -VIII/28) ;

3. a társas- és bérkocsi-ipar ;

6. a temetkezési vállalatok ;

7. ünnepélyeknél bármily diszitísi munka ;

8. a vasuti és hajózási üzemek, valamint a posta-, távirda- és tívbeszélő-üzemeknél előforduló ipari munka

IV. Az idézett törvény 3. §. b) pontja szerint ipari munkát végezhetnek a mondott napokon azon önálló kisiparosok, kik maguk és pedig segédeik és tanonczaik, valamint más segédmunkások igénybevétele nélkül lakásukon dolgoznak

V. Ha valamely üzlet állami egyedáruság tárgyát képező czikknek elárusítására fel van jogosítva, e mellett más czikkek vételével vagy elárusításával is foglalkozik, vagy a mely ugyanazon üzlethelyiségen más ipart is gyakorol, az — ezen utóbbi üzletkörre nézve — ugy az 1891. évi XII. törvénycziknek hatálya, mint a jelen rendelet hatálya alatt áll.

Az egyedárusági cikkek elárusítására jogosított üzletekben mindenáltal az ezen árusításra nézve megengedett idön belül gyufa, szivarka-papir, pipa, pipaszár s közönséges fa- és papirszipkák árusítása is meg van engedve.

VI. A jelen rendeletben az egyes munkákra, illetve müveletekre nézve engedélyezett kivétel csak azon munkásokra és segédszemélyzetre vonatkozik, mely az illető munkánál, illetve müveletnél tényleg alkalmazva van.

VII. Azon iparnemüeknél, melyeknél az ipari munka a fentiek szerint várnapokon is végezhető lesz, köteles az illető iparüzö az ezen munkánál alkal-

mazott munkások olyatén felváltásáról gondoskodni, hogy a munkások legalább minden hóban egy teljes vagy minden két héten belül egy fél vasárnapon munkaszünetet élvezzenek.

VIII Az egyes községekre és egyes ipar- és kereskedelmi telepekre nézve általam külön engedélyezett, vagy még engedélyezendő kiváltelek a fenti rendelkezések által nem érintetnek. — Budapest, 1903. évi június hó 13-án.

L Á N G, s. k.

Quinque-Ecclesiis, die 22-a Septembris a. 1903.

Walter Antonius, m. p.

vicarius capitularis.

XIV.

2904   1903. *Geotrupes* *montanus* δ R. C. Schellinger
in *Omnipus Entomolog.* 17, January 1860.

URBIS ET ORBIÆ.

Adventante anno quinquagesimo ab auspicatissima die 8. Decembris anni Jubilaeum 1854. qua in maximo templo Vaticano de Immaculata Conceptione Beatae Mariae quinquagena-
Virginis dogmatica definitio a S. M. Pio Papa IX. solemniter pronunciata fuit, ut tis de Imma-
huiusce iubilaei cursus in gloriam divini nominis, in eiusdem Deiparae Virginis ho-
norem atque in fidei et pietatis incrementum verteret, Leo papa XIII. nuper vita
functus et felicis recordationis, Commissionem ex quibusdam Emis Patribus Cardi-
nalibus compositam instituit. quae Fidelium cuiusque ordinis et coetus studia et
opera ad hunc specialem finem dirigendo et provehendo prospiceret.

Nunc vero haec Sacrorum Purpuratorum Commissio sub novis faustisque auspiciis Sanctae Matris Ecclesiae coelesti Sponso et Capiti perenniter iunctae et post brevem viduitatis luctum altero visibili sponso et capite iucunde decoratae communia complurium Pastorum et Fidelium vota humilesque preces Apostolicae Sedi reverenter porrexit. Quas a subscripto Sacrae Rituum Congregationis Secretario relatas, Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X. pro eo quo erga Deiparam Virginem studio et amore flagrat, benignissime excipiens indulxit, ut decurrente anno a proximo die festo Immaculatae Conceptionis B. M. V. computando, die octava cuiusque mensis, vel iustis de causis, Dominica eam immediate sequenti in Ecclesiis aut Oratoriis ubi, approbante loci Ordinario, quaedam exercitia pietatis fiant in honorem B. Mariae Virginis Immaculatae praeparatoria quinquagenariis solemnibus enunciatae dogmaticae definitionis, unica Missa votiva sive cum cantu sive lecta, de ipsis Sanctissimae Virginis Immaculatae Conceptione celebrari valeat cum eisdem privilegiis quae competit Missae votivae solemnii pro re gravi et publica Ecclesiae causa iuxta decretum n. 3922 *De missis votivis* 30 Junii 1896 §. II, quaeque concessa fuerunt Missae votivae de S. Corde Iesu pro prima feria sexta uniuscuiusque mensis ad normam Decreti n. 3712 *Urbis et Orbis* 28 Junii 1889 et subsequen-

tium declarationum: ita ut huiusmodi Missa dicatur cum *Gloria et Credo* et unica Oratione, et dummodo non occurrat festum duplex primae classis aut Dominica item primae classis, aliquod festum eiusdem B. Mariae Virginis, Feria, Vigilia aut Octava ex privilegiatis: in quibus solummodo commemoratione fieri poterit per Orationem Missae votivae post Orationem Missae de die, sub unica conclusione.

Insuper eadem Sanctitas Sua supplici postulationi plene cumulateque satisfaciens hoc etiam liberaliter concessit, ut in praefatis Ecclesiis aut Oratoriis, praeter memoratam Missam votivam qualibet die octava mensis vel Dominica proxime sequenti indultam, ceteris Missis tunc addi possit commemoratione Immaculatae Conceptionis B. Mariae Virginis ad instar Festi duplicitis simplificati: servatis tamen in omnibus Rubricis.

Contrariis non obstantibus quibuscumque. — Die 14. Augusti 1903. —
Marius Card. Mocenni. † D. Panici Archiep. Laodicen. S R. C. Secretarius.

2905

1903

Beatissime Pater!

Dubium de cautionibus que diem scriptis satisfactum est. Attamen magna oritur difficultas pro obtainendis exigendis circa matrimonia mixta acatholico in gradu saltem maiore constituto. Viget enim in N . . . . regionibus decretum regium sub gravibus poenis prohibens quominus milites ullas cautions praestent per litteras reversales, sive per iuramentum, sive per simplicem promissionem. Quare ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus Ordinarius N. directione n certam hisce in casibus expostulat, et quidem quaerit:

I. An ab impedimento mixtae religionis dispensari possit, si pars acatholica (quaecumque est) cautions requisitas per litteras reversales, sive per promissionem saltem omnimode recuset?

II. An sufficiat assertio partis catholicae sub iuramento data, partem acatholicam de conditionibus implendis sibi fidem praestasse?

III. An permitti possit, ut ante vel post matrimonium pars catholica etiam coram ministello acatholico ad praestandum consensum matrimoniale se sistat, si pars catholica in scriptis declaraverit mere passive se gerere et nullo modo ritui protestantico adhaerere velle?

Et Deus . . . . *Feria IV. die 10 Decembris 1902.*

In Congregatione generali S. Romanae et Universalis Inquisitonis, Emi ac Rmi DD. Cardinales in rebus fidei et morum Generales Inquisitores, propositis suprascriptis dubiis, ac praehabito voto RR. DD. Consultorum, respondendum decreverunt:

Ad I. *Negative, et detur Instructio 15 Novembris 1858.*

Ad II. *Per se et generatim negative et ad mentem.* Mens est: Quod si in aliquo casu extraordinario talia concurrent adjuncta, ut Episcopus valeat sibi comparare moralem certitudinem tam de huiusmodi cautionum sinceritate pro praesenti, quam de earum adimplemento pro futuro, specialesque omnino adsint rationes impeditentes ne consueto modo cautiones praestentur, ipsius conscientiae et prudenter. Caeteroquin non obstante decreto regio, opportunae exhibeantur in scriptis cautiones, sicut hucusque factum est; neque detur dispensatio nisi Episcopus moraliter certus sit eas impletum iri.

Ad III. *Negative, et detur Instructio 17 Februarii 1864.¹⁾*

Feria VI. 12. Decembbris 1902. facta autem a R. P. D. Adsessore S. O. relatione de his omnibus SSmo D. N. Leoni PP. XIII, idem SSmus D. N. Emorum Patrum resolutionem approbavit. *I. Can Mancini, S. R. et U. I. Not.*

2906

1903

Dubium. Sacra Rituum Congregatio in *Granatensi* 11 Augusti 1860 ad XIV. declaravit: „Verba Pontificalis Romani *Nocturnum talis diei* intelligi de unico Nocturno in feriali, vel de prima dominica, ut in Psalterio, id est duodecim Psalmorum cum suis antiphonis de tempore, quem Episcopus ordinans designare potest vel ipsius diei quo habet ordinationem, vel alterius pro suo arbitrio. Quando vero Episcopus nihil aliud exprimit, quam id quod verba Pontificalis referunt, dicendum esse Nocturnum feriae, quae respondeat illi diei in qua facta est ordinatio.“ Insuper ex decreto eiusdem Sacrae Congregationis N. 4042 *Urbis* 27 Iunii 1899 ad I. „*Pro Nocturno talis diei*“ intelligendus est Nocturnus ferialis, vel primus festi, aut dominicae in Psalterio, prouti Ordinatio in feria, festo, aut dominica habita sit.“ Nunc autem alia quaestio exorta et pro opportuna solutione proposita fuit; nempe: „Utrum ad hunc Nocturnum etiam Psalmus *Venite exultemus*, Hymnus et Lectiones addendae sint, vel potius sufficient Psalmi cum respectivis antiphonis ad talem Nocturnum spectantes?“

Sacra porro Rituum Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, auditio voto Comissionis Liturgicae omnibusque accurate perpensis, propositae quaestioni respondendum esse censuit: „Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.“

Atque ita rescripsit, die 10 Iulii 1903

Ita reperitur ex Actis et Regestis Secretariae Sacrorum Rituum Congregationis, in fidem etc. — Ex eadem Secretaria. die 10 Iulii 1903. — † D. Panici, Archiep. Laodic. S. R. C. Secret.

¹⁾ Cf. Nunt. Rom. Vol. XIII, pag. 93.

2907

1903

Concursus pro beneficio parochiali Szent-Iván. Beneficium parochiale Szent-Iván per obitum Adolphi Wagner parochi vacans et juri patronatus Illustrissimi Domini Liberi Baronis Rudolphi Biedermann obnoxium usque 10-am Novembris a. c. concursui publico exponitur. Competentes in examine prosynodali approbatos praesentibus invio, ut recursus suos intra terminum praeclusi Illustrissimo D. Patrono inscriptos ad Officium dioecesanum promoveant.

2908

1903

Personalia.

Tichy Alexander, cooperator localis in Bakócsa, erga preces proprias dioecesi dimissus et in congregationem sacerdotum ss Missionum susceptus est. —

Missi sunt cooperatores:

Fekete Antonius ex Ozora ad Szászvár.

Fodor Josephus e Magyar-Szék ad Ozora.

Hoffmann Carolus e Tolna-Szántó ad Magyar-Szék.

Vaszary Colomannus e Szászvár ad Bakócsa.

2909

1903

Orsz. Kath.

Nagygyűlésre
felhívás.

Méltányolván a kath. nagygyűlések fontos célját és rendeltetését, forrón óhajtom, hogy a negyedik magyar kath. nagygyűlés a kath. öntudat üdvös megnyilatkozásának, egyben ébresztésének hatalmas eszközévé váljék. Szivesen közlöm azért a magyarországi kath. egyesületek országos szövetségének Magyarország katholikusaihoz intézett lelkess felhívását a negyedik kath. nagygyűlésre a t. egyházmegyei papsággal azon reményben, hogy töle telhetőleg azon ki-ki személyesen megjelenni igyekszik, egyben saját hatáskörében a hívek figyelmét arra felhívni s öket a részvételre buzdítani fogja.

Magyarország Katholikusaihoz! A magyarországi Katholikns Egyesületek Országos Szövetsége a folyó évben is *Katholikus Nagygyűlésre* hívja össze Magyarország katholikusait. Össze akarunk jönni ez évben is, akik egyek vagyunk hitben, hazaszeretetben, hogy vallomást tegyük hitünkröl, hűségünkröl, ragaszkodásunkról Anyászentegyházunk iránt s megerősítük egymást a hitben, lelkesítük egymást a további munkára, küzdelemre. Tanácskozni akarunk ez évben is teendőink felöl, melyek segélyével megvédelmezhetjük Egyházunk jogait, mélyíthetjük a katholikus eszmék uralmát, felemelhetjük népünket az anyagi és erkölcsi jólét magaslataira, s nagygyá tehetjük a drága magyar hazát.

Magyarország Katholikusai! E nemes, hazafias munkából ne vonja ki magát senki. Ezrek és ezrek, szegény és gazdag egyaránt, papok és világiak, mind aki csak teheti, hallgassa meg hívó szózatunk és sorakozzék kibontott zászlónk alá, melyről hitünknek és hazaszeretetünknek magasztos jelszavai ragyognak felénk. A Negyedik Országos Katholikus Nagygyűlés október 19–22. napján fog megtartatni a nagyméltóságú Püspöki kar védnöksége mellett Budapesten, az ország fő- és székvárosában. A nagygyűlésnek rendes tagja lehet minden katholikus férfi, ki ezen szándékát folyó évi szeptember hó 30-ig a Nagygyűlést előkészítő bizottság irodájában (Molnár-utcza 11., Katholikus Kör) bejelenti s tagsági dij fejében 4 koronát fizet. A rendes tagok részt vehetnek a szakosztályi üléseken, a nyilvános üléseken, a Nagygyűléssel kapcsolatos ünnepségeken, s a szakosztályi üléseken szólási és szavazási joggal birnak. A hölgyek pártoló-tagjai lehetnek Nagygyűlésünknek s tagsági dij fejében két koronát fizetnek. A pártoló-tagok a nyilvános üléseken s a Nagygyűléssel kapcsolatos ünnepélyeken vehetnek részt. Kedvezményes utazásról, élelmezésről, lakásról gondoskodva leend s a szegényebbeknek a tagsági dij elengedtetik. A részletes programmot idejekorán fogjuk megküldeni a jelentkezőknek. A jelentkezéseket, hogy mindenkel idejekorán készen legyünk, kérjük legkésőbb szeptember hó 30-ig beküldeni. Budapest, 1903. Kisasszony napján. A Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége nevében: ifj. Zichy János gróf elnök. Gyürky Ödön titkár.

2910

1903

Societatis Leopoldinae in Austria ad succolandas SS. Missiones Americae Relatio societatis Leopoldinae.
Septentrionalis fundatae relationem de a. 1302. editam pro singulo Hon. Districtu
Decanali in uno exemplari in advoluto /. transmitto.

Quinque-Ecclesiis, die 30-a Septembbris a. 1903.

Walter Antonius, m. p.
vicarius capitularis.

XV.

VENERABILIBVS FRATRBVS
Patriarchis primatibvs archiepiscopis
episcopis
aliisqve locorvm ordinariis
pacem et commvniونem
cvm apostolica sede habentibvs
PIVS PP. X.
Venerabiles fratres
salvtem et apostolicam benedictionem.

3258

1903

E supremi apostolatus cathedra, ad quam, consilio Dei inscrutabili, evecti fuimus, vobis primum eloquuturos, nihil attinet commemorare quibus Nos lacrymis magnisque precibus formidolosum hoc Pontificatus onus depellere a Nobis conati simus. Videmur equidem Nobis etsi omnino meritis impares, convertere in rem nostram posse quae Anselmus, vir sanctissimus, querebatur quum, adversans et repugnans, coactus est honorem episcopatus suspicere. Etenim quae ille moeroris indicia pro se afferebat, eadem et Nobis proferre licet, ut ostendamus quo animo, qua voluntate Christi gregis pascendi gravissimum officii munus exceperimus. Testantur, sic ille (1), *lacrymae meae et voces et rugitus a gemitu cordis mei, quales nunquam de me ullo dolore, memini exiisse ante diem illam, in qua sors illa gravis archiepiscopatus Cantuariae visa est super me cecidisse. Quod ignorare nequivarunt illi qui, ea die vultum meum inspexerunt ... Ego magis mortuo quam viventi colore similis, stupore et dolore pallebam. Huic autem de me electioni, imo violentiae, hactenus, quantum potui, servata veritate, reluctatus sum. Sed iam, velim nolim, cogor fateri quia quotidie iudicia Dei magis ac magis conatui meo resistunt, ut nullo modo videam me ea posse fugere. Unde iam, non tam hominum quam*

Epistola
encyclica
SSMi Dni
Ntri Pii PP.
X. in sui
Pontificatus
exordio.

(1) Epp. I. III, ep. I.

Dei, contra quam non est prudentia, victus violentiâ, hoc solo intelligo me uti debere consilio, ut, postquam oravi quantum potui, et conatus sum ut, si possibile esset, calix iste transiret a me ne biberem illum . . . meum sensum et voluntatem postponens, me sensui et voluntati Dei penitus committam.

Nec plane repugnandi causae, multae et maximae, defuerunt Nobis. Praeterquam enim quod honore pontificatus, ob tenuitatem Nostram, nullo pacto Nos dignaremur; quem non moveret ei se successorem designari, qui, cum ecclesiam sex fere ac viginti annos sapientissime rexisset, tanâ valuit alacritate ingenii, tanto virtutum omnium splendore, ut vel adversarios in sui admirationem traduxerit et memoriam sui nominis factis praeclarissimis consecrarit? — Dein, ut praetereamus cetera, terrebat Nos, quam quod maxime, ea quae modo est humani generis conditio afflictissima. Quem enim lateat, consociationem hominum gravissimo nunc, supra praeteritas aetates, atque intimo urgeri morbo; qui in dies ingravescens eamque penitus exedens ad exitium rapit? Morbus qui sit, intelligitis, Venerabiles Fratres; defectio abscessioque a Deo: quo nihil profecto cum pernicie coniunctius, secundum Prophetae dictum: *Quia ecce, qui elongant se a te, peribunt.* (1) Tanto igitur malo, pro pontificali munere quod demandabatur, occurrentum esse Nobis videbamus; arbitrabamur enim Dei iussum ad Nos pertinere: *Ecce constitui te hodie super gentes et super regna, ut evellas et destruas, et aedifices et plantes;* (2) verum consciî Nobis infirmitatis Nostræ, negotium, quod nihil simul haberet morae et difficultatis plurimum, suscipere verebamur.

Attamen, quoniam numini divino placuit humilitatem Nostram ad hanc amplitudinem potestatis provehere; erigimus animum *in eo qui Nos confortat*, Deique virtute freti manum operi admoventes, in gerendo pontificatu hoc unum declaramus propositum esse Nobis *instaurare omnia in Christo* (3), ut videlicet sit *omnia et in omnibus Christus*. (4) — Erunt profecto qui, divina humanis metientes, quae Nostra sit animi mens rimari nitantur atque ad terrenos usus partiumque studia detorquere. His ut inanem spem praecidamus, omni asseveratione affirmamus nihil velle Nos esse, nihil opitulante Deo, apud consociationem hominum futuros, nisi Dei, cuius utimur auctoritate, administros. Rationes Dei rationes Nostræ sunt; pro quibus vires omnes vitamque ipsam devovere decretum est. Unde si qui symbolum a Nobis expetant, quod voluntatem animi patefaciat; hoc unum dabimus semper: *Instaurare omnia in Christo!*

Quo quidem in praeclaro opere suscipiendo urgendoque illud Nobis, Venerabiles Fratres, alacritatem affert summam, quod certum habemus fore vos omnes strenuos ad perficiendam rem adiutores. Id enim si dubitemus, ignaros vos, non sane iure, aut negligentes putaverimus nefarii illius belli, quod nunc, ferme ubique,

(1) Ps. LXXII, 27. — (2) Ierem. I, 10. — (3) Ephes. I, 10 — (4) Coloss. III. 11.

commotum est atque alitur adversus Deum. Vere namque in Auctorem suuia *f, e-muerunt gentes et populi meditati sunt inania* (1); ut communis fere ea vox sit adversantium Deo: *Recede a nobis* (2). Hinc extincta omnino in plerisque aeterni Dei reverentia, nullaque habita in consuetudine vitae, publice ac privatim supremi eius numinis ratio: quin totis nervis contenditur omniq[ue] artificio, ut vel ipsa recordatio Dei atque notio intereat penitus.

Haec profecto qui reputet, is plane metuat necesse est ne malorum, quae supremo tempore sunt expectanda, sit perversitas haec animorum libamentum quoddam ac veluti exordium; neve *filius perditionis*, de quo Apostolus loquitur (3), iam in hisce terris versetur. Tanta scilicet audacia, eo furore religionis pietas ubique impetratur, revelatae fidei documenta oppugnantur, quaeque homini cum Deo officia intercedunt tollere delere prorsus p[ro]aefracte contendit! E contra, quae, secundum Apostolum eundem, propria est *Antichristi* nota, homo ipse, temeritate summa, in Dei locum invasit, extollens se *supra omne quod dicitur Deus*; usque adeo ut, quamvis Dei notitiam extinguere penitus in se nequeat, Eius tamen maiestate reiecta, aspectabilem hunc mundum sibi ipse veluti templum dedicaverit a ceteris adorandus. *In templo Dei sedeat, ostendens se tamquam sit Deus* (4).

Enimvero hoc adversus Deum mortalium certamen qua sorte pugnetur nullus est sanae mentis qui ambigat. Datur quidem homini, libertate sua abutenti, rerum omnium Conditoris ius atque numen violare; veruntamen victoria a Deo semper stat: quin etiam tum propior clades imminet, quum homo, in spe triumphi, insurgit audentior. Haec ipse Deus nos admonet in Scripturis sanctis. *Dissimulat* scilicet *peccata hominum* (5), suae veluti potentiae ac maiestatis immemor: mox vero, post adumbratos recessus, *excitatus tamquam potens crapulatus a vino* (6), *confringet capita inimicorum suorum* (7); ut norint omnes *quoniam rex omnis terrae Deus* (8) et sciant gentes *quoniam homines sunt* (9).

Haec quidem, Venarabiles Fratres, fide certa tenemus et expectamus. Attamen non ea impediunt quominus, pro nostra quisque parte, Dei opus maturandum nos etiam curemus: idque, non solum efflagitando assidue: *Exsurge, Domine, non confortetur homo* (10); verum, quod plus interest, re et verbo, luce palam, supremum in homines ac naturas ceteras Dei dominatum adserendo vindicandoque, ut Eius imperandi ius ac potestas sancte colatur ab omnibus et observetur. — Quod plane non modo officium postulat a natura profectum, verum etiam communis utilitas nostri generis. Quorumnam etenim, Venerabiles Fratres, animos non conficiat trepidatio ac moeror, quum homines videant, partem maximam, dum quidem humanitatis progressus haud immerito extolluntur, ita digladiari atrociter inter se, ut fere

(1) Ps. II. 1. — (2) lob. XXI, 14. — (3) II. Thess. II, 3. — (4) II. Thes. II, 2. — (5) Sap. XI. 24. — (6) Ps. LXXVII, 65. — (7) Ps. LXVII, 22. — (8) Ib. XLVI, 8. — (9) Ib. IX, 20. — (10) Ps. IX, 19.

sit omnium in omnes pugna? Cupiditas pacis omnium profecto pectora attingit, eamque nemo est qui non invocet vehementer. Pax tamen, reiecto Numine, absurde quaeritur: unde namque abest Deus, iustitia exsulat; sublatâque iustitia, frustra in spem pacis venitur. *Opus iustitiae pax* (1). — Novimus equidem non paucos esse, qui studio pacis ducti, *tranquillitatis* nempe *ordinis*, in coetus factionesque coalescunt, quae ab *ordine* nominant. Proh tamen spes curasque inanes! Partes *ordinis*, quae pacem afferre turbatis rebus reapse queant, unae sunt: partes faventium Deo. Has igitur promovere necesse est, ad easque quo licebit plures adducere, si securitatis amore incitamus.

Verum haec ipsa, Venerabiles Fratres, humanarum gentium ad maiestatem Dei imperiumque revocatio, quantumvis licet conemur, numquam nisi per Jesum Christum eveniet. Monet enim Apostolus: *Fundamentum aliud nemo potest ponere praeter id quod positum est, quod est Christus Iesus* (2). Scilicet unus ipse est, quem *Pater sanctificavit et misit in mundum* (3); *splendor Patris et figura substantiae eius* (4), Deus verus verusque homo: sine quo, Deum, ut oportet, agnoscere nemo possit; nam *neque Patrem quis novit nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare* (5). — Ex quo consequitur, ut idem omnino sit *instaurare omnia in Christo* atque homines ad Dei obtemperationem reducere. Huc igitur curas intendamus oportet, ut genus hominum in Christi ditionem redigamus: eo praestito, iam ad ipsum Deum remigraverit. Ad Deum inquit, non socordem illum atque humana negligentem, quem *materialistarum* deliramenta effinxerunt; sed Deum vivum ac verum, unum natura personis trinum, auctorem mundi, omnia sapientissime providentem, iustissimum denique legis latorem, qui sontes plectat, proemia proposita virtutibus habeat.

Porro qua iter nobis ad Christum pateat, ante oculos est; per Ecclesiam videlicet. Quamobrem iure Chrysostomus: *Spes tua Ecclesia, salus tua Ecclesia, refugium tuum Ecclesia* (6). In id namque illam condidit Christus, quae sitam sui sanguinis pretio; eique doctrinam suam ac suarum praecepta legum commendavit, amplissima simul impertiens divinae gratiae munera ad sanctitatem ac salutem hominum.

Videtis igitur, Venerabiles Fratres, quale demum Nobis vobisque pariter officium sit demandatum: ut consociationem hominum, a Christi sapientia aberrantem, ad Ecclesiae disciplinam revocemus; Ecclesia vero Christo subdet, Christus autem Deo. Quod si, Deo ipso favente, perficiemus, iniquitatem cessisse aequitati gratulabimur, audiemusque feliciter *vocem magnam de coelo dicentem: Nunc facta est salus et virtus et regnum Dei nostri et potestas Christi eius* (7) — Hic tamen ut optatis respondeat exitus, omni ope et opera eniti opus est ut scelus illud immane ac detestabile, aetatis huius proprium, penitus eradamus, quo se nempe homo pro Deo substituit: tum vero leges Evangelii sanctissimae ac consilia in veterem dignitatem vindicanda; adserendae altius veritates ab Ecclesia traditae, quaeque

(1) Is. XXXII, 17. — (2) I. Cor. III, 11. — (3) Io. X, 36. — (4) Hebr. I, 3. — (5) Matth. XI, 27. — (6) Hom. de capto Eutropio, n. 6. — (7) Apoc XII, 10.

eiudem sunt documenta de sanctitate coniugii, de educatione doctrinaque puerili, de bonorum possessione atque usu, de officiis in eos qui publicam rem administrant; aequilibritas demum inter varios civitatis ordines christiano instituto ac more restituenda. — Nos profecto haec Nobis, Dei nutui obsequentes, in pontificatu prosequenda proponimus, ac pro virili parte prosequemur. Vestrum autem erit, Venerabiles Fratres, sanctitate, scientia, agendorum usu, studio cum primis divinae gloriae, industriis nostris obsecundare; nihil aliud spectantes praeterquam ut in omnibus *formetur Christus* (1).

Iam quibus ad rem tantam utamur adiumentis, vix dicere oportet; sunt enim de medio sumpta. — Curarum haec prima sunt, ut Christum formemus in iis, qui formando in ceteris Christo officio muneris destinantur. Ad sacerdotes mens spectat, Venerabiles Fratres. Sacris namque quotquot initiati sunt, eam in populis, quibuscum versantur, provinciam sibi datam norint, quam Paulus suscepisse testatus est amantissimis iis verbis: *Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis* (2). Qui tamen explore munus queant, nisi priores ipsi Christum induerint? atque ita induerint, ut illud Apostoli eiusdem usurpare possint: *Vivo ego, iam non ego, vivit vero in me Christus* (3). *Mihi vivere Christus est* (4). Quamobrem, etsi ad fideles omnes pertinet hortatio *ut occurramus in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi* (5); praecipue tamen ad illum spectat qui sacerdotio fungitur; qui idcirco dicitur *alter Christus*, non una sane potestatis communicatione sed etiam imitatione factorum, qua expressam in se Christi imaginem praeferat.

Quae cum ita sint, quae vobis quantaque, Venerabiles Fratres, ponenda cura est in clero ad sanctitatem omnem formando! huic, quaecumque obveniant, negotia cedere necesse est. Quamobrem pars potior diligentiarum vestrarum sit de seminariis sacris rite ordinandis moderandisque, ut pariter integritate doctrinae et morum sanctitate florent. Seminarium cordis quisque vestri delicias habetote, nihil plane ad eius utilitatem omittentes, quod est a Tridentina Synodo providentissime constitutum. — Quum vero ad hoc ventum erit ut candidati sacris iniciari debeant, ne quaeso excidat animo quod Paulus Timotheo perscripsit: *Nemini cito manus imposueris* (6); illud attentissime reputando, tales plerumque fideles futuros, quales fuerint quos sacerdotio destinabitis. Quare ad privatam quancumque utilitatem respectum ne habetote; sed unice spectetis Deum et Ecclesiam et sempiterna animorum commoda, ne videlicet, uti Apostolus praecavet, *communicetis peccatis alienis* (7). — Porro sacerdotes initiati recens atque ex seminario digressi industrias vestras ne desiderent. Eos ex animo hortamur, pectori vestro, quo coelesti igne calere oportet, admovete saepius, incendite, inflammate ut uni Deo et lucris animorum inhient. Nos equidem, Venerabiles Fratres, diligentissime providebimus ne homines sacri cleri

(1) Gal. IV 19. (2) Gal. IV, 19. — (3) Gal. II, 20. — (4) Philip. I. 21. — (5) Ephes. IV, 3. — (6) I. Tim. V. 22. — (7) Tim. I. V, 22. —

ex insidiis capiantur novae cuiusdam ac fallacis scientiae, quae Christum non redollet, quaeque, fucatis astutisque argumentis *rationalismi* aut *semirationalismi* errores invehere nititur; quos ut caveret iam Apostolus Timotheum monebat, scribens : *Depositum custodi, devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiae, quam quidem promittentes, circa fidem exciderunt* (1). Hoc tamen non impeditur quo minus laude dignos existimemus illos e sacerdotibus iunioribus, qui utilium doctrinarum studia, in omni sapientiae genere, persequuntur, ut inde ad veritatem tuendam atque osorum fidei calumnias refellendas instructiores fiant. Veruntamen celare haud possumus, quin etiam apertissime profitemur, primas Nos semper delaturos iis qui, quamvis sacras humanasque disciplinas minime praetereunt, proxime nihilosecius animorum utilitatibus se dedant, eorum procreatione munerum, quae sacerdotem deceant divinae gloriae studiosum. *Tristitia Nobis magna est et continuus dolor cordi Nostro* (2), quum cadere etiam in aetatem nostram conspicimus Ieremiae lamentationem : *Parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis* (3) Non enim de clero desunt, qui, pro cuiusque ingenio, operam forte navent rebus adumbratae potius quam solidae utilitatis: at verum non adeo multi numerentur qui, ad Christi exemplum, sibi sumant Prophetae dictum : *Spiritus Domini unxit me, evangelizare pauperibus misit ne, sanare contritos corde, praedicare captivis remissionem et coecis visum* (4). — Quem tamen fugiat, Venerabiles Fratres, quum homines ratione maxime ac libertate ducantur, religionis disciplinam potissimum esse viam ad Dei imperium in humanis animis restituendum? Quot plane sunt qui Christum oderunt, qui Ecclesiam, qui Evangelium horrent ignoratione magis quam pravitate animi! de quibus iure dixeris : *quaecumque ignorant blasphemant* (4). Idque non in plebe solum reperire est aut in infima multitudine, quac ideo in errorem facile trahitur; sed in exultis etiam ordinibus atque adeo in iis, qui haud mediocri eruditione ceteroqui polleant. Hinc porro in plerisque defectus fidei. Non enim dandum est, scientiae progressibus extingui fidem, sed verius inscitia; ut idcirco ubi maior sit ignorantia, ibi etiam latius pateat fidei defectio. Quapropter Apostolis a Christo mandatum est: *Euntes, docete omnes gentes* (6.)

Nunc autem, ut ex docendi munere ac studio fructus pro spe edantur atque in omnibus *formetur Christus* id penitus in memoria insideat, Venerabiles Fratres, nihil omnino esse caritate efficacius. *Non enim in commotione Dominus* (4). Allici animos ad Deum amariore quodam conatu, speratur perperam: quin etiam errores acerbius increpare, vitia vehementius reprehendere damno magis quam utilitati aliquando est. Timotheum quidem Apostolus hortabatur: *Argue, obsecra, increpa*; attamen addebat: *in omni patientia* (8). — Certe eiusmodi nobis exempla prodidit Christus. *Venite, sic ipsum alloquutum legimus, venite ad me omnes qui laboratis*

(1) I. Tim VI, 20. s. — (2) Rom. IX, . — (3) Thren IV, 4. (4.) Lue. IV, 18—19.
— (5) Iud. II, 10 — (6) Matth XXVIII. 19 — (7) III. Reg. XIX, 11. — (8) II. Tim. IV, 2.

et onerati estis, et ego reficiam vos (6). Laborantes autem oneratosque non alios intelligebat, nisi qui peccato vel errore tenerentur. Quanta enimvero in divino illo magistro mansuetudo! quae suavitas, quae in aerumnosos quoslibet miseratio! Cor eius plane pinxit Isaias iis verbis: *Ponam spiritum meum super eum; non contendet neque clamabit; arundinem quassalam non confringet et linum fumigans non extinguet* (7). — Quae porro caritas, patiens et benigna (8) ad illos etiam porrigitur necesse est, qui sunt nobis infesti vel nos inimice insectantur. *Maledicimur et benedicimus*, ita de se Paulus profitebatur, *persecutionem patimur et sustinemus blasphemamur et obsecramus* (9) Peiores forte quam sunt videntur. Consuetudine enim aliorum, praeiudicatis opinionibus, alienis consiliis et exemplis, malesuada demum verecundia in impiorum partem translati sunt: attamen eorum voluntas non adeo est depravata, sicut et ipsi putari gestiunt. Quidni speremus christianaे caritatis flammam ab animis caliginem dispulsuram atque allaturam simul Dei lumen et pacem? Tardabitur quandoque forsitan laboris nostri fructus; sed caritas sustentatione nunquam defatigatur memor non esse a Deo proposita laborum fructibus sed voluntati.

Attamen, Venerabiles Fratres non ea Nobis mens est ut, in toto hoc opere tam arduo restitutionis humanarum gentium in Christo, nullos vos clerusque vester adiutores habeatis. Scimus mandasse Deum unicuique de proximo suo (10). Non igitur eos tantum, qui sacris se addixerunt, sed universos prorsus fideles rationibus Dei et animorum adlaborare oportet: non marte utique quemque suo atque ingenio, verum semper Episcoporum ductu atque nutu; praeesse namque, docere, moderari nemini in Ecclesia datur praeter quam vobis, *quos Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei* (1). — Catholicos homines, vario quidem consilio at semper religionis bono, coire inter se societatem, Decessores Nostri probavere iamdiu bonaque precatione sanxerunt. Institutum porro egregium Nos etiam laudatione Nostra ornare non dubitamus, optamusque vehementer ut urbibus agrisque late inferatur ac floreat. Verum enimvero consociationes eiusmodi eo primo ac potissimum spectare volumus, ut quotquot in illas cooptantur christiano more constanter vivant. Parum profecto interest quaestiones multas subtiliter agitari, deque iuribus et officiis eloquenter disseri, ubi haec ab actione fuerint seiugata. Postulant enim actionem tempora; sed eam quae tota sit in divinis legibus atque Ecclesiae praescriptis sancte integreque servandis, in religione libere aperteque profitenda, in omnigenae demum caritatis operibus exercendis, nullo sui aut terrenarum utilitatum respectu. Illustria eiusmodi tot Christi militum exempla longe magis valitura sunt ad commovendos animos rapiendosque quam verba exquisitaeque disceptationes; fietque facile ut, abiecto metu depulsis praeiudiciis ac dubitationibus, quamplurimi ad Christum traducantur provehantque ubique notitiam eius et amorem; quae ad germanam solidamque

(1) Matth. XI, 28. — (2) Is. XLII, I. s. — (3) I. Cor. XIII, 4. — (4) Ibid. IV. 12. s.

— (5) Eccli. XVII, 12. (6) Act. XX. 28.

beatitatem sunt via. Profecto si in urbibus, si in pagis quibusvis praecepta Dei tenebuntur fideliter, si sacris erit honos, si frequens sacramentorum usus, si cetera custodientur quae ad christianae vitae rationem pertinent; nihil admodum, Venerabiles Fratres, elaborandum erit ulterius ut omnia in Christo instaurentur. Neque haec solum coelestium bonorum prosequutionem spectare existimentur: iuvabunt etiam, quam quae maxime, ad huius aevi publicasque civitatum utilitates. His namque obtentis, optimates ac locupletes aequitate simul et caritate tenuioribus aderunt, hi vero afflictioris fortunae angustias sedate ac patienter ferent; cives non cupiditati sed legibus parebunt; principes et quotquot rempublicam gerunt, quorum *non est potestas nisi a Deo* (1), vereri ac diligere sanctum erit. Quid plura? Tunc demum omnibus persuasum fuerit debere Ecclesiam, prout ab auctore Christo est condita, plena integraque libertate frui nec alienae dominationi subiici; Nosque, in hac ipsa libertate vindicanda, non religionis modo sanctissima tueri iura, verum etiam communi populorum bono ac securitati prospicere. Scilicet *pietas ad omnia utilis est* (2): eaque incolumi ac vigente, *sedebit reapse populus in plenitudine pacis* (3).

Deus, *qui dives est in misericordia* (4), hanc humanarum gentium in Christo Iesu instaurationem benignus festinet; *non enim volentis opus neque currentis, sed miserentis est Dei* (5). Nos vero, Venerabiles Fratres, *in spiritu humilitatis* (6), quotidiana et instanti prece id ab Eo contendamus ob Iesu Christi merita. Utimur praeterea praesentissima Deiparae impetracione: cui conciliandae Nobis, quoniam has litteras die ipsa damus, quae recolendo Mariali Rosario est instituta; quidquid Decessor Noster de octobri mense Virgini augustae dicando edixit, publica per tempora omnia eiusdem Rosarii recitatione, Nos pariter edicimus et confirmamus; monentes insuper ut deprecatores etiam adhibeantur castissimus Dei Matris Sponsus catholicae Ecclesiae patronus sanctique Petrus et Paulus apostolorum principes.

Quae omnia ut rite eveniant et cuncta vobis pro desiderio fortunentur, divinarum gratiarum subsidia uberrime exoramus. Testem vero suavissimae caritatis, qua vos et universos fideles, quos Dei providentia Nobis commendatos voluit, complectimur, vobis, Venerabiles Fratres, clero populoque vestro apostolicam benedictionem amantissime in Domino imperfimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die IV octobris MCMIII, Pontificatus Nostri anno primo.

PIVS PP. X.

(1) Rom. XIII. 1. — (2) I. Tim IV, 8. — (3) Is. XXXII, 18 — (4) Ephes. II, 4. —

(5) Rom. IX, 16. — (6) Dan. III, 39.

3259

1903.

Fer. VI, 18 Julii 1903.

Supremae Congregationi S. Officii propositum fuit enodandum sequens Utrum in facultate dispensandi ab impedimentis matrimonialibus „in articulo mortis“ facultas comprehendatur problem legiti mandi.

dubium :

Utrum per literas die 20 Februarii 1888, quibus locorum Ordinariis facultas conceditur dispensandi aegrotos in gravissimo mortis periculo constitutos super impedimentis matrimonium iure ecclesiastico dirimentibus, firmis conditionibus et exceptionibus in iisdem literis expressis, ac per posteriores literas diei 1 Martii 1889, quibus declaratur huiusmodi facultatem parochis subdelegari posse, intelligatur concessa etiam facultas declarandi ac nunciandi legitimam prolem spuriam, forsitan a concubinariis, vigore dictae facultatis dispensandis susceptam, prout a S. Sede in singulis casibus particularibus dispensationum matrimonialium concedi solet ; — an contra pro suscep- tae prolis legitimatione necesse sit novam gratiam a S. Sede postea impetrare.

In Congregatione Generali S. Romanae et Universalis Inquisitionis habita ceram EEmis ac RRmis Cardinalibus in rebus fidei et morum Inquisitoribus Generalibus, proposito suprascripto dubio, praehabitoque RR. DD. Consultorum voto, iidem EE. ac RR. Patres respondendum mandarunt :

„Affirmative quoad primam partem, excepta prole adulterina et prole proveniente a personis Ordine Sacro aut solemnni Professione Religiosa ligatis, facto verbo cum SS.mo. — Quoad secundam partem, provisum in prima.“

Sequenti vero Fer. V, die 8 eiusdem mensis et anni, SS.mus D. N. Leo Pp. XIII. per facultates Emo Cardinali huius Supremae Congregationis Secretario impertitas, resolutionem EE. ac RR. Patrum adprobare dignatus est.

I. Can. MANCINI,

S. R. et U. Inquisit. Not.

3260

1903.

Augustinus Herr parochus Véméndensis, annum agens 66., emphysemate et astmate laborans juxta testimonum medici et vota confratrum districtualium servitii ecclesiasticis subeundis est inhabilis, quapropter inde ab exordio a. 1904. rudedonari et pensione annua provideri petit.

Puncto 8-o statutorum instituti pensionalis conformiter ideo provoco VV. Fratres, ut quoad pensionem Augustino Herr a 1-a Januarii a. 1904. liquidandam vota sua etiam extra coronam usque 10-am Decembris a. c. ad Officium dioecesanum promoveant

3261

1903.

Resultatum
examinis
prosynodalis.

Examen prosynodale diebus 29-a et 30-a Septembris a. c. asservatum subierunt: *Vincentius Hajdinya k, Julius Koch, Julius Lajos, Emericus Moyzis, Josephus Palkó et Colomannus Varga h.*

Omnis ad sexennium sunt approbati; Julius Lajos, Josephus Palkó, Colomannus Varga laude, Emericus Moyzis laude et praemio Kraliano distingui promeruerunt.

3262

1903.

Facultas
orientalis in
Universitate
S. Joseph in
urbe Bey-
routh erecta.

Attentis adiumentis, quae studia orientalia diversis scientiarum generibus afferunt, universitas s. Josephi in urbe Beyrouth in Syria, ut votis iteratis multorum satis fieret, facultate orientali est aucta, in qua historia, geographia, archaeologia et linguae orientales necnon epigraphia, antiquitates et institutiones graeco-romanae cultivantur, Cursus completus triennio, minus completus biennio absolvitur. Qui cursu absoluto thesem aliquam scripto defendunt, ad gradum Doctoris facultatis orientalis promoveri possunt.

3263

1903

Hittudori
rang az
osztrák egye-
temeken.

A ft. papság tájékoztatása céljából tudomására adom, hogy a cs. kir. osztrák vallás- és közoktatásügyi miniszterium f. é. ápril hó 8-án kibocsátott rendeletében a hittudori rang elnyerésére nézve a következő határozatokat hozta. A rendelet intézkedései az összes osztrák egyetemekre, továbbá az olmützi és szalzburgi theol. karokra vonatkoznak.

A jelen 1903/904 tanévvel érvénybe lépő rendelet szerint a hittudori rang elnyeréséhez *egy értekezés és 3 szigorlat* szükséges.

A szigorlatok tárgyai a következők;

- a) dogmatika és apologéтика;
- b) biblikus szakok;
- c) egyháztörténet és egyházjog;
- d) erkölcsstan és lekipásztorkodástan.

Az értekezés tárgya a dogmatikát és apoliát kivéve, amelyek mellőzhetlen tárgyai a szóbeli vizsgálatnak, a nevezett szakok bármelyikéből választható. Az értekezés tárgyául választott szak nem képezi a szóbeli vizsga tárgyát.

Szigorlatra bocsáttatnak azok, akik valamely theologiai karnak rendes hallgatói voltak és tanulmányaikat szabályszerűen befejezték. Továbbá olyanok is, akik más valamely törvényesen szervezett theologiai intézetben fejezték be tanulmányait, ha államilag érvényes érettségi bizonyítvány alapján lettek felvételre. A szigorlatra bocsátás feltétele még a sikerült értekezés.

A *Pázmáneum növendékei* az eddigi kedvezményhez képest mint negyedéves hittanhallgatók tehetnek szigorlatot a szentirástudományból és csak a következő szigorlat előtt kötelesek értekezésüket benyújtani. Más kedvezmények a kar véleményének meghallgatása után a kultuszminiszternek vannak fentartva.

A biblikus szakokból csak olyanok bocsáttatnak szigorlathoz, akik a sémi tájszólásokat (szír, káld és arab) és az ó- és uj- szövetségi felsőbb exegesist legalább egy-egy féléven át hallgatták. Ezen kötelezettség alól a kar véleményének meghallgatása után csak a kultuszminiszter menhet fel. Ezen esetben azonban köteles a folyamodó ezen tárgyakból vizsgát tenni.

Az összes szigorlatokat ugyanazon karnál kell végezni. Kivételt csak a bécsi szent Ágostonról nevezett felsőbb papnevelő intézet tagjai képeznek, akiknek a kultuszminiszter idevonatkozólag engedélyt adhat.

A tudori rang elnyerésével járó költségek a következő összegekben lönök megállapítva :

Az értekezés megbírálásáért 40 korona, az egyes szigorlatok után 80 kor. a tudorrá avatásáért 120 korona fizetendő.

Ezen rendelet az 1903—1904. tanévvel lép életbe. Azok azonban, akik a régebbi rendszer szerint kezdették meg szigorlataikat, be is fejezhetik azokat az előbbi vizsgálati módoszatok szerint. Az uj szabványok csak azon egyetemi hallgatókra vonatkoznak, akik a jelen 1903—1904. tanév folyamán kezdik meg a szigorlatokat.

3264

1903

Az országos kath. tanítói segélyalap új alapszabályait a nm. püspöki kar nevében Ő Eminenciája a biboros herczegprimás úr és a nm. kultuszminiszter úr jóváhagyván, felhívom a nt. kerületi esperes-tanfelügyelő urakat, hogy a segélyalap tagjai részére a régi tagsági könyvecskéket az új alapszabályokat tartalmazó új tagsági könyvecskékkel kicseréljenek. Egy példány ára 10 fillér. Megrendelhetők dr. Walter Gyula, praelatus-kanonok, elnök urnál Esztergomban. Ez alkalommal felkérem a nt. ker. esperes urakat és t. lelkészke dő papságot, hogy az orsz. kath. tanítói segélyalapot, melynek üdvös célpontját eddigi eredményei is elégé igazolják, hathatós támogatásukba vegyék. E célból a segélyalapot és annak alapszabályait ismertessék meg s buzditsák a tanító urakat, hogy a segélyalap tagjai közé lépjene be, mert csak így lesz képes a segélyalap kitüött nemes célpontnak megfelelni.

3265

1903

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministernek 1903. évi 43542. számu körrendelete a középiskolai tanévre két félévre való osztása tárgyában.

Ministeri
körrendelet
a középiskolai
tanévre
két félévre
való beosztá-
sa tárgya-
ban.

Valamennyi tankerületi kir. főigazgatónak, a fiumei kormányzónak és a budapesti középiskolai tanárképző intézet igazgatóságának.

A köznevelés helyes irányításának érdeke nemcsak azt kivánja meg a közoktatási kormánytól, hogy az intézmények kivánatos állandósága fölött örködjék, hanem azt is, hogy nagyobb időközökben vegye vizsgálat alá az intézményeket és fennálló szabályokat abból a szempontból, vajon nem volnának-e másokkal helyettesítendők, vagy a tapasztalatok utmutatásai szerint módosítandók, vagy általában a változott viszonyokkal összhangzásba hozandók.

Ezen elvi álláspontomból kifolyólag (mely egyebek közt a középiskolai tantervek átvizsgálására indított), elérkezettnek látom az időt arra, hogy a tizenkét év óta érvényben levő s hivatali elődömnek 1890. évi 23583. sz. a. kelt rendeletével kibocsátott Középiskolai Rendtartást a maga egész terjedelmében átvizsgáltassam, ami végből az Országos Közoktatási Tanácsot a szükséges tanulmányok és javaslatok megtételére egyidejűleg felkértem.

Addig is mig ez a nagyobb keretben mozgó revízió megtörténhetnék, a tanulmányi rendnek azt az egy intézkedését, mely az iskolai évnek időszakokra való felosztását szabályozza, már most módosítani kívánom, találkozva e részben a szakköröknek majdnem egyhangú véleményével, nemkülönben a szülöknek a nyilvánosság utján is több izben kifejezett óhajaival.

Eltekintve attól az ethikai mozzanattól, hogy a karácsonyi és esetleg husváti szünetet megelőző időpont a tanulmányi eredmény elbirálására nem látszik alkalmasnak, az időszaki osztályozás jelenlegi rendjének megváltoztatására irányuló didaktikai okok között főleg kettő érdemel különös figyelmet:

Egyik abban az elvi követelményben jut kifejezésre, hogy a tanítás folytonosságát lehetőleg ritkán szakitsa félbe oly ténykedés, mely a tanulmányi eredményt nem biztosítja, sem a tanítás belső értékét nem fokozhatja. A másik ok abban a tapasztalati tényben találja erejét, hogy nagyobb népességű tanintézetekben, illetőleg osztályokban a heti két-három órás tantárgyak tanárai egy-egy évharmadnak aránylag rövid tartama alatt a legközvetlenebb tanító eljárásokkal sem szerezhetnek mindenkor oly alapos tudomást növendékeik haladásáról, aminő az egyenkint való elbiráláshoz mulhatatlanul megkívántatnák.

Méltányolva ezeket az okokat, a Középiskolai Rendtartás 20., illetve 36. és 37. §-ainak azt a rendelkezését, mely szerint a tanulók a tanév alatt tanusított szorgalmuk és előmenetük feltüntetésére évenkint kétszer (dec. 23-án és március 31-én) kapnak értesítőt, ezennel hatályon kívül helyezem és oda módosítom, hogy f. évi szeptember hó 1-től kezdve a tanulók tanévenkint csak egy időszaki értesítőt

fognak kapni, mely január 31-én, az utolsó tanítási órán osztandó ki és mely a megelőző napokban, azaz: január utolsó napjaiban tartandó értekezlet megállapodásait tartalmazza.

Külön is hangsulyozni kívánom, hogy a tanévnek ezen intézkedésem következtében két félévre való osztását kizárálag alaki jelentőséggel bírónak tekintem s hogy ezzel a módosítással korántsem óhajtom visszaállitani az évtizedekkel ezelőtt divott rendszert, melynek értelmében a két félév élesen elkülönült egymástól s az első félév végén külön összefoglaló ismétlések és szigorú vizsgálatok tartattak. A most elrendelt intézkedés nem jelent nyugvópontot a tanulmányok menetében; nem jelenti a tanévre kiszabott anyagnak két önálló részre osztását s nem kiván alkalmat adni külön félévi ismétlésekre vagy összefoglalásokra. E tekintetben tehát az osztályozásnak eddigi elvi alapja, ugyszintén az ismétléseknek és összefoglalásoknak jelenlegi rendje (mely szerint minden didaktikai nagyobb egység befejezése után összefoglaló ismétlések tartandók) érintetlenül marad.

Hangsulyozom továbbá, hogy e módosítással éppen nem kivánom kevesbiteni a szülői ház és az iskola összehangzó működése szempontjából fölötté fontos ellenőrző értesítéseket, melyeknek célja a szülöket különösen abban az esetben tájékoztatni gyermekéikről, amikor az utóbbiak akár tanulmányi, akár segíymi tekintetben nem felelnek meg a követelményeknek s mikor a szülői háznak támogatására a javulás érdekében különösen nagy szükség van. Ezért a fenti rendelkezés folyományaképpen az ellenőrző értekezletek idejét, a Középiskolai Rendtartás 35. §-a első pontjának hatályon kívül való helyezése mellett következőleg állapítom meg: „Az ellenőrző tanácskozások minden tanévben október utolsó hetében, továbbá deczember és március közepén, ugyszintén május első hetében tartandók.”

A tanévnek két időszakra való osztása következtében módosul továbbá a Középiskolai Rendtartásnak a módszeres tanácskozásokra vonatkozó 34. §-a is, amennyiben ezentul csak két ily tanácskozás tartandó: az első szeptember, a második február hó első hetében.

Módosulnak végül az 1895. évi juliust 29-én 40201. sz. a. kiadott és a tandíjak kezelésére vonatkozó szabályzat 31., 32. és 33. §§-ai is, melyekben mindenütt az „időszak” szó „félév”-vel kicserélendő.

A tandíjmentességiüket vesztő tanulókról beterjesztendő kimutatás határideje is jan. hó 15-ről február 15-ikére tételek át.

Előrelátható, hogy minden középiskola saját segíymi szabályzatában is foglaltatnak oly szakaszok, melyek a tanévnek évharmados felosztását veszik alapul s melyek módosításra szorulnak, valamint fenn fog forogni annak a szüksége is, hogy az igazgatók némely felterjesztéseinak határideje módosítassék. Mindezeknek a helyi viszonyuktól feltételezett vagy a főigazgatói hatáskörhöz tartozó rendelkezéseknek jelen intézkedésemmel való összhangba hozatalát Czimedre, illetőleg Czimed felügyelete és ellenőrzése mellett a középiskolák tanárai karaira bizom.

Végül figyelmeztetendök a rendelkezésem és vezetésem alatt álló középiskolák igazgatói, hogy jelen rendelettemmel egyidejüleg utasítottam a m. kir. tud. egyetemi nyomdát, hogy a megfelelően módosítandó anyakönyveknek (fönévkönyveknek) és értesítöknek kellő számu példányait nyomassa ki és tartsa árusítás céljából készletben.

Erről Czimedet további sürgős eljárás végett oly hozzáadással értesitem, hogy abban a nem várt esetben, ha jelen rendeletem végrehajtása további intézkedésemet tenné szükséges, erről ide haladéktalanul tegyen jelentést. — Budapest, 1903. junius hó 22-én.

A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium fenti körrendelete alapján ezennel elrendelem, hogy az 1903—1904. tanévtől kezdve a pécsi egyházmegye területén levő polgári leányiskolákban, valamint a tanító- és tanítónöképző intézetben szintén két félévre osztassék a tanév. Az első félév végével január hó 31-én *Értesítőt* kapnak a tanulók és a tanév végén rendes bizonyitványt.

3266

1903

Lackenba-
cher-féle pá-
lyázat bibliai
munkára.

A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi minisztertől. 54848/1903. szám. A Lackenbacher-féle alapítványból kitűzött pályadíjra vonatkozó hirdetést tisztelettel oly kéréssel küldöm meg idezártan a főtisztelendő egyházi főhatóságnak,

hogy azt egyházmegyeje áldozó papcságával, illetve a rend tiszta tagjaival közölni méltóztassék. Budapest, 1903. évi október hó 20-án. A miniszter meghagyásából: Dr. Tóth Lajos, osztálytanácsos. Valamennyi főtisztelendő róm. kath. egyházmegyei főhatóságnak, valamint a szt. Benedek, cziszterczi, piemontrei és kegyes rendek magyarországi fönökeinek.

54848. számhoz 1903. Pályázat! A Lackenbacher-téle alapítványból a következő bibliai kérdés legjobb megoldásáért 800 kor. tüzetik ki jutalmul:

„Quae est grammatica et lexicalis relatio Jeremiae prophetae ad Deutoronomium?

Quae non possunt probari per hanc relationem?“

Csatolandó a használt irodalmi segédeszközök pontos jegyzéke és egy betürendes tárgymutató.

A pályázat feltételei a következők:

1. Nem tarthat számot a jutalomra az a munka, mely nem felel meg a „Providentissimus Deus“ encyclica szellemének és nem mozdítja elő a tudományos kutatást. Hasonlóképen nem jutalmazható az a munka, amelyből nem tűnik ki, hogy a szerző járatos azokban a nyelvekben, a melyeknek ismerése a bibliai tanulmányok eredményes műveléséhez elengedhetetlen s melyeknek megtanulását a Lackenbacher-féle alapítólevél előmozdítani kívánja.

2. A pályamunka nyelve latin, vagy német; teljesen egyenlő értékű munkák közül azonban a latin nyelven irott előnyben részesül.

3. Pályázhatnak a négy részes egyetemi kar, névszerint: a bécsi, a prágai német és cseh egyetemek és a budapesti tudományos-egyetem hittudományi karainak rendes hallgatói, továbbá az osztrák-magyar monarchia minden római katholikus papja, kivéve az egyetemi tanárokat.

4. A pályamunkákat a bécsi cs. kir. egyetem theologiai fakultásának decanatusához legkésőbb 1905. évi május hó 15-éig kell beküldeni.

5. A pályamunkáknak sem kívül, sem belül nem szabad elárulniok a szerző nevét, mert különben a pályázatból kizáratnak. Hanem a munkák jeligével látandók el és lepecsételt borítékkal szerelegendők fel, mely kívül a jeligét, belül pedig a szerző nevét és lakását tartalmazza

6. A megjutalmazott pályamunka a biráló bizottság által ajánlott vagy megkivánt változásokkal, kiegészítésekkel és javításokkal kinyomatandó (átalány 400 korona).

(Megjegyzés: Ezért kivánatos, hogy a pályamunkák ne legyenek bekötve és a papirnak csak egyik oldalára irva nyújtassanak be.) Bécsben, 1903. évi julius hó 8-án. Az alsó ausztria csász. kir. Helytartóságtól.

3267

1903.

A „Regnum Marianum“ intézet (Budapest, VII. Damjanich-utcza 50. sz.) „Zászlónk“ cím alatt egy rendkívül ügyesen szerkesztett és páratlan olcsóságú (előfizetési ára egész évre 2 korona) ifjúsági folyóiratot ad ki, — megjelenik minden hónap 15-ikén július és augusztus kivételével, — melyet a t. egyházmegyei papság-nak és általa a középiskolai ifjúságnak a legmelegebben ajánlok.

„Zászlónk“
cz. ifjúsági
lap ajánl-
tatik.

Quinque-Ecclesiis, die 5-a Novembris a. 1903.

Walter Antonius, m. p.

vicarius capitularis.

XVI.

3724

1903

A főmagasságu és főtisztelendő biboros hercegprimás urnak az esztergomi főegyházmegye híveihez intézett intelmét alább egész terjedelmében oly felhívás kapcsán közlöm a tisztelendő lelkészkek papsággal és minden templomok elől járóival, ahol nyilvános isteni tiszteletek és szent beszédek tartatnak, hogy szent karácsony ünnepén a szent beszéd tartalmát ebből merítsék.

Tisztelendő Testvérek!

Kedves Hívek!

Karácsonyi
intelem a
hívekhez.

Közelednek áldott pillanatai az isteni szeretet azon megnyilatkozásának, amelyre évezredeken át forró edényssel vártak a nemzetek.

Közelednek azon örvendetes pillanatok, midön az angyalok karában megzendül az ének: „Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakaratu embereknek“.

És leszáll mennyei trónjáról az ég és föld királya, a béke fejedelme, hogy kiengesztelje és összekapcsolja az eget a föddel; hogy mint az emberiség legfőbb Tanítója, legszelidebb Törvényhozója, legnagyobb Jótevője békét létesítzen Isten és ember között; megszentelést, boldogságot, egyetértést, szeretetet öntsön az emberi szívbe.

Az az ünnepies mély csend, mely az egész világon beállott akkor, midön a Fiú Isten testet öltve, a földön megjelent, előre hirdeté, hogy elérkezett az Isten országa, mely az Apostol szavai szerint: „igazság, béke és öröm.“¹

A békeség és öröm e napjai előtt, midön e sorokat írjuk, fájós érzések vegyülnek ünnepi hangulatunkba, mert attól félünk, hogy az angyalok békeséget hirdető éneke viszhang nélkül száll el drága hazánk földje fölött.

Elborul hazafiú lelkünk, midön látjuk, hogy verőfényes napsugár helyett sötét felhők tornyosulnak hazánk egén.

¹ Róm. XIV. 17.

Szorongó aggodalom fogja el szivünket, midön érezzük, hogy zavartalan nyugalom helyett belső bajok gyötrik országunkat, melyekre a szent írás e komoly szavait alkalmazhatjuk: „Aggodalom és szivrettégesben vannak Ádám fiai. Búslás és félelem emészti ugy azt, ki a dicsőség székében ül, mint a ki a földig lealázatott. Aggodalom zavarja gondolatait ugy annak, a ki koronát visel, mint aki durva vászonba öltözik.”¹

Az Üdvözítő leszállott a földre, hogy az égi hazába vezető utat mutassa meg az emberiségnek, de e mellett tanította és példát adott, miképen kelljen szenetrünk földi hazánkat.

Azok a könyek, melyeket a pusztulása felé közeledő Jeruzsálem fölött ontott, a hazájához jó- és balsorsban törhetetlenül ragaszkodó hazaszeretetnek forrásává lettek.

Ebből fakad a mi hazaszeretetünk is, melynek eszménye a hármas jelszó: Isten, király és haza.

Istent imádni, a királyt tisztni, a haza javát előmozdítani: ez a Krisztus Urunk által megszentelt hazaszeretetünk lényege.

Tanu a történelem, hogy hazánk akkor volt erős küllelenségeivel szemben, akkor volt elégedett, boldog, határain belül, midön polgárai az Isten, király és haza iránt kötelességeket lelkismeretesen teljesítették.

Azért, ha vissza akarjuk szerezni édes hazánknak a béke áldásait, ha gyógyítani akarjuk sebeit, melyektől jelenleg vérzik: akkor a Krisztus Urunktól megszentelt hazaszeretet erejét ujitsuk meg sziveinkben és odaadó készséggel teljesítsük a tiszta hazaszeretet kötelmeit.

Lelkes hódolattal ragaszkodjunk első sorban a hazának koronás fejéhez, felséges királyunk fölkent személyéhez.

Ne hiányozzék erényeink koronájából soha annak a rendületlen hűségnek drága köve, melyet dicső öseink már Etelközben igértek és századokon keresztül szilárdan megőrzitek.

Csak királyával egyesülve és szoros kapcsolatban győzheti le a nemzet a békés életét háborgató bajokat.

Mindig, de főleg jelenleg, midön a belső békesség áldásait nélkülözzük, szívleljük meg szent Pál apostolnak intelmét: „Kérlek, legyenek könyörgések, imádságok és kérések minden emberért, a királyokért és mindenekért, kik méltóságban vannak, hogy nyugalmas, csendes életünk legyen . . . a hitben, szeretetben, szentségen és józanságban.”²

És a királyhoz való rendületlen ragaszkodás mellett teljesítsük a hazaszeretet ama kötelességét, melyre a nemzetek Apostola buzdít, midön így ír: „Minden lélek engedelmeskedjék a felsőbb hatóságoknak, mert nincs hatalmasság, hanem

¹ Jézus Sir. fia XL. 1. 5. — ² II. Tim. 1. 2. 15.

csak Istenről, a melyek pedig vannak, az Istenről rendeltettek. Annakokáért szükséges, hogy engedelmeskedjetek nemcsak a büntetés miatt, hanem a lelkismeret miatt is.”¹

Tiszteletendő Testvérek!

Kedves Hivek!

Bethlehem falain kívül egy alacsony barlang jászolyában szegényes poliyákba göngyölve nyugszik a királyok királya, az isteni kisded, kihez a próféta szavai szerint „a nemzetek sietnek.”²

Siessünk mi is e jászolyhoz és leborulva az isteni kisded előtt tárjuk ki Előtte hazaszeretetünk aggodalmait, könyörgéseit, esdekléseit.

Fordulunk az Üdvözítőhöz és szüz Anyjához öseinknek buzgó fohászával imádkozván :

Add Uram Jézus, hogy e hazában virágozzék az Egyház és Haza iránti buzgalom, az egyetértés és szeretet.

És te Istennek dicsőséges Anyja, magyarok Nagyasszonja, emlékezzél meg örökségedről, melyet hű szolgád, első királyunk és apostolunk, szent István, néked felajánlott és végrendeletében néked hagyott.

Tekints kegyes arczzal országodra és dicső érdemeid által légy közbenjárónk és szószólónk szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál. Könyörgünk Nagyasszonunk apostoli királyunkért, hogy hosszú életet, csendes országot, erős hadsereget, hü tanácsadókat, jó népet, a világ békességét és minden nyerd meg neki, a mitő mint ember és mint király kíván, hogy így népéét szentségen és igazságban sokáig szerencsésen kormányozhassa, a siron túl pedig az örök élet koronáját elnyerhesse.

Könyörgünk Nagyasszonunk, egész népünkért. Örökséged polgárait örizzen meg minden büntől, kegyességed által kormányozza, Isten szeretetében és félelmében megtartsa.

Légy minden bajos ügyünkben szószólónk szent Fiadnál, hogy az ö akarata szerint rendezzük életünket és téged mindenha Nagyasszonunknak, különös pártfogónknak valljunk és tiszteljünk is életünknek minden napjaiban. Amen.

3725

1903

Festo Nativitatis D. N. I. Christi a. c. in feriam VI. incidenti **esus carnium** *lege communi permittitur.*

Dispensatio
in lege absti-
nentiae.

SS. D. N. Pius Papa X. insuper benignissime indulgere dignatus est, ut fideles **festo Circumcisionis Domini**, prima Januarii a. 1904. incidenti in feriam VI., quia est festum fori, fideles **carnibus vesci possint**.

Quod eum in finem communico V. Clero Curato, ut indultum hoc die dominica praecedenti ex ambone populo fideli notum reddat.

Quinque-Ecclesiis, die 15-a Decembris a. 1903.

Walter Antonius, m. p.
vicarius capitularis.

¹ Róm. XIII. 1—7. — ² Mich. IV. 2.

XVII.

Venerabiles Fratres,

3787

1903

Primum vos hodierna die ex hoc loco Nobis alloquentibus, illud ante omnia occurrit animo, attingere oportere factum proximo tempore, quum delatam per vestra suffragia Apostolici fastigii dignitatem declinare obtestando conati sumus. Etenim nolumus, id Nos fecisse ob eam rem arbitremini, quod aut parum voluntatis vestrae significatio honestissimumque de nobis iudicium moveret, aut pigeret etiam laborare amplius Ecclesiae causa cui quidem aetatem omnem animamque devotam haberemus. Verum quum explorata Nobis esset sive inopia virtutis Nostrae sive exiguitas ingenii, quumque simul constaret, quae quantaque a Pontifice Romano essent iure expectanda, quid mirum si tanto sustinendo muneri Nos ipsos plane impares fore videbamus? Profecto evangelica curare ut vulgo serventur praescripta, rite custodian tur consilia; sarta tecta Ecclesiae praestare iura; multiplices maximasque dijudicare causas quae de societate domestica, de institutione adolescentis aetatis, de iure et proprietate extiterint; perturbatos civitatis ordines ad christianam aequabilitatem componere; brevi, terras expiendo caelis comparare cives: hae, inquimus, similesque Apostolici officii partes maiores eae quidem videbantur quam ut his viribus expleri digne possent. — Accedebat, id quod in Encyclicis Liteis proxime significavimus ut excipiendus locus eius esset Pontificis, cuius et studium in religione amplificanda fovendoque multipliciter pietatis cultu, et sapientia in profligandis erroribus horum temporum, doctrinaeque vitaeque christianaee integritate publice privatum revocanda, et providentia in relevanda humilium inopumque fortuna atque incommodis civilis societatis opportune subveniendo, sic eluxere, ut humani generis immortalem ei cum admiratione gratiam pepererint. Quem non deterreret haec tanta excellentia et magnitudo viri ab ista tamquam haereditate adeunda muneris? Nos certe, tenuitatem Nostram reputantes, deterrebat vel maxime.

At quoniam arcanae Dei voluntati visum est supremi Apostolatus Nobis onus imponere, id equidem, ipsius ope auxilioque unice confisi, feremus. Quantum autem est in Nobis, certum destinatumque est, omnes curas cogitationesque illuc conferre, ut sancte inviolateque servemus *depositum* fidei, et sempiternae omnium saluti consulamus: eiusque rei gratia nihil quidquam aut laborum aut molestiarum unquam defugere. — Quum vero necesse sit christianaequae rei publicae quam maxime intersit, pontificem in Ecclesia gubernanda et esse et apparere liberum nullique obnoxium potestati, ideo, quod conscientia officii. simulque iurisiurandi quo obstringimur, sacrosancta religio postulat, gravissimam in hoc genere iniuriam Ecclesiae illatam conquerimur.

Porro ea Nos magnopere cogitatio recreat, in perfunctione tam gravi tamque difficiili ministerii huius paeclaro Nobis adiumento vestram, Venerabiles Fratres, et prudentiam et navitatem fore. Siquidem ob eam praecipue causam adesse Nobis, divino munere beneficioque, Collegium vestrum novimus, ut administrationem Ecclesiae universae, consilia operamque conferendo, utilissime adiuvet. Quocirca dicere vix attinet, illud Nos solemne habituros, in omni rerum cursu, praesertim si qua causa gravior inciderit, iudicii sollertiaeque vestrae subsidium expetere; idque eo etiam, ut pro sua quisque parte immensum officii onus, quo premimur, sustineatis. Quippe res agitur ea, quae praeter haec fluxa bona ad immortalia pertineat; nullis locorum inclusa finibus, orbis terrarum rationes complectatur: evangelicorum reverentia praceptorum in omni tueatur genere; denique curas Nostras non ad fideles modo, sed ad homines afferat universos, *pro quibus mortuus est Christus.*

Itaque mirari licet, esse complures qui novarum rerum cupidine, ut est aetatis ingenium, coniicere laborent, quae Nostra gerendi pontificatus ratio futura sit. Quasi vero investigatione res egeat, aut planum non sit, Nos eam ipsam insistere velle, nec aliam posse viam, quam decessores Nostri usque adhuc institerint. *Instaurare omnia in Christo,* hoc ediximus Nobis esse propositum; et quoniam *Christus est veritas,* idecirco obeundum Nobis est in primis magisterium et paeconium veritatis. Hinc simplex, dilucidus sermo Iesu Christi et efficax perpetuo curabimus, di manet ex ore Nostro alteque inculcetur animis, sancte custodiendus; quam quidem custodiam Ipse adiumentum dignoscenda veritatis voluit esse maximum.: „*Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei eritis. Et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos.*“¹⁾

Pro munere autem tuendae veritatis christianaequae legis, Nostrum necessitate erit: notiones illustrare et asserere maximarum rerum, sive natura informatas, sive divinitus traditas, quas nunc obscuratas passim atque oblitteratas videmus; disciplinae potestatis, iustitiae aequitatisque, quae convelluntur hodie, principia firmare; universos singulos, neque solum qui parent, sed et qui imperant, utpote omnes

¹ Ioann. VIII, 31—32.

eodem prognatos Patre, in privata publicaque vita, in genere etiam sociali et politico ad honestatis normam regulamque dirigere. — Utique intelligimus nonnullis ofensioni fore, quod dicimus, curare Nos rem etiam politicam oportere. Verum quisque aequus rerum iudex videt, Pontificem a magisterio, quod gerit, fidei morumque nequaquam posse politicorum genus diiungere. Praeterea caput quum sit rectorque summus perfectae societatis, quae est Ecclesia, ex hominibus coalescentis, inter homines constitutae, profecto velle debet cum principibus civitatum et gubernatoribus rei publicae mutua sibi officia intercedere, si catholicorum in omni ora ac parte terrarum velit et securitati et libertati esse consultum.

Insitum quidem est homini, ut veritatem sifienter appetat, oblatamque amplexetur amanter et refineat. Sed tamen vitio naturae fit, ut nimis multi nihil oderint peius, quam denuntiationem veritatis, utpote quae errores ipsorum nudet cupiditatesve coerceat. Horum omnium convicia minaeque Nos minime commovebunt; sustentamur quippe admonitione illa Iesu Christi: „*Si mundus vos odit, scilicet, quia me priorem vobis odio habuit.*“²⁾ Ceterum illa, de quibus quotidie veritatem catholicam invidiosae criminantur, quod libertatem impedit, quod scientiae officiat, quod humanitatis progressiones retardet, num disserere opus est quam sint plena falsitatis? — Enimvero infinitam sentiendi agendique licentiam, cui nullius auctoritatis nomen nec divinae nec humanae sit sanctum, nulla sint intacta iura, quaeque, ordinis disciplinaeque fundamenta convellenis, in exitium rapiat civitates, damnat eam quidem Ecclesia cohibendamque severe censet; sed istud corruptio libertatis est, libertas veri nominis non est. Sinceram autem germanamque libertatem, qua nempe cuique licet, quod aequum iustumque sit, facere, tantum abest ut Ecclesia compescat, ut expeditissimam debere esse semper contenderit. — Nec minus distat a vero quod aiunt, obsistere scientiae fidem: quum contra verissimum sit, prodesse etiam, nec ita parum. Praeter enim ea quae sunt supra naturam, de quibus nulla potest esse homini sine fide cognitio, multae res sunt aequae maxima in ipso naturae, ordine, quas quidem sibi pervias habeat humana ratio, sed fidei aucta lumine, multo certius clariusque percipiat: in ceteris autem vera veris pugnantia facere, quando utrumque genus ab uno eodemque capite et fonte, Deo nimurum, proficiscitur, absurdum est. — Ita vel ingeniorum inventa, vel experientiae reperta, vel incrementa disciplinarum, quaecumque demum actionem vitae mortali provehunt in melius, quid est causae cur Nobis, qui catholicae veritatis custodes sumus, non probentur? Imo est, quare fovenda etiam, Decessorum exemplo, videantur. At vero recentioris philosophiae, civilisque prudentiae decreta, quibus hodie humanarum rerum cursus eo impellitur, quo legis aeternae praescripta non simunt, ea Nos refellere et redarguere, memores Apostolici officii, debemus. In quo quidem non humanitatem remorramur progredientem, sed ne ad interitum ruat prohibemus.

²⁾ Joann. XV., 18.

At enim, necessarium aggressi pro veritate certamen inimicos hostesque veritatis, quorum vehementer miseret, amantissime complectimur, divinaeque benignitati cum lacrymis commendamus. Nam si, quae vera iusta recta sunt probare et tueri, quae falsa iniusta prava detestari et reiicere, lex est sanctissima Romani Pontificatus; non minus est, misericordiam veniamque dilargiri peccantibus, idque ad similitudinem Auctoris sui, qui „*pro transgressoribus rogavit.*“ Siquidem Deus, qui „*erat in Christo mundum reconcilians sibi*“ per Pontifices Romanos potissime, ut Vicarios Filii sui, prorogari in aevum voluit „*ministerium reconciliationis*“ quae propterea ab eorum esset auctoritate iudicioque requirenda. Autumare igitur reconciliandam esse Nobis cum quopiam gratiam, esset id quidem iniuriouse et perverse iudicantium de munere officioque Nostro, quo ipso debemus paternam erga omnes gerere voluntatem.

Evidem non confidimus, quod decessores Nostri nequivere, assequi Nos posse, ut late fusos errores iniustitiamque omnem vincat usquequaer veritas; in id tamen summa contentione, ut diximus, nitemur. Quod si vota Nostra non sunt plene eventura, illud certe, Deo dante, fiet ut imperium veritatis et in bonis constabiliatur, et ad alios, complures, non male animatos, propagetur.

Nunc vero iucundum est, animum adiicere ad amplissimum Collegium vestrum, Venerabiles Fratres, supplendum; cuius honore afficere hodie duos lectos viros decrevimus. Alter, vestris ipsorum testimoniis per interregnum ornatus, praestantem animi et ingenii indolem, paremque gerendarum rerum prudentiam paucis hisce mensibus Nobis egregie probavit. Aiterius eximia pietatis doctrinaeque ornamenta, et in diuturna episcopalnis procuratione muneris absolutam numeris omnibus diligentiam iamdiu Ipsi habemus exploratissima. Ii autem sunt:

Raphael Merry del Val, Archiepiscopus tit. Nicaenus:

Josephus Callegari, Episcopus Patavinus.

Quidvobis videtur?

Itaque auctoritate omnipotentis Dei, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli et Nostra creamus et publicamus S. R. E. Presbyteros Cardinales

Raphaelem Merry del Val,

Josephum Callegari.

Cum dispensationibus, derogationibus et clausulis necessariis et opportunis.

In Nomine Patris † et Filii † et Spiritus † Sancti. Amen.

PIUS PP. X.

3788

1903

CONGREGATIONIS MISSIONIS.

Festum
Patrocinii S.
Vincentii a
Paulo.

Quo magis cultus et pietas in sanctum Vincentium a Paulo Congregationis Missionis et Puellarum a Caritate Parentem et Fundatorem, necnon omnium Socie-

tatum Caritatis peculiarem Patronum, foveatur et promoveatur, Rmmus Dominus Antonius Fiat, praefatae Congregationis Superior Generalis, a Sanctissimo Domino nostro Pio Papa X. supplex efflagitavit, ut in ecclesiis et capellis Congregationis Missionis et Puellarum Caritatis festum peragi valeat de Patrocinio S. Vincentii a Paulo, die 20 decembris quotannis recolendum, cum Officio et Missa propria, iuxta schema Apostolicae Sedis sanctioni demisse subiectum; prouti aliis Ordinibus seu Congregationibus simile festum de eorum sanctis Fundatoribus concessum est.

Huiusmodi vero Officium et Missam, quum de more Emmus et Rmmus Dominus Cardinalis Vincentius Vannutelli, Episcopus Praenestinus et causae Ponens seu Relator, in Ordinario Sacrorum Rituum Congregationis coetu, subsignata die ad Vaticanum habito proposuerit; Emmi et Rmmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus mature perpensis, auditoque R. P. D. Alexandro Verde, S. Fidei Promotore, rescribendum censuerunt: *Pro gratia et ad E. mun Ponentem cum Promotore Fidei.*

Die 1. septemboris 1903.

Facta postmodum de his sanctissimo eidem Domino nostro per subscriptum Sacrae Rituum Congregationis Secretarium relatione, Sanctitas Sua sententiam Sacrae ipsius Congregationis ratam habuit; ac suprascriptum Officium cum Missa revisum atque emendatum approbare atque cum ipso festum Patrocinii sancti Vincentii a Paulo die 20. decembris sub ritu duplci maiori, ecclesiis et oratoriis Congregationis Missionis et Puellarum Caritatis recolendum, concedere dignata est: servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die. 7. iisdem mense et anno.

M. Card. MOCENNI

L. † S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

3789

1903

CATALAUNEN.

Rmmus Dominus Michael Andreas Latty Episcopus Catalaunensis a Sacra Rituum Congregatione sequentis dubii solutionem humiliter expetivit; nimirum:

An preces post Missam a Summo Pontifice Leone XIII. praescriptae, adhuc, ipso defuncto, dicendae sint?

Et sacra eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, audito voto Commissionis Liturgicae, omnibusque mature perpensis rescribendum censuit: *Affirmative.*

Atque ita rescripsit, die 11 septemboris 1903.

M. Card. MOCENNI

L. † S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

3790

1903

Ioannes Nep. Hepp, parochus in Szabolcs, die 22-a Novembris a. c. sacramentis moribundorum rite provisus obiit anno aetatis suae 72, sacerdotii 49. Requiescat in pace!

Preces post
Missam a s.
m. Leone
XIII. praescriptae
adhuc sunt
recitandae.

Obitus Joan-
nis Nep. Hepp
parochi.

Pro refrigerio animae denati confratris meminerint sacerdotes dioecesani iuxta statuta synodi dioecesani tria missae sacrificia Deo offerre.

3791

1903

Personalia

RD. *Franciscus Liebelt* parochus in Felsönyék obtenta praesentatione pro beneficio parochiali Ráczpetre canonice investitus est pro beneficio eodem.

R. et Cl. D. Ioannes Frey, administrator interimalis beneficii parochialis Németmárok, praesentatus investitusque est ibidem parochus.

Constituti sunt administratores :

Stephanus Ábrahám adusque praebendatus Ecclesiae Cathedr. in Szentiván.
Geysa Fridrik cooperator Szabolcsensis in Szabolcs.

Sipos Stephanus dr., adusque cooperator in Fadd, nominatus est capellanus Ecclesiae Cathedralis.

Missi sunt cooperatores:

Káin Abel administrator interimalis in Szentiván ad Dunaföldvár.

Szánthó Ignatius e Dunaföldvár ad Vaiszló.

Aulik David e Vaiszló ad Fadd.

3792

1903

Concursus
pro beneficio
parochiali
Felsönyék.

Beneficium parochiale Felsönyék, per praesentationem RD. Francisci Liebelt ad beneficium Ráczpetre vacans, concursui publico usque 15-am Februarii a. 1904. exponitur. Qui animo ducuntur beneficium isthoc obtinendi, in quantum examine prosynodali sunt provisi, praesentibus provoco, ut recursus suos Celsissimo Domino Alfredo e principibus Montenuovo inscriptos intra terminum paeclusi ad officium dioecesanum promoveant.

3793

1903

Urgentur
Oboli Petri.

Pia oblata titulo obulorum S. Petri vel titulo finium catholicorum plures RD. Parochi omiserunt ad officium dioecesanum promovere. Quapropter restantes praesentibus provoco, ut officio suo usque 30. Decembris a. c. inomisse satisfaciant.

3794

1903

Litterae circu-
lare Ins-
pectoris
scholarum
dioec.

Sub ✓. advolutas mitto litteras circulares Rss. D. Inspectoris scholarum cath. dioec. de projecto persolvendorum per annum in scholis catholicis una cum additamento. Velint easdem ARDD. VADiaconi docentibus distribuere.

3795

1903

A m. kir. vallás és közoktatásügyi Minisztertől 17364/1903. szám. *Körrendelet*. Az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 14 §. kötelességemmét tevény a felekezeti iskolai vagyon biztos elhelyezésének és rendeltetése céljára fordításának ellenőrzését és mert a felekezeti iskolák alapja vagy javadalmaként telekkönyvezett ingatlanok telekkönyvi állapotában történő változás a mondott ellenőrzés gyakorolhatását megnehezíti, söt adott esetben lehetetlenné teszi, a m. kir. Igazságügyi-miniszter által 6723 901 sz. a kiadott s másolatban mellékelt körrendeletre támaszkodólag a szintén csatolt körrendeletekben megfelelő utasítással láttam el a kir. tanfelügyelőket arra az esetre szólólag, ha bíróságtól, mint telekkönyvi hatóságtól a szóban forgó ingatlan telekkönyvi állapotát érintő változásról értesítést nyernek.

Igaz, hogy ily módon tölem telhetőleg igyekszem a jelzett törvény által előszabott kötelességemnek megfelelni, de kétségkívül helyén valóbb lenne, ha az abból kiinduló eljárás egyáltalán mellőzhetővé válna.

Ennek pedig adva van a lehetősége.

A hivatalozott törvény ugyanis a szóban forgó iskola-vagyony felügyelete tekintetéből a kötelességet, tehát a felelősséget is, első sorban de a legfőbb kormányhatóság ellenőrzése alá rendelten, az egyházi hatóságokkal szemben állapítja meg, miből folyólag az egyházi főhatóságra nézve sem lehet közömbös az ezen vagyonhoz tartozó valamely ingatlant a legfőbb kormányhatóság tudta nélkül éró telekkönyvi változás, mivel abból folyólag a felelősséggel az egyházi főhatóságot is terheli.

Hogy tehát ugy a vezetésem alatt álló Miniszteriumnak, mint az egyházi hatóságoknak ezen törvény által kifejezetten megszabott kötelessége a jelzett körrendeletekben előirt eljárás nélkül — söt azt feleslegessé téve, teljesedésbe mehessen, méltóztassék a szándékolt változtatást előzetesen tudomásomra hozni, hogy én ne-tán fenforgó észrevételeimet megtehessem. — Budapest, 1903. évi augusztus hó 22-én. A miniszter helyett: Zsilinszky államtitkár.

6623|901. I. M. I. szám. A kir. igazságügyminiszternek 6723 901 I. M. sz rendelete a felekezeti iskolák alapvagyonát képező ingatlanok tulajdona vagy rendeltetésének telekkönyvi feljegyzése tekintetében közbejött változásoknak az illetékes kir. Tanfelügyelőségekkel való közlése tárgyában.

Valamennyi tkvi. hatósággal felruházott kir. törvényszék és járásbiróságnak.

A felekezeti iskolák alapvagyonát képező ingatlanok tekintetében minden oly esetben, amikor a felekezeti iskola alapja vagy javadalmaként telekkönyvezett ingatlan tulajdonosának személyében vagy érintett rendeltetésének telekkönyvi kitüntetésében változás történik, köteles a telekkönyvi hatóság a bejegyzést rendelő végzést tudomás végett az illetékes kir. tanfelügyelőnek hivatalból megküldeni. — Budapest, 1901. március hó 11-én. A másolat hiteléül: *Grabotsay Adolf* igazgató.

Iskolai ingatlan vagyon telekkönyvezése tár-gyában mi-nisteri ren-delet.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi Minisztertől. 17364/1903. szám. Körrendelet.

A m. kir. Igazságügyi-miniszter ur 6723/1901. számu körrendeletével valamennyi telekkönyvi hatósággal felruházott kir. törvényszék és járásbiróságnak meghagyta, hogy a felekezeti iskolák alapvagyonát képező ingatlanok tekintetében minden oly esetben, amikor a felekezeti iskola alapja vagy javadalmaként telekkönyvezett ingatlan tulajdonosának személyében, vagy érintett rendeltetésnek telekkönyvi kitüntetésében változás történik : a telekkönyvi hatóság a bejegyzést rendelő végzést tudomás végett az illetékes kir. tanfelügyelőnek hivatalból megküldje.

Miután pedig az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 14. §-ából folyólag kötelességem meggyőződést szerezni arról, hogy a felekezeti iskolai alapvagyonok rendeltetéseknek megfelelő célra fordítattak-e és mert ezen rendeltetésszerű felhasználást az ingatlan tulajdonosának személyében vagy érintett rendeltetésnek telekkönyvi kitüntetésében történő változás által biztonságában megtámadottnak kell látnom, anyagi felelösségg mellett szoros kötelességévé teszem a kir. Tanfelügyelőségnek, hogy a midőn felekezeti iskolai alapvagyonat képező ingatlanok tekintetében telekkönyvi változás történik, az arról szóló s az idézett Igazságügyminiszteri rendelethez képest a kir. Tanfelügyelőségnek kézbesitendő végzést a helyzet szerint szükséges és megadható minden felvilágosítás kíséretében azonnal, még a kézhezvétel napján tegye át a tiszti fügyészhez és kérje fel, hogy a jogorvoslási lépéseket haladéktalanul tegye meg. — Budapest, 1903. évi aug. hó 22-én. A miniszter helyett: Zsilinszky államtitkár.

3796

1903

A hét éven felüli elhagyott gyermekeknek az állami gyermekmenhelyekben gondozása és gondozási költségei.

A m. kir. belügymiszter 1903. évi 98,048. sz. határozata. A község által a 222 korona megfizetése ellen felhozott indokok figyelembe nem jönnek. Ugyanis már az 1901. évi XXI. t.-cz. akként rendelkezett, hogy „az állami gyermekmenhelybe felvett gyermekek amennyiben 7-ik életévük betöltésekor törvényhatósági vagy magán árvaházban, vagy valamely más jótékony intézetben vagy egyesületnél el nem helyezhetők, 15 éves korukig az állami gyermekmenhely kötelékében maradnak.“ Igy tehát a gyermek 7 éves kora után is jógorosan tartatott az állami gyermekmenhely kötelékében. A felmerült költségek azonban az idézett törvény 3. §-a alapján az illetőségi községet terhelik. Megjegyzem, hogy Czim intézkedésének az a része, hogy „7 éves korán tul az elhagyott gyermekeit illetőségi községe tartozik gondoztatni,“ téves. A Gyv. Sz. 12. § -a szerint: „Az állami gyermekmenhely azon intézmény, a melynek kötelékében az állam gondozza az összes elhagyott gyermeket 15-ik életévük betöltéséig.“ Csak a költségek terhelik az illetőségi községet. (1901. évi XXI. t.-cz. 3. § és Gyv. Sz. 55.)

Elhagyott
gyermek
állami gondozása.

3797

1903

A törvényes születés kétségbe vonásának s illetően megtámadásának joga ennek életében nem első sorban, hanem egyedül és kizárában a férjet és csak halála után illeti meg azokat az örökököket, kik a törvényes születés fenntartásával jogaiakban csorbát szenvednének. Az anyát az a jog nem illeti meg.

A kaposvári kir. törvényszék : A kir. törvényszék a felperest keresetével elutasítja.

Indokok : A felperes gyermekének az 1896. évi deczember 13-án szülelt I. nevű fiunak törvénytelenné kimondását azért kérte, mert felperes férjétől már 1892. évi május hó 2-ika óta különválva él, azzal ezen időtől kezdve nemileg nem közösült és nem is érintkezett, hanem Drávavölgyben hosszabb időn keresztül és különösen a gyermek születése előtt egy éven át egy K. J. nevű idegen férfiaval szerelmi és nem viszonyt folytatott és ezen nem viszonyból született az I. nevű gyermek, aki tehát nem a felperes törvényes férjétől származik, hanem törvénytelen állította továbbá a felperes, hogy a férjével kötött házassága időközben felbontatott és kérte állításainak bizonyithatása végett a megnevezett tanukat kihallgatni és a vonatkozó per iratait beszerezni.

A gyámhatóság által kirendelt pergondnak nem vonta kétségbe a felperes állításainak valóságát és nem ellenezte, hogy kk. S. J. törvénytelen származásunk nyivánittassék. S. L. II. rendü alperes törvényszerüen történt idézetetése daczára nem jelent meg a per felvételére kitűzött határidőben és ezt a mulasztását utóbb sem igazolta. A kir. törvényszék beszerezte a felperes és férje közt lefolytatott házassági bontó pernek iratait és ezekből megállapította, hogy a kiskorú S. J. felperes és II. rendü alperes közt létrejött házasság fennállásának tartalma alatt született; a kihallgatott tanuk vallomásából pedig a kir. törvényszék megállapította, hogy a felperesnek az a kereseti állítása, miszerint felperes I. nevű gyermekének születését megelőzőleg egy idegen férfiaval állandó nem viszonyt folytatott és hogy a törvényes férjétől való különélés tartalma alatt férjével nem érintkezett, még valószínűsítést sem nyert.

És végül megállapítja a kir. törvényszék, hogy a házasfelek különélése alatt a felperes Drávavölgyben, tehát Somogymegyében, II. rendü alperes pedig a szomszédos Baranyamegyében fekvő Mohácson laktak, mely helyeknek egymástól való távolsága sem zárja ki a házastársaknak egymással való érintkezésének lehetőségét.

Törvény szerint a házasság tartama alatt született gyermek a törvényes férjtől származónak vélemezhető és a ki ennek a vélelemnek az ellenkezőjét állítja, az bizonyítani tartozik, hogy a gyermek anyja a férjétől való különélés tartama alatt férjével nem érintkezett és nem érintkezhetett. Minthogy a felper-

Törvényes
születés két-
sége vo-
nása.

res által hivatkozott tanuk erre nézve bizonyítékokat nem szolgáltattak, ennek hiányaiban pedig a pergondnoknak a törvénytelenítésbe való beleegyezése birói fügylembe még abban az esetben sem jöhetne, ha a felperes által állított az a körülmény, hogy a törvénytelenítendő gyermek születését megelőzőleg egy éven át egy idegen férfival a felperes állandóan nem viszonyt folytatott, bizonyítást nyert volna: mindezknél fogva a kir. törvényszék a felperest keresetével elutasította és öt a kérelmére kirendelt pergondnoknak járó dijnak megfizetésére kötelezte.

A pécsi kir. ítélotábla: A kir. ítélotábla az elsőbiróság ítéletét helybenhagyja.

Indokok: Tekintve, hogy az állandó birói gyakorlat szerint a gyermek születésének törvényességét első sorban a férj, azután pedig csupán az támadhatja meg, a kinek a gyermek születésének törvénytelenségtől vagy törvényességtől valamely jogi érdeke függ; tekintve továbbá, hogy az itt törvénytelen születésünök kimondani kért gyermek törvényességét az apa keresettel meg nem támadta, felperes pedig oly érdekeltnek, mint a kinek valamely jog a törvénytelelenítetni kért kiskorú születésének törvényességtől fügne, nem tekintető, azért az elsőbiróság ítéletét a kir. ítélotábla helybenhagyandónak találta.

A. m. kir. Curia: A másodbiróság ítélete helybenhagyatik.

Indokok: A törvényes születés kétségbe vonásának s illetően megtámadásának joga ennek életében nem első sorban hanem egyedül és kizárában a férjet s csak halála után illeti meg azokat az örökösséket, a kik a törvényes születés fenntartásával jogaiakban csorbát szenvednének. A fenforgó esetben felperes mint anya támadván meg gyermekének a S. L.-val fennállott házasság tartama alatt született, S. I. elsőrendű alperesnek törvényes születését, S. L. a férj pedig, a jelen perben másodrendű alperes, még életben lévén, nyilvánvaló, hogy felperest az a jog nem illeti meg, ugyanezért felperest keresetével keresi jog hiánya miatt elutasítani s illetőleg a másodbiróság ítéletét az itt felhozott okból helybenhagyni kellett. (1902. évi november 5-én 4793. sz.)

3798

1903

Házassági
ítélet kézbe-
sítése.

Nincs oly jogszabály sem oly birói gyakorlat elfogadva mely szerint a házassági perben hozott ágytól és asztaltól való különélést elrendelő ítélet maguknak a feleknek személyesen is kézbesítendő akkor is, ha szabályszerű meghatalmazással ellátott ügyvéd által képviseltetik magukat és ennél fogva abban az esetben, ha az az ítélet az ügyvédnek kézbesítetett ugyan, de nem egyszersmind az általa képviselt félnek magának is, ez utóbbinak elmaradása az ügyvéd kezéhez történt kézbesítés perjogi hatálját megszüntetné és a felet feljogosítaná arra, hogy a házasság felbontását ama kézbesítéstől számított határidő eltelté után is sikkerrel kér-

hesse, az elkesetlen beadott az a kérvény többé figyelembe nem vehető, illetőleg annak alapján a perben érvényesített okból a házasság fel nem bontható.

A m. kir. Curia: Mindkét alsóbíróság ítélete megváltoztatik, felperes keresetével elutasítják és köteleztetik, hogy H. J. ujjvidéki, valalamint M. A. szabadkai ügyvédnek, mint házassagyédöknek 20—20 koronában megállapított dijakat 15 nap, különbeni végrehajtás terhe alatt megfizessen. A perköltség kölcsönösen megszüntetik.

Indokok: Az 1894. évi XXXI. t.-cikknek a házasfelek ágytól és asztaltól való különélése iránt rendező 89. §. alkalmazhatása esetén, ugyanazon törvény 100. §-a értelmében a házasság felbontását szorgalmazó fél tartozik a különélésre szabott idő letelte után három hónap alatt a házasság felbontását kérni, mivel eme záros határidőnek eltelte után a perben érvényesített ok alapján a házasság felbontását többé nem kérheti.

Az idézett törvény 76. illetőleg 80. §. a) és c) pontjaira alapított jelen perben a házasfelek ágytól és asztaltól való különélése hat havi időtartamra az elsőbíróság által 1898. évi október 4-én 18,177. szám alatt kelt ítélettel elrendeltetvén és ez az ítélet felperes részére dr. T. J. meghatalmazott ügyvédje kezéhez, valamint a személyesen eljárt alperesnek 1898. év október 8-án kézbesítettében, a bontás szorgalmazásának a törvény 100. §-ában megszabott határideje 1899. évi július hó 8-án járt le.

Tekintve pedig, hogy felperes ügyvédje által a bontásra irányuló kérvényt csak 1900. évi július 14-én és ekként nyivánvalóan elkesetlen adta be és tekintve azt is, hogy nincs oly jogszabály, sem birói gyakorlat elfogadva, mely szerint a házassági perben ágytól és asztaltól való különélést elrendelő ítélet maguknak a feleknek személyesen is kézbesítendő akkor is, ha szabályszerű meghatalmazással ellátott ügyvéd által képviseltetik magukat és ennél fogva abban az esetben, ha az ítélet az ügyvédnek kézbesítetett ugyan, de nem egyszersmind az általa képviselt félnek magának is, ez utóbbinak elmaradása az ügyvéd kezéhez történt kézbesítés perjogi hatályát megszüntetné és a felet feljogosítaná arra, hogy a házasság felbontását ama kézbesítéstől számított határidő eltelte után is sikerrel kérhesse, az elkesetlen beadott az a kérvény többé figyelembe nem vehető, illetőleg annak alapján a perben érvényesített okból a házasság fel nem bontható :

Ugyanezért mindenkét albíróság ítéletét megváltoztatni, felperest keresetével elutasítani és a házassagyédök dijainak megfizetésére kötelezni kellett. A perköltség azért lett kölcsönösen megszüntetve, mert alperes költségét fel nem számította, annál kevésbé kérte megtérítését és e mellett a perköltség befizetésében elsőbíróságilag lett elmarasztalása miatt felebbezássel nem élt; a pervesztes felperesre nézve pedig a perköltségnek kölcsönösen lett megszüntetése sérelmes nem lehet. (1902. nov. 5-én 4640. sz.)

3799
1903

Temetői
jogok.

A m. kir. Curia polgári osztályának 1903. évi 7203 számu határozata.

A temetők területére ezek rendeltetésének megszüntető jogok csak ideiglenesek és bizonyos időhöz kötöttek lehetnek. Tulajdonjogot temetőhelyre tehát sirboltra is, szerezni nem lehet, hanem csak használati jogot és pedig azon időtartamra, mik a temető a hatóság intézkedése által mint olyan megszüntettetik. Két család közös sirboltjának mindegyik család részéről, mely terjedelemben leendő használatát csak a sirbolt befogadási képessége korlátozza.

Ügyállás. F. János felperes, özvegy F. Lipótné és társai alperesek ellen a budapesti kir. törvényszék előtt pert indított a családi sirbolt tulajdonjogának elismerése iránt. A tényállás szerint a budapesti kerepesi temetőben a köztemetői igazgatóság által vezetett sirbolt könyvben a „F. Lipót család“ nevére bevezetett nagysirbolt F. János felperesnek és néhai F. Lipót családjának közös sirboltja, azonban F. Lipót családja azt kizárolag tulajdonának tartja. Az első bíróság felperest keresetével elutasította A budapesti kir. itélőtábla az elsőbiróság ítéletét megváltóztatta s további fellebbezés folytán a kir. Curia is fenti számu ítéletével a kir. tábla ítéletét alábbi indokokból helybenhagyja. A temetők, mint közhasználatra szánt területek, a mindenkit megillető használat tartama alatt a forgalmon kívül álló dolgok jogi természetével birnak, s csak különös rendeltetésük megszüntével nyerik vissza forgalmi képességüket. Ebből folyólag a temetők területére, ezek rendeltetésének megszüntető jogok csak ideiglenesek s bizonyos időhöz kötöttek lehetnek. Erre utal magának a közhasználatnak korlátolt volta is, mert a temetőhelyek ily minősége az utolsó temetkezésig terjed, s ettől számított 30 év után a temetőhelyek a korlátlan magánvagyon szempontja alá esnek. A temetőhelyek ezen különös rendeltetése, úgy az állami igazgatás körébe tartozó közegészségügyi, illetve a hivatkozott t.-cz. 122. §-a szerint községi, illetve törvényhozási statutarius jogtárgyuvá tett egészséggrendőri szempontok irányítják a temetőhelyekre vonatkozólag szerezhető jogok természetét s azoknak terjedelmét, s e részben a jelen per eldöntésének, a most kiemelt szempontokra való tekintettel a belügyminiszterium által megerősített fővárosi köztemetői szabályzatot kell irányadó elfogadni. Ily értelemben kerül tehát eldöntés alá felperesnek tulajdonjog elismerés czimén indított keresete, amily értelemben az említett szabályzattal összhangba hozható, s e részben az, hogy ezen irányadó szabályzat az igényelt tulajdonjogot nem fedezzi, azért nem lehet ok a kereset elutasítására, mert a tulajdonjog a használatra való jogot is magában foglalja. Budapest székesfőváros 448. sz., a belügym. által 47.339/82. sz. a megerősített szabályrendeletéből kitünlőleg, a köztemető egyes területére csak használati jog szerezhető. A szabályrendelet 2. §-a szerint a sirhelyek 30 év után a főváros rendelkezésére szállanak vissza, a sirhelyek használati joga tehát csak 30 évre terjed. Az 1876. évi XIV. t.-cz. 119. §-a értelmében hatósági engedély mellett felállítható családi sirboltok a köztemető végleges beszüntetéséig

tartatnak fenn, a használati jog tehát szintén ideiglenes s az ideig terjed, mig a területeknek forgalmi képessége különös rendeltetéséhez képest szünetel. Még ezen használati jogot is megköti és a családra korlátozza a szabályrendelet 4. §-a azzal, hogy a családi sirboltnak jogügylet tárgyává való tételeit is kizárja. Két család közös sirboltja a családokban beállott halálesetektől s így előre meg nem határozható körülmenyektől függ. A közös családi sirbolt az elhalt családtagok tetemeinek elhelyezésére szolgálván, a sirbolt igénybevételenek csak a befogadási képesség szab korlátot, s a sirboltot a családok a beállott halálozások esetén arra való tekintet nélkülvéhetik igénybe, hogy mennyi az egyik, vagy a másik családban a halálesetek száma. Az ellenkező felfogás eltérne a sirboltok rendeltetésétől és céljától. Ez okból a használati jogosultságot a családok közt bizonyos arányban meghatározni nem lehet.

3800

1903.

A magyar korona országainak területén az 1898. évi július hó 1-től forgalomban levő magyar bályegjegyek helyett 1903. évi október hó 1-től kezdve új bályegjegyek bocsáttattak forgalomba. Ugyanezen alkalommal, hogy a közéletben leggyakrabban előforduló bályegtételeknek egy bályegjeggyel való lerovása lehetővé tettek s ezáltal a bályeglerovási kötelezettség pontos teljesítése megköny nyíttessék, a bályegértékosztályok a következő bályegekkel szaporítatnak: 26 filléres, 38 filléres, 64 filléres, 1 korona 88 filléres, 2 korona 50 filléres és 3 koronással. E szaporítás figyelembe vétele mellett az új kiadású bályegjegyek 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 24, 26, 30, 38, 40, 50, 64, 72 fillér. 1 korona 20 fillér, 1 korona 26 fillér, 1 korona 50 fillér, 1 korona 80 fillér, 1 korona 88 fillér és 2 korona 50 fillér vegyes és 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 20, 24, 30 és negyven korona értékben, összesen harmincötöféle fokozatban vannak kiállítva. Az eddig forgalomban levő bályegjegyek 1903. évi október hó 1-je után 1903. évi október hó 31-ig árusithatók s teljes érvénynyel használhatók; 1903. évi november hó 1-ével azonban forgalmon és érvényen kívül helyeztetnek s e naptól kezdve kizárálag csak az új bályegjegyeket szabad használni és árusítani. Az 1903. évi november hó 1-jével forgalmon kívül helyezett bályegjegyeknek ezen időpont letelte után való használata a bályeglerovási kötelezettség nem teljesítésével egyenlőnek fog vétetni s a bályeg- és illetékszabályok szerint evvel egybekötött hátrányos következményeket fogja maga után vonni. A forgalmon kívül helyezett, érvényt vesztett bályegjegyek a törvényes határozmányok megtartása mellett a bályegraktáraknál, kir. adó- és jövedéki hivataloknál 1903. évi deczember hó 31-ig új bályegjegyekkel lesznek kicsérélhetők; 1904. évi január hó 1-től ugyanazon év deczember hó végéig a kicsérélés indokolt kérellemre a pénzügyminiszterium által rendelhető el. A forgalomból kivont, érvényt vesztett bályegjegyek 1905. évi január hó 2-től kezdve többé sem ki nem cserélhetnek, sem értékük meg nem tériktetik.

Uj magyar
okmány
bályegek.

3801

1903.

Tolna vár-megye hivatalosan meg-állapított helynevei.

Vonatkozással a f. évi III. sz. egyházmegyei körlevélben az új helynevekre vonatkozó 2797/1903. sz. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteri rendeletre alább közlöm Tolna vármegye községeinek azon neveit, melyeket a belügyminisztérium vezetésével megbizott m. kir. ministerelnök 1903. évi 55683. sz. a. kelt rendeletével az 1898. évi IV. tcz. 2. §-a értelmében állapított meg.

A járás és község neve (az 1900. évi Helységnévtár szerint)	Az 1898. évi IV. t-cz. alapján megállapított név	A járás és község neve (az 1900. évi Helységnévtár szerint)	Az 1898. évi IV. t-cz. alapján megállapított név	A járás és község neve (az 1900. évi Helységnévtár szerint)	Az 1898. évi IV. t-cz. alapján megállapított név
I. Dombóvári járás.					
1. Csibrák	Csibrák	5. Kurd	Kurd	9. Ó-Dombovár	Dombovár
2. Döbrököz	Döbrököz	6. Lápafo	Lápafo	10. Szakes	Szakes
3. Gyula-Jováncza	Gyulaj	7. Mucsi	Mucsi	11. Uj-Dombo	Újdombo
4. Kocsola	Kocsola	8. Nak	Nak	12. Várong	Várong
II. Dunaföldvári járás					
1. Bikács	Bikács	5. Duna-Szent-György	Dunaszent-György	10. Kajdacs	Kajdacs
2. Böleske	Böleske	6. Fadd	Fadd	11. Madocsa	Madocsa
3. Duna-Földvár	Dunaföldvár	7. Gerjen	Gerjen	12. Nagy-Dorog	Nagydorog
4. Duna-Kömlőd	Dunakömlőd	8. Gindliesalád	Gindliesalád	13. Német-Kér	Németkér
		9. Györköny	Györköny	14. Paks	Paks
				15. Tápé	Kistápé
III. Központi járás.					
1. Agárd	Sióagárd	6. Decs	Decs	11. Simonmajor	Simonmajor
2. Alsó-Nána	Alsónána	7. Harcz	Harcz	12. Szedres	Szedres
3. Alsó-Nyék	Alsónyék	8. Mózs	Mózs	13. Szegzárd	Szegzárd
4. Báta	Báta	9. Öcsény	Öcsény	14. Tolna	Tolna
5. Báttaszék	Báttaszék	10. Pilis	Sárpilis	15. Várdomb	Várdomb
IV. Simontornyai járás					
1. Belecska	Belecska	10. Kéty	Kéty	19. Pálfa	Pálfa
2. Diós-Berény	Diósberény	11. Kis Székely	Kisszékely	20. Sár-Szent-Lőrincz	Sárszent-Lőrincz
3. Dúzs	Dúzs	12. Kis-Tormás	Kistormás	21. Simontornya	Simontornya
4. Felső-Nána	Felsőnána	13. Kölesd	Kölesd	22. Szakadát	Szakadát
5. Görbő	Görbő	14. Medina	Medina	23. Szárazd	Szárazd
6. Gyönk	Gyönk	15. Miszla	Miszla	24. Udvári	Udvári
7. Hidegkút	Kesző-hidegkút	16. Murga	Murga	25. Uzd-Borjád	Uzd-Borjád
8. Högyész	Högyész	17. Nagy-Székely	Nagyszékely	26. Varsád	Varsád
9. Kalaznó	Kalaznó	18. Némedi	Tolnanémedi		
V. Tamási járás.					
1. Bedeg	Bedeg	4. Felső Nyék	Felsőnyék	7. Kónyi	Nagykónyi
2. Értény	Értény	5. Fürged	Fürged	8. Majsa	Majsa-
3. Felső-Ireg	Felsőireg	6. Kánya	Kánya		miklósvár

A járás és község neve (az 1900. évi Helységnévtár szerint)	Az 1898. évi IV. t.-cz. alapján megállapított név	A járás és község neve (az 1900. évi Helységnévtár szerint)	Az 1898. évi IV. t.-cz. alapján megállapított név	A járás és község neve (az 1900. évi Helységuévtár szerint)	Az 1898. évi IV. t.-cz. alapján megállapított név
9. Nagy-Szokoly	Nagyszokoly	12. Pinczehely.	Pinczehely	17. Tamási	Tamási
10. Ozora	Ozora	13. Regőly	Regőy	18. Tengőd	Tengőd
11. Pári	Pári	14. Szakály	Szakály	19. Tót Keszi	Magyarkeszi
		16. Szemese	Szemcséd	Csehi	

VI. Völgysségi járás.

1. Apar	Apar	13. Kis-Mányok	Kismányok	24. Nagy-Mányok	Nagymányok
2. Apáti	Bátaapáti	14. Kis-Vejke	Kisvejke	25. Nagy-Vejke	Nagyvejke
3. Belacz	Belacz	15. Kokasd	Kakasd	26. Palatinca	Palatinca
4. Bonyhád	Bonyhád	16. Kovácsi	Kovácsi	27. Szálka	Szálka
5. Börzsöny	Börzsöny	17. Ladomány	Ladomány	28. Tabód	Tabód
6. Czikó	Czikó	18. Lengyel	Lengyel	29. Tevel	Tevel
7. Dőri Patlan	Dőrypatlan	19. Majos	Majos	30. Váralja	Váralja
8. Grábócz	Grábócz	20. Máza	Máza	31. Varasd	Bonyhád-varasd
9. Györe	Györe	21. Mórág	Mórág	2. Závod	Závod
10. Hant	Hant	22. Möcsény	Möcsény	33. Zomba.	Zomba
11. Izmény	Izmény	23. Mucsfa	Mucsfa		
12. Kis-Dorog	Kisdorog				

3802

1903

„Magyarok Nagyasszonya“ címen most jelent meg I. és nemsokára II-ik kötete is Rosty Kálmán jézustársasági atya és fögymnásiumi tanár költeményeinek.

Minhogy Rosty atya a vallásos lyrai költészettel hivatott és szerencsés művelője, kinek vallási ihlettől és hazafias érzéstől áthatott műveit mindenki elvezetettel és épüléssel olvassa: a költeményeket ezennel a legmelegebben ajánlom. Megrendelhetők a Jézustársaságiak kalocsai kollegiumánál; ára egy-egy kötetnek diszkötésben 2 korona, szép vászonkötésben 1 kor. 80 fillér, fűzve 1 korona.

Quinque-Ecclesiis, die 18-a Decembris a. 1903.

Walter Antonius, m. p.

vicarius capitularis.

P. Rosty
Kálmán S. J.
„Magyarok
Nagyasszonya“ cz.
könyve ajánlatik.

CONSIGNATIO OBOLORUM PETRI

DE ÁNNÓ DOMINI 1903.

I. E fundationibns perpetuis :

	c.	f.
1. Census fundationis parochi Spiltiner	1340	49
2. Census fundationis Illmi Francisci Troll	1000	—
3. Census fundationis parochi Hujman	21	64
4. Census fundationis parochi Mike	5	—
5. Census fundationis parochi Gregorii Andrin	100	—
6. Census fundationis parochi Francisci Krecht	10	—
7. Census fundationis parochi Joannis Németh	10	—

Universim : 2487 13

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati :

	c.	f.
Ecclesia Cathedralis	200	—
Illmus D. Franciscus Troll	60	—
Rssmus D. Antonius Dobszay	5 #	—
Illm. ac Rss. D. Stephanus Szeifricz	3 # 20 franc	
" Antonius Walter, vicarius capitularis	100 franc	
" D. Gabriel Hanny	30	—
Rssmus D. Joannes Spies	40	—
" Josephus Pozsgay	40	—
" Josephus Wurster	40	—
" Julius Wajdits	40	—
" Paulus Babócsay	5	—
" Aloysius Döbrössy	2	—
" Ignatius Szikora	2	—
AR D. Franciscus Gruzing	4	—
AR. D. Joannes Rézbányay	4	—
R. D. Franciscus Kutor	1	—
" Silvester Jakics	2	—
" Philippus Ollé	2	—
" Ferdinandus Rang	2	—
AR. D. Carolus Körmenty	4	—
R. D. Petrus Gyikos	16	—
AR. D. Ludovicus Szilvek	4	—
AR. D. Ignatius Glatt	10	—
AR. D. Josephus Rézbányay	4	—
R. D. Adalbertus Bubreg	2	—
AR. D. Stephanus Késmárky	6	—
AR. D. Adalbertus Igaz	10	—
R. D. Franciscus Hanuy	4	—
" Sigismundus Gyömörey	2	—
" Stephanus Valdinger	2	—
" Franciscus Virág	5	—
" Sigismundus Dujmovics	2	—
" Stephanus Komócsy	4	—
" Ottó Szákovics	2	—
" Adalbertus Jakab	2	—
" Dionysius Melhard	2	—
" Franeiscus Fehér	1	—
Alumni Gymn. Maj. O Cist.	91	—
Summa :	557	—
8 # et 120 franc. aur.		

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium usque I-am Januarii a. 1904.

Parochiae:	E fiscis Ecclesar.		A parocho		A Cooperat.		A fidelibus				Summa	
	S e m e s t r i :											
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	f.	c.	f.
Abaliget	2	2	3	5	1	1	56	246	17	02		
Apar	150	150	150	2			1	1	8	50		
Baán	6	6	6	4	2	2	22	8	56	—		
Baar	—	2	—	2	—	—	—	428	8	28		
Babarcz	4	4	2	2	1	1	290	260	19	50		
Bakonya	2	2	2	2	—	—	150	141	10	91		
Baranyavár	2	2	2	2	—	—	324	4	15	24		
Báta	2	2	2	2	—	—	610	774	21	84		
Bátaszék	3	3	5	5	—	2	—	9	27	—		
Bedeg	—	3	—	2	—	—	—	2	7	—		
Bellye	—	2	134	2	—	—	266	350	11	50		
Beremend	—	8	—	2	—	—	—	5	15	—		
Berkesd	2	2	3	3	1	—	6	6	23	—		
Bicsérd	2	2	2	2	—	—	2	2	12	—		
Bikal	—	4	—	1	—	—	—	2	7	—		
Bizovac	4	—	3	—	—	—	550	—	12	50		
Bodony	—	6	—	2	—	—	—	—	8	—		
Bogdása	3	3	3	3	1	1	381	353	21	34		
Bonyhád	2	2	2	2	1	1	363	363	17	26		
Bonyhádvarasd	1	—	1	—	—	—	1	—	3	—		
Bozsok	—	—	—	—	—	—	—	—	13	01		
Bölcske	4	4	2	2	—	—	163	224	15	87		
Brodjanci . . . , . .	7	7	3	3	—	—	890	1580	44	70		
Bükösd	3	3	2	2	1	1	346	455	20	01		
Čepin	2	2	2	2	—	—	522	657	19	79		
Czikó	3	3	2	3	1	1	1	1	15	—		
Darázs	4	4	4	5	—	—	6	760	30	60		
Dályok	—	4	—	4	—	—	—	240	10	40		
Dárda	—	4	—	4	—	—	—	430	12	30		
Diósberény	—	2	2	2	—	—	4	2	12	—		
Dolnji-Miholjac	4	4	3	3	1	1	860	474	29	34		
Dombovár	2	2	2	2	1	1	810	851	26	61		
Döbrököz	3	3	6	6	3	4	452	311	32	63		
Dráva-Szent-Márton	2	2	2	2	—	—	144	1	10	44		

Lat : 614 59

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat.		A fidelibus						Summa	
	Semestri:													
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	c.	f.		
Dunaföldvár	10	10	5	5	2	2	5	3	42	—	614	59		
Duna-Szekcső	2	2	2	2	1	1	34	728	17	62				
Egerágh	4	4	3	3	1	—	553	532	25	85				
Értény	—	4	—	4	—	—	—	456	12	56				
Fadd	2	2	2	2	1	1	120	150	12	70				
Feked	1	1	1	1	—	—	50	50	5	—				
Felsőiregh	3	3	3	3	2	3	1590	890	41	80				
Felső-Mindszent	—	10	—	10	160	—	240	152	25	52				
Felsőnyék	—	—	2	—	—	—	52	592	8	44				
Garé	—	—	—	4	—	—	—	6	10	—				
Gödre	4	4	1	1	1	—	380	450	19	80				
Görcsöny	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—				
Grábócz	2	2	2	2	—	—	139	386	13	25				
Gyulaj	—	3	—	3	—	50	—	310	9	60				
Harcz	1	1	1	1	—	—	1	134	6	34				
Harkanovci	250	250	2	2	1	1	134	101	13	35				
Herczeg-Szöllős	—	2	—	2	1	1	—	—	6	—				
Hetvehely	—	2	—	2	—	—	40	—	4	40				
Himesház	—	4	—	8	—	2	—	2	16	—				
Hird	2	2	2	2	—	—	214	461	14	75				
Hosszu-Hetény	5	5	2	2	1	1	445	330	23	75				
II Högyész	5	1160	3	5	1	1	42	6017	128	77				
Ibafa	1	1	1	1	—	—	376	4	11	76				
Izsép	3	3	208	216	—	—	292	284	16	—				
Jánosi	1	1	2	1	—	—	160	1	7	60				
Kajdacs	3	3	2	2	1	1	3	1140	26	40				
Kakasd	—	8	—	4	—	—	—	3	15	—				
Kánya	2	2	2	2	—	—	124	128	10	52				
Kárász	3	3	2	2	—	—	2	2	14	—				
Keszü	3	3	3	3	—	—	123	2	15	23				
Kisasszonyfa	2	2	2	4	—	—	218	4	16	18				
Kisdorog	2	2	2	2	—	—	230	236	12	66				
Kis-Falud	1	1	1	1	—	—	86	321	8	07				
Kis-Kőszeg	—	—	—	4	—	—	4	—	8	—				
Kisszékely	2	2	2	2	—	—	262	1	11	62				
Kocsola	6	—	—	4	—	—	3	—	13	—				
Koppányszántó	2	2	2	3	—	—	2	4	15	—				

Lat., 1274 13

Parochiae:	E fiscis Ecolesiar.		A Parocho		A cooperat.		A fidelibus		Summa	
	S e m e s t r i:								Summa	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	c.	f.
Köblény	4	4	4	4					144	120
Kömlőd	2	2	2	2					2	230
Köv.-Szöllös	6	6	10	10			2		1850	1750
Kurd	4		2	2	1	1			342	738
Lakócsa	14	14	4	4					6	570
Lancsuk	2	2	2	1					129	34
Lapáncsa	1	1	1	1						4
Laskafalu	2		4	4					605	901
Lengyel	6	6	1	2					50	228
Lipova		1		1						166
Lovász-Hetény	1	1	1	1					80	222
Löcs	5	5	30	50	5				666	10
Magyar-Hertelend	2	2	2	2					771	690
Magyarkeszi	3	3	2	2	1	1			920	906
Magyar-Szék	4	4	2	2	1	1			345	202
Maiss	3	3	1	1					169	128
Marjanci	1	1	2	2					346	246
Mágocs		8		4		1			640	19
Mária-Gyüd									6	—
Mária-Kéménd		8		2		4				14
Miszla	2	2	1	1					206	240
Mocsolád	1	1	1	1					250	241
Mohács ad s. Cruc.	2	2	2	2					298	312
Mohács ad s Mich.	10	10	958	515	3	3	1142	785		60
Mohács Insula					6				4	10
Monostor	2	2	2	2				3	3	14
Mosgó		2		2						4
Mözs	2	2	2	2					313	351
Mucsi		4		2						6
Nagykónyi	4	4	4	4					12	428
Nagymányok	2	2	2	2					2	2
Nagy-Nyárád	2	2	2	2					2	220
Nagyvejke	1	1	1	1					88	210
Nakk		12		8					3	23
Nádasd	4	5	150	2	30	1	589	389		23
Német-Bóly	3	3	2	2	1	1	1492	1493		41
Némethi	2	2		7				7		18

			E fiscis Ecclesiar.	A Parocho	A Cooperat.	A fidelibus									
S e m e s t r i:								Summa							
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.							
	c.	f.	c.	f.	c.	f.	c.	f.	c.	f.					
									Translati :	2018	51				
Németkér	1	—	1	—	2	—	2	—	240	612	10	52			
Német-Márok	3	—	2	—	1	—	3	—	734	5—	21	34			
Német-Ürögh	4	—	4	—	2	—	2	—	508	711	24	19			
Olasz	—	—	3	—	—	2	—	2	—	—	7	—			
Ozora	6	—	6	—	2	—	2	—	—	1244	29	44			
Pári	4	—	4	—	2	—	2	—	—	96407	17	03			
Paks	5	—	5	—	7	—	5	—	21	1372	62	72			
Pálfa	2	—	2	—	3	—	3	—	—	140140	12	80			
Pellérd	10	—	10	—	12	12	10	—	—	7881102	61	02			
Petrijevci	7	—	—	—	2	—	2	—	1	—	3801142	28	22		
Pécsvárad	3	—	3	—	2	—	2	—	—	5—418	19	18			
Pinczehely	3	—	3	—	4	—	4	—	1	—	608319	32	91		
Podgajci	6	—	6	—	2	—	2	—	1	—	4—450	26	50		
Püspök-Bogád	—	—	8	—	—	4	—	—	1	—	—	13	—		
Püspök-Lak	4	—	4	—	2	—	2	—	1	—	63	22	—		
Püspök-Szt.-Erzsébet	—	—	6	—	—	2	—	—	1	—	5—	14	—		
Püspök-Szt.-László	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	4	—		
Quinque-Eccl. Cathedralis	4	—	4	—	—	2	—	4	—	15	3350	66	50		
" ad BMV. Purif.	2	—	2	—	2	—	2	—	4	—	45374818	107	55		
" ad s August.	—	—	8	—	—	6	—	—	5—	—	220	21	20		
" ad s Francisc.	—	—	—	—	10	—	10	—	—	41042232	83	36			
" ad s. Florian	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—	4—	12	—		
Radikovci	2	—	4	—	2	—	2	—	—	2	—	4	—		
Rácz-Mecske	—	—	5	—	—	2	—	—	1	—	—	—	8		
Rácz-Petre	4	—	4	—	2	—	1	—	1	—	150	3—375	20	25	
Rácz-Töttös	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	384447	14	31		
Regöly	2	—	2	—	1	—	2	—	1	—	1	—	304368	15	72
Saásd	350	—	350	—	2	—	2	—	—	365	—	427	18	92	
Siklós	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	
Simontornya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	260	—	2	60	
Sióagárd	4	—	4	—	1	—	1	—	—	1	—	1	—	12	—
Sljivosevci	4	—	4	—	5	—	5	—	—	872	9—	—	35	72	
Somberek	—	—	3	—	—	8	—	—	1	—	—	3—	15	—	
Somogy-Szt.-László	3	—	3	—	1	—	2	—	—	80	3—	12	—	80	
Sumony	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	217	—	5	17	
Szabad-Szent-Király	—	—	10	—	—	327	—	—	—	—	1273	—	26	—	
Szabolcs	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Paroeho		A Cooperat.		A fidelibus				Summa	
	S e m e s t r i :											
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	c.	f.
											Translati :	2934 48
Szajk	2	2	2	2	1	1	517	419	19	36		
Szakadáth	—	2	—	2	—	—	—	—	—	4		
Szakál	3	3	4	2	—	—	672	505	23	77		
Szakes	4	4	2	2	1	1	372	549	23	21		
Szalatnak	—	1	—	2	—	—	—	—	90	3	90	
Szálka	—	4	—	2	—	—	—	—	140	7	40	
Szászvár	16	10	5	5	1	1	498	558	48	56		
Szebény	150	3	1	2	50	1	50	50	10	—		
Szekszárd (Belváros)	—	10	—	6	—	6	—	584	27	84		
Szekszárd-Ujváros	3	3	2	2	—	—	426	530	19	56		
Szent-Dienes	3	3	230	233	—	—	370	467	19	—		
Szent György	5	5	164	160	—	1	136	240	18	—		
Szent-István	2	—	1	—	—	—	3	—	6	—		
Szent-Iván	2	2	2	2	—	—	80	2	10	80		
Szent-Lörincz	2	2	3	3	—	—	99	271	13	70		
Szigetvár	15	10	2	2	1	1	470	1220	47	90		
Tamási pro 1902. 9 cor. 40 f.	3	3	2	2	1	1	436	886	34	62		
Tengőd	2	2	2	2	—	—	40	40	8	80		
Tevel	2	2	3	3	—	—	635	667	23	02		
Tolna	—	10	—	8	—	4	—	1878	40	78		
Vaiszló	—	4	—	4	—	—	—	2	10	—		
Valpó	—	9	—	2	—	2	—	3244	45	44		
Vaszar	1	1	1	1	—	—	128	122	6	48		
Várdomb	2	2	2	2	—	—	64	35	8	99		
Vásáros-Dombó	—	8	—	3	—	2	—	760	22	60		
Veliskovci	—	—	—	2	—	—	—	2	4	—		
Véménd	—	4	—	4	—	—	—	4	12	—		
Viljevo	2	2	3	2	—	—	7	450	20	50		
Villány	3	3	2	2	1	1	—	906	21	06		
Vókány	2	2	1	1	—	—	—	—	6	—		
Vörösmarth	2	2	2	2	—	—	720	6	21	20		
Závod	3	3	5	5	—	—	334	6	21	34		
Zomba	—	6	—	320	—	—	480	14	—	—		
	Summa :										3558	31

IV. E. censibus intercalaribus :

Census intercalares	22 cor. 28. f.
-------------------------------	----------------

R e c a p i t u l a t i o :

I. E fundationibus perpetuis	2487 cor. 13 f.
II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati	557 cor. — f. 8 # 120 franc. aur.
III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium	3558 cor. 31 f.
IV. E censibus intercalaribus	22 cor. 28 f.
Summa totalis :	6624 cor. 72 f. 8 # et 120 franc aur.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 31-a Januarii 1904.

Cancellaria Episcopalis.

CONSIGNATIO

Symbolarum per dioecesim in emolumentum s. Missionis Africanae,
Custodum S. Sepulcri, instructionis coecorum pubescentium et Socie-
tatis S. Ladislai pro a. 1903. conflatarum.

Ex oblatis Ven. Cleri gremialis	Pro Miss. cor.	Ex oblatis Ven. Cleri gremiaiis	Pro Miss. cor.
		Translata :	131
Illmus ac Rssmus D. Fr. Troll .	20	A. R. D. Ludovicus Szilvek . . .	2
Rssmus D. Antonius Dobszay .	20	" " Ignatius Glatt . . .	10
Illmus ac Rss. I. Steph. Szeifricz	20	" " Josephus Rézbányay . . .	2
" D. Antonius Walter . . .	40 franc	" " Stephanus Késmárky . . .	4
" D. Gabriel Hanny . . .	20	" " Adalbertus Igaz . . .	5
Rssmus D. Joannes Spies . . .	10	R. D. Franciscus Hanuy . . .	2
" Josephus Pozsgay . . .	10	" Sigism. Gyömörey . . .	2
" Josephus Wurster . . .	10	" Franciscus Virág . . .	5
" Julius Wajdits . . .	10	" Sigism. Dujmovics . . .	2
" Aloysis Döbrössy . . .	2	" Stephanus Valdinger . . .	2
" Paulus Babócsay . . .	2	" Stephanus Komócsy . . .	2
A. R. D. Franciscus Gruzling . . .	1	" Ottó Szákovics . . .	1
" Joannes Rézbányay . . .	2	" Carolus Mayer . . .	1
" Philippus Ollé . . .	1	" Dionysius Melhárd . . .	1
" Ferdinandus Rang . . .	1	" Adalbertus Jakab . . .	1
" Carolus Körmendy , . .	2		
	Lat. 131	Summa : 173	
	40 franc.		40 franc.

Ex oblatis parochiarum	Pro Miss.		Ex oblatis parochiarum	Pro Miss.	
	c.	f.		c.	f.
Abaliget	6	36	Görcsöny	336	37
Apar	6	—	Grábócz	2	—
Báán	32	—	Gyulaj	2	44
Baar	1	73	Harcz	8	01
Babarcz	10	78	Harkanovci	2	—
Bakonya	2	40	Herczeg-Szöllös	4	—
Baranyavár	6	23	Hetvehely	8	—
Báta	7	—	Himesház	1	—
Bátaszék	6	—	Hird	7	—
Bedeg	—	—	Hosszu-Hetény	—	—
Bellye	4	57	Högyész	4	26
Beremend	10	—	Ibafa	33	80
Berkesd	4	—	Izsép	2	40
Bicsérd	14	83	Jánosi	1	32
Bikal	6	—	Kajdacs	3	30
Bizovac	16	50	Kakasd	10	—
Bodony	—	—	Kánya	9	—
Bogdása	2	54	Kárász	7	—
Bonyhád	2	40	Keszü	10	—
Bonyhádvarasd	2	40	Kisasszonyfa	4	—
Bozsok	9	43	Kisdorog	3	82
Bölcske	3	77	Kis-Falud	2	25
Brodjanci	—	—	Kis-Köszeg	4	—
Bükösd	8	—	Kisszékely	4	—
Čepin	6	40	Kocsola	3	40
Czikó	2	50	Koppányszántó	6	—
Darázs	15	—	Köblény	6	70
Dályok	5	20	Kömlőd	2	—
Dárda	4	50	Köv.-Szöllös	20	—
Diósberény	4	—	Kurd	7	35
Dolnji-Miholjac	6	22	Lakócsa	6	—
Dombovár	12	—	Lancsuk	1	60
Döbrököz	28	—	Lapáncsa	4	16
Dráva-Szent-Márton	3	82	Laskafalu	18	38
Dunaföldvár	3	—	Lengyel	1	60
Duna-Szekesö	14	—	Lipova	3	30
Egerágh	7	—	Lovász-Hetény	1	10
Értény	16	—	Löcs	12	14
Fadd	10	—	Magyar-Hertelend	14	85
Feked	1	20	Magyarkeszi	7	14
Felsőiregh	15	24	Magyar-Szék	4	10
Felső-Mindszent	6	25	Maiss	3	90
Felsőnyék	10	10	Mágocs	9	80
Garé	—	—	Mária-Gyüd	—	—
Gödre	3	—			
	Lat:	336 37		Lat:	607 49

Ex oblatis parochiarum		Pro Miss.	Ex oblatis parochiarum		Pro Miss.
		c. f.			c. f.
	Translata :	607 49		Translata :	965 71
Mária-Kéménd		15 —	Sáásd		13 46
Marjanci		3 52	Siklós		4 90
Miszla		5 78	Simontornya		5 —
Mocsolád		6 50	Síogárd		2 —
Mohács ad s. Cruc.		5 11	Sljivosevci		4 —
Mohács ad s. Mich.		12 —	Somberek		8 14
Mohács Insula		8 74	Somogy-Szt.-László		1 04
Monostor		3 —	Sumony		6 11
Mosgó		1 30	Szabad-Szent-Király		16 20
Mözs		3 21	Szabolcs		10 98
Mucsí		4 50	Szajk		8 —
Nagykónyi		7 38	Szakadáth		3 08
Nagymányok		4 47	Szakál		14 44
Nagy-Nyárád		15 04	Szakcs		10 54
Nagyvejke		2 14	Szalatnak		4 46
Nakk		32 —	Szálka		4 09
Nádasd		9 18	Szászvár		13 —
Német-Bóly		16 24	Szebény		2 —
Némethi		5 36	Szekszárd-Ujváros		8 —
Németkér		2 10	Szekszárd (Belváros).		16 81
Német-Márok		10 —	Szent-Dienes		4 23
Német-Ürögh		4 21	Szent György		4 60
Olasz		9 —	Szent-István		3 —
Ozora		3 88	Szent-Iván		4 90
Pári		3 —	Szent-Lőrincz		5 33
Paks		12 —	Szigetvár		12 51
Pálfa		2 76	Tamási		17 60
Pécsvárad		5 —	Tengőd		1 50
Pellérd		20 —	Tevel		4 —
Petrijevci		13 95	Tolna		12 40
Pinczehely		18 30	Vaiszló		6 —
Podgajci		5 36	Valpó		13 42
Püspök-Bogád		— —	Vaszar		1 48
Püspök-Lak		4 —	Várdomb		1 48
Püspök-Szt.-Erzsébet		5 —	Vásáros-Dombó		9 —
Püspök-Szt.-László		1 73	Veliskovci		3 40
Quinque-Eccles. Cathedralis		14 —	Véménd		2 —
" " ad BMV. Purif.		15 20	Viljevo		8 —
" " ad s. August.		3 —	Villány		10 —
" " ad s Francisc.		10 42	Vókány		4 10
" " ad s. Florian		5 56	Vörösmarth		23 20
Rácz-Mecske		2 20	Závod		4 31
Rácz-Petre		8 20	Zomba		16 —
Rácz-Töttös		6 50		Lat :	1288 42
Radikovci		5 —	Cum oblatis cleri grem.		
Regöly		7 38	et censibus interc. (17 c. 33 f.)		1478 55
	Lat :	965 71	et 40 franc. aur.		

II. Pro custodibus S. Sepulcri: Josephus Kuzmics 2 cor., Georgius Moransch 2 cor., Stephanus Horváth 2 cor., Carolus Erdélyi 2 cor., Georgius Ulákovics 2 cor., Alexander Gadó 2 cor., Adalb. Horváth 2 cor., Ant. Evetovics 2 cor., Ladislaus Charvát 4 cor., Josephus Józics 2 cor., — Summa 22 cor.

III. Pro instructione elementari coecorum pubescentium: Kővágó-Szöllős 7 cor.

IV. Pro Societate S. Ladislai: In civitate et districtu Qu.-Eccles. Dr. Antonius Dobszay 4 cor., Joann.

Spies 5 cor., Gabriel Hanny 5 cor., Dr. Franc. Hanuy 2 cor., Dr. Ludov. Szilvák 2 cor., Dr. Adalb. Igaz 2 cor., Carolus Körmendy 1 cor., Steph. Komócsy 1 cor., Joseph. Magenheim 4 cor., Dr. Petrus Krum 1 cor., Ignatius Károly 4 cor., Josephus Kristóf 56 f., Joannes Hepp 4 cor., Sigism. Gyömöréy 1 cor., Adalb. Jakab 1 cor., Dr. Steph. Késmárky 1 cor., August. Frantich 4 cor., Dr. Dionys. Melhárd 1 cor., Josephus Zserdin 1 cor., univ.: 44 cor. 56 f. — **II. Distr. Németi.** Joannes Kulcsár 1 cor. 44 f., Gregorius Andrin 2 cor., Martinus Márton 1 cor. 44 f., Martinus Molnár 1 cor. 44 f., Steph. Stokinger 2 cor., Dr. Antonius Hirling 2 cor., univ.: 10 cor. 32 f. — **III. Distr. Sz.-Lőrincz.** Franc. Krecht 2 cor., Adolphus Wagner 2 cor., Ignatius Drevén 2 cor., Emericus Szabó 2 cor., Julius Tóth 2 cor., Martinus Zsulyevics 2 cor., Ludovicus Beck 2 cor., Adalb. Csurda 2 cor., Geysa Ujváry 2 cor., univ.: 18 cor. — **IV. Distr. Siklós.** Carolus Schultz 2 cor., Franc. Schunk 2 cor., Josephus Pál 2 cor., Eduardus Koch 2 cor., univ. 8 cor. — **V. Distr. Dárda.** Carolus Erös 4 cor., Aloysius Zádor 4 cor., univ.: 8 cor. — **VI. Distr. Baranyavár.** Atala Uray 2 cor., Ferdinand. Csonka 2 cor., Joannes Pencz 2 cor., Franc. Piszaszics 2 cor., Petrus Matarics 2 cor., Steph. Krisztánits 2 cor., Theodorus Klein 1 cor., Desiderius Neumeyer 2 cor., univ. 15 cor. — **VII. Distr. Mohács.** Antonius Szandtner 1 cor. 44 f., Mathias Eberling 2 cor., Franc. Keserics 1 cor. 44 f., Philippus Gehring 2 cor., Paulus Gudler 2 cor., Aloysius Rausz 1 cor., univ. 9 cor. 88 f. — **VIII. Distr. M.-Kéménd.** Franc. Prantner 2 cor., Josephus Haragó 2 cor., Antonius Pataki 2 cor., Joann. Scharfenberger 2 cor., August. Herr 2 cor., Adamus Gött 2 cor., Aloysius Schmeller 2 cor., Georg. Fölnegovics 2 cor., Julius Koch 2 cor., Simon Nyári 2 cor., Joseph. Morschhauser 1 cor., univ. 21 cor. — **IX. Distr. Bóly.** Antonius Schell 2 cor., Josephus Báter 1 cor. 44 f., Leopoldus Masson 1 cor. 44 f., Camillus Plank 1 cor. 44 f. Franc. Proksch 1 cor. 44 f., Dionys. Horváth 1 cor. 44 f., Franc. Hofmeister 1 cor. 44 f., univ. 10 cor. 64 f. — **X. Distr. Pécsvárad.** Desiderius Radó 1 cor. 44 f., Theodor. Komáromy 1 cor. 44 f., Adalb. Schmidt 1 cor. 44 f., univ. 4 cor. 32 f. — **XI. Distr. Mágocs.** Dr. Michaél Szilvássy 1 cor., Franc. Szekeres 1 cor., Josephus Schmeller 1 cor., Josephus Halvax 1 cor., Joannes Polgár 1 cor., Coloman. Vaszary 1 cor., Stephanus Takács 1 cor., univ. 7 cor. — **XII. Distr. Gödöre.** Nicolaus Gundy 2 cor. 88 f., Balth. Rathmann 1 cor. 44 f., Josephus Vidák 1 cor. 44 f., Josephus Késmárky 1 cor. 44 f., Ludov. Horváth 1 cor. 44 f., Eduard. Medgyesy 1 cor. 44 f., Stephanus Fülöp 1 cor. 44 f., Colom. Vaszary 2 cor. 50 f., univ. 14 cor. 02 f. — **XIII. Distr. Szigetvár.** Joannes Erdélyi 2 cor., Ignatius Sirisaka 1 cor. 44 f., Henricus Dobos 1 cor. 44 f., Ferdin. Hangai 1 cor. 44 f., Ferdin. Hirling 1 cor. 44 f., Eugen. Gosztonyi 72 f., Andreas Kaufmann 72 f., univ.: 9 cor. 20 f. — **XIV. Distr. Valpó.** Georg. Ulákovics 2 cor., Ladisl. Charvát 4 cor., Pancratius Gombárovics 2 cor., univ. 8 cor. — **XV. Distr. Miholjác.** Josephus Kuzmics 2 cor., Stephanus Horváth 2 cor., Carolus Erdélyi 2 cor., Anton. Evetovics 2 cor., Georg. Moransch 2 cor., Alexander Gadó 2 cor., Adalb. Horváth 2 cor., univ. 14 cor. — **XVI. Distr. Bonyhád.** Josephus Klein 2 cor., Dr. Jeannes Jozgics 2 cor., Josephus Teppert 2 cor., Julius Szommer 1 cor., Josephus Anderle 2 cor., Aurelius Boross 2 cor., univ.: 11 cor. — **XVII. Distr. Dombóvár.** Geysa Frühwirth 2 cor., Carolus Hradek 2 cor., Eleuth. Nyárády 2 cor., Aloysius Szalay 2 cor., Alexander Leitner 2 cor., Julius Kőmives 2 cor., Antonius Kovács 2 cor., Francisc. Vitkovics 2 cor., univ. 16 cor. — **XVIII. Distr. Értény.** Mathias Fölker 1 cor. 44 f., Sen. Joseph. Kovács 1 cor. 44 f., Joannes Kövesdi 1 cor. 44 f., Stephanus Kiss 1 cor. 44 f., Emanuel Varga 1 cor. 44 f., Sigism. Magyar 1 cor. 44 f., Sigism. Offenmüller 1 cor. 44 f., univ.: 10 cor. 68 f. — **XIX. Distr. Simontornya.** Michaél Hangyály 2 cor., Michaél Szemenyei 2 cor., Ernest. Forster 2 cor., Georg. Fülöp 2 cor., Steph. Mozolányi 2 cor., Joannes Alagits 2 cor., Carolus Pintér 2 cor., Franc. Liebelt 2 cor., Simontornya 2 cor., univ. 18 cor. — **XX. Distr. Dunaföldvár.** Dr. Geysa Onczay 2 cor., Eméricus Biró 2 cor., Joannes Bereczk 2 cor., Stephanus Vajay 2 cor., Josephus Streicher 2 cor., Dr. Josephus Lonesár 2 cor., univ. 12 cor. — **XXI. Distr. Szegzárd.** Alexand. Szalczer 1 cor. 44 f., Franc. Holndonner 2 cor., univ.: 3 cor. 44 f. — **XXII. Distr. Völgység.** Petrus Streicher 2 cor., Carolus Prikler 2 cor., Eduard Háj 2 cor., Vilhelm. Pévald 2 cor., Joannes Trinn 2 cor., Ludov. Razgha 2 cor., Mathias Rudolf 2 cor., Vilhelm. Fuchs 2 cor., Steph. Lerch 2 cor., Fideles Högyészenses 21 cor. 20 f., univ.: 39 cor. 20 f. — **E massa**
† Adolphi Wagner 14 cor. 28 f. **Summa gen.** 325 cor. 94 fill.

Datum Quinque Ecclesiis, die 8-a Febr. 1904.

Cancellaria Episcopalis.

KIMUTATÁS

a kath. egyetemre nagylelküen felajánlott és befolyt összegekről. (Az 1903. évre történt befizetések jelen kimutatásban nem foglaltatnak):

	Felajánlott összeg		B e f o l y t								Észrevétel	
			1890		1900		1901		1902			
	korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
A) Fót. Székeskáptalan.												
Mélt. Troll Ferencz	20000	—	20000	—								
" Szeifritz István	400	—	400	—								
" Walter Antal	2000	—	2000	—								
Ns Lechner Jáeos	200*	—	200	—								
Mélt. Szeredy József	400	—	400	—								
Mélt. Hanny Gábor	200*	—	200	—	200	—	—	—	—	—		
Ns. Spies János	100*	—	100	—	100	—	100	—	100	—		
Ns. Wurster József	3000	—	1000	—	200	—	200	—	200	—	tiz év alatt 1900-tól	
Ns. Döbrössy Alajos	40*	—	310	—	40	—	10	—	—	—		
Ns. Babócsay Pál	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Ns. Hangyály Mihály	200	—	—	—	200	—	—	—	—	—		
Ns. Wajdits Gyula	100	—	100	—	—	—	5	—	—	—	100 kor. kath. köri részvényben van.	
	26740	—	24710	—	740	—	315	—	300	—		
B) Pécsi kebelbeli papság, a vidiékről egyesek és világiak.												
Ábrahám István	200	—	—	—	10	—	10	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól	
Bubregh Béla	50	—	—	—	5	—	5	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól	
Csajághi Károly	20*	—	20	—	80	—	—	—	—	—		
Czernohorszky József	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—		
Cselenkó János	4*	—	—	—	4	—	4	—	4	—		
Eberling Mátyás	30	—	—	—	30	—	—	—	—	—		
Fölker Mátyás	100	—	100	—	100	—	100	—	—	—		
Frantich Ágoston	20	—	20	—	20	—	—	—	—	—		
Gauzer Jáános	10*	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Glatt Ignácz	500	—	50	—	50	—	50	—	50	—	tiz év alatt 1900-tól	
Gruzling Ferencz	10*	—	—	—	10	—	10	—	—	—		
Átvitel:	944	—	190	—	309	—	181	—	54	—		

* csillaggal megjelelt összeg minden évre szól.

	Felajánlott összeg	B e f o l y t								É s z r e v é t e l	
		1899		1900		1901		1902			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
Áthozat:	944—	190—	—	309—	—	181—	—	54—	—		
Gyömörey Zsigmond	500—	—	—	50—	—	50—	—	50—	tiz év alatt 1900-tól		
Hanuy Ferencz	500—	—	—	50—	—	50—	—	50—	tiz év alatt 1900-tól		
Hirling Antal	60—	—	—	60—	—	—	—	—			
Holndonner Ferencz	100—	100—	—	—	—	—	—	—			
Horváth Mihály	100—	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Hradek Károly	300—	—	—	30—	—	30—	—	30—	tiz év alatt 1900-tól		
Igaz Béla	1000—	500—	—	50—	—	50—	—	50—	tiz év alatt 1900-tól		
Jakab Béla	3—	—	—	3—	—	2—	—	—			
Jakics Szilveszter	10*—	—	—	—	—	10—	—	—			
Károly Ignácz	500—	50—	—	50—	—	—	—	—	tiz év alatt		
Késmárky István	500—	—	—	50—	—	50—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Komócsy István	200—	—	—	20—	—	20—	—	20—	tiz év alatt 1900-tól		
Kozáry Gyula	200—	—	—	20—	—	20—	—	20—	tiz év alatt 1900-tól		
Körmendy Károly	200—	—	—	—	—	20—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Krum Péter	200—	—	—	20—	—	20—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Kutor Ferencz	10*—	—	—	—	—	—	—	—			
Magenheim József	100—	100—	—	—	—	—	—	—			
Mayer György	300—	100—	—	20—	—	10—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Melhard Dénes	4—	—	—	—	—	4—	—	—			
Ollé Fülöp	10*—	—	—	—	—	—	—	—			
Pellet József, Esztergom . . .	400—	—	400—	—	—	—	—	—			
Rang Nándor	10*—	10—	—	—	—	10—	—	—			
Rézbányay János	500—	50—	—	—	—	10—	—	—	tiz év alatt		
Rézbányay József	100—	100—	—	—	—	—	—	—	kath. köri részvben		
Scholtz Gyula	50—	—	50—	—	—	—	—	—			
Sipos István	200—	—	10—	—	10—	—	10—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Szabó Dezső	40—	—	4—	—	4—	—	4—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Szákovich Ottó	200—	—	—	—	—	5—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Szalczer Sándor	20—	20—	—	—	—	—	—	—			
Szikora Ignácz	10*—	—	10—	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Szilvek Lajos	600—	—	60—	—	60—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Teleki Dezső, h. jegyző . . .	2—	2—	—	—	—	—	—	—			
Tichy Sándor	2*—	—	2—	—	2—	—	—	—			
Valdinger István	300—	—	30—	—	30—	—	4—	—			
Virág Ferencz	100—	—	—	—	—	—	—	—	tiz éven át 1900-tól		
Zádor Alajos	12—	12—	—	—	—	—	—	—	határozatlan időre		
Z. A. Budapest	200—	50—	150—	—	—	—	—	—			
	8487—	1284—	1448—	648—	—	292—	—	—	egy év alatt		

	Felajánlott összeg	B e f o l y t								Észrevétel		
		1899		1900		1901		1902				
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.			
C) Espresi kerületek.												
Némethi esp. ker.												
Kulcsár János	200	—	—	20	—	20	—	20	—	tiz év alatt 1900-tól		
Márton Márton	200	—	—	40	—	40	—	40	—	öt éven át 1900-tól		
Szauter Antal	10	—	—	10	—	—	—	—	—			
Görcsönyi bivek	50	—	—	50	—	—	—	—	—			
Görcsönyi iskolás gyermekek	12	—	—	12	—	—	—	—	—			
	472	—	—	132	—	—	—	60	—			
Sik ósi kerület.												
Otrokóczy Lajos	200	—	—	200	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól		
Schultz Károly	100	—	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt 1900-tól		
Pál József	50	—	—	5	—	5	—	5	—	tiz év alatt 1900-tól		
Koch Ede	200	—	—	50	—	50	—	—	—	1902 végéig		
Schunk Ferencz	60	—	—	6	—	6	—	6	—	tiz éven át 1900-tól		
Lekics Antal	20	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz éven át 1900-tól		
Gabel György	100	—	—	10	—	10	—	5	—	tiz éven át 1900-tól		
Varga Vitus	50	—	—	5	—	5	—	—	—	tiz éven át 1900-tól		
Kimmel Kamill	5	—	—	5	—	—	—	—	—			
	785	—	—	291	—	86	—	26	—			
Dárdai kerület.												
Radó Dezső	50	—	—	10	—	—	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Kirschánék Ödön	50	—	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Schmidt Béla	50	—	—	10	—	—	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Aschenbrenner Gyula	50	—	—	10	—	—	—	—	—	öt éven át 1900-tól		
Fájth Lajos	100	—	—	20	—	20	—	20	—	öt éven át 1900-tól		
	300	—	—	60	—	30	—	50	—			
Baranyavári kerület.												
Uray Attala	50	—	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Csonka Nándor	50	—	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Neumayer Dezső	100	—	—	20	—	20	—	20	—	öt éven át 1900-tól		
Matarics Péter	50	—	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Pencz János	50	—	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Piszszsits Ferencz	50	—	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól		
Krisztanics István	25	—	—	5	—	5	—	5	—	öt éven át 1900-tól		
Péhm Kistóf	25	—	—	5	—	5	—	—	—	öt éven át 1900-tól		
Ambach Mihály	25	—	—	—	—	—	—	2	—	öt éven át 1900-tól		
Horváth János	10	—	—	2	—	2	—	—	—	öt éven át 1909-tól		
Lajos Gyula	—	—	—	10	—	10	—	—	—			
	435	—	—	92	—	92	—	77	—			

Letéveszeti kerület	Felajánlott összeg	Befolyt								Észrevétel	
		1899		1900		1901		1902			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
Kéméndi kerület.											
Prantner Ferencz	100—	—	—	20—	—	20—	—	20—	—	öt év alatt	
Földes Dezső	10—	—	—	4—	—	—	—	—	—	öt év alatt	
Kuhl József	10—	—	—	—	—	—	—	—	—	öt év alatt	
Scharfenberger János	4*—	—	—	4—	—	4	—	4	—		
Haragó József	4—	—	—	4—	—	—	—	—	—		
Herr Ágoston	4—	—	—	4—	—	—	—	—	—		
Gött Ádám	4—	—	—	4—	—	—	—	—	—		
Pataki Antal	4—	—	—	4—	—	—	—	—	—		
Schmeller Alajos	4—	—	—	4—	—	—	—	—	—		
	144—	—	—	48—	—	24—	—	24—	—		
Német-Bólyi kerület.											
Schell Antal	10—	—	10—	—	—	—	—	—	—		
Báter József	2—	—	3—	—	2—	—	—	—	—		
Dr. Waldfogel Károly	4—	—	4—	—	—	—	—	—	—		
Haragó Ferencz	2—	—	2—	—	—	—	—	—	—		
Proksch Ferenc	1—	—	1—	—	—	—	—	—	—		
Hofmeister Ferencz	10—	—	10—	—	10—	—	10—	—	10—		
Plank Kamill	10—	—	10—	—	10—	—	10—	—	10—		
Horváth Dénes	—50	—	—50	—	—	—	—	—	—		
Takács Mihály	—50	—	—50	—	—	—	—	—	—		
Klein Tivadar	1—	—	1—	—	—	—	—	—	—		
Kiss Lajos	1—	—	1—	—	—	—	2—	—	—		
Blazekovics István	1—	—	1—	—	—	—	—	—	—		
Evetovics Antal	1—	—	1—	—	—	—	—	—	—		
Moyzis Imre	—50	—	—50	—	—	—	—	—	—		
	44 50	—	45 50	—	22—	—	22—	—	10—		
Pécsváradi kerület.											
Hegyessy László	20*	—	100—	—	—	—	—	—	—		
Szuly József	80—	—	80—	—	—	—	—	—	—		
Romaisz Ferencz	40*—	—	40—	—	34 24	—	17 12	—	17 11	felállításkor 200 kor.	
Komáromy Tivadar	20—	—	20—	—	—	—	—	—	—		
Koncz Ferencz	10—	—	10—	—	—	—	—	—	—		
Kovács József	2—	—	2—	—	—	—	—	—	—		
Szvetics Gábor	6—	—	6—	—	—	—	—	—	—		
Auerbach László	4—	—	4—	—	—	—	—	—	—		
Vuics András	2—	—	2—	—	—	—	—	—	—		
Átvitel :	184—	—	264—	—	34 24	—	17 12	—	17 11		

	Felajánlott összeg	B e f c l y t								Észrevételek	
		899		1900		1901		1902			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
	Áthozat:	184	—	264	—	34	24	17	12	17	11
Palócz János		2	—	2	—	—	—	—	—		
Nukovics Gábor		10*	—	10	—	10	—	—	—		
Arányi Géza		4	—	4	—	2	—	2	—		
		200	—	280	—	46	24	19	12	17	11
	Mágocsi kerület.										
Szilvássy Mihály		200	—	10	—	20	—	20	—	tiz év alatt	
Halvax József		200	—	10	—	20	—	20	—	tiz év alatt	
Szekeress Ferenc		100	—	5	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Schmeller József		100	—	5	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Molnár József		100	—	5	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Ujvári Géza		25	—	125	—	—	—	—	—	tiz év alatt	
Takács István		100	—	5	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Rajczy János		100	—	5	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Dreher Arnold		100	—	5	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Vaszari Kálmán		—	—	—	—	4	—	4	—		
Buzsáki Imre		—	—	—	—	—	—	—	4		
		1025	—	51	25	104	—	104	—	108	
	Gödrei kerület.										
Gundi Miklós		2	0	—	—	100	—	100	—	két év alatt	
Paál József		200	—	—	—	200	—	—	—	egy év alatt	
Pfiszterer Emil		200	—	—	—	20	—	20	—	tiz év alatt 1900-tól	
Rathman boldizsár		200	—	—	—	20	—	20	—	tiz év alatt	
Medgyesi Ede		200	—	—	—	20	—	—	10	tiz év alatt	
Késmárky József		200	—	—	—	20	—	20	—	tiz év alatt 1900-tól	
Biró Imre		200	—	200	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól	
Horváth Lajos		100	—	—	—	20	—	20	—	öt év alatt	
Fetter Gyula		4	—	—	—	4	—	2	—	mig káplán marad	
Áronffy Ferencz		50	—	—	—	25	—	30	—	tiz év alatt	
		1554	—	200	—	424	—	212	—	92	
	Szigetvári kerület.										
Erdélyi János		200	—	20	—	20	—	20	—	tiz év alatt	
Hirling Nándor		100	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Dobos Henrik		100	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Gosztónyi Jenő		100	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt	
Sirisaka Ignácz		60	—	6	—	6	—	6	—	tiz év alatt	
Kopári Gyula		50	—	5	—	5	—	5	—	tiz év alatt	
Hangay Nándor		50	—	5	—	4	—	—	5	tiz év alatt	
Frey János		40	—	4	—	—	—	—	—	tiz év alatt	
Kiss István		100	—	10	—	—	—	—	—	tiz év alatt	
		800	—	80	—	65	—	61	—	61	

	Felajánlott összeg	B e f o l y t								Észrevétel	
		1899		1900		1901		1902			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
Valpói kerület.											
Philippovits János	10		10								
Ulákovics György	10		10								
Charváth László	10		10								
Józics József	10		10								
Budánovics Vincze	50				5		5		5	tiz év alatt 1900-tól	
	90		40		5		5		5		
Dolnji Miholjácz kerület.											
Kuzmics József	10				10						
Moransch György	10				10						
Gombárovics Pongrácz	10				10						
Horváth István	10				10						
Erdélyi Károly	10				10						
Ivánovics György	10				10						
Horváth Béla	10				10						
Gadó Sándor	10				10						
	80				80						
Bonyhádi kerület.											
Weisz János	4*		4		4		4		4		
Decskó Mátyás	4*		4		4		4				
Boross Aurél	4*		4		4		4		4		
Teppert József	4*		4		4		4		4		
Jozgits János dr.	4*		4		4		4		4		
Anderle József	4*		4		4		4		4		
Klein József	4*		4		4		4		4		
Röszler Ferencz	2*		2								
Koch Gyula	—				2						
Wölfel Ferencz	2*		2		2						
	32		32		32		28		24		
Dombovári kerület.											
Kelemen László dr.	100				10		10			tiz év alatt	
Frühwirth Géza	—						4		4		
Kovács Annal	100				10		10		10	tiz év alatt	
Nyárády Aladár	4*				4		4		4		
Szalay Alajos	4*				4		4		4		
Leitner Sándor	4*				4		4		4		
Átvitel :	212				32		36		26		

	Felajánlott összeg	B e f o l y t								Észrevételek	
		1899		1900		1901		1902			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
Áthozat:	212	—	—	32	—	36	—	26	—		
Kömüves Gyula	4*	—	—	4	—	4	—	4	—		
Vitkovics Ferencz	4*	—	—	4	—	4	—	4	—		
Ács János	2	—	—	2	—	—	—	—	—	elhalt	
Varga Kálmán	2	—	—	2	—	2	—	2	—	mig káplán 1900-tól	
Vörös Kristóf	2	—	—	2	—	2	—	2	—	" " "	
Fekete Antal	—	—	—	—	—	—	—	2	—		
Mayer Tivadar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	mig káplán 1900-tól	
Értényi kerület.	228	—	—	46	—	48	—	40	—		
Bohunczky Béla	100	—	—	10	—	—	—	—	—		
Fölker Mátyás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	I. B.)	
Kiss István	300	—	—	100	—	100	—	100	—	3 év alatt	
Kovács József	10	—	—	20	—	20	—	20	—		
Magyar Zsigmond	250	—	—	25	—	25	—	25	—	tiz év alatt	
Warga Manó	100	—	—	10	—	19	—	10	—		
Kövesdy János	50	—	—	5	—	—	—	5	—	"	
Offenmüller Zsigmond	10	—	—	—	—	—	—	10	—	"	
Szánthó Ignácz	100	—	—	10	—	10	—	10	—	e.m.	
	830	—	—	180	—	165	—	180	—	tiz év alatt	
Simontornyai kerület	830	—	—	180	—	165	—	180	—		
Fülöpp György	2	—	—	2	—	—	—	—	—	e. m.	
Pintér Károly	50	—	—	10	—	—	—	—	—	öt év alatt	
Mozolányi	100	—	—	10	—	—	—	—	—	"	
Palkó István	50	—	—	—	—	—	—	—	—	I. A) alatt	
Hangyály Mihály	—	—	—	—	—	—	—	—	—	e. m.	
Szemenyey Mihály	10	—	—	—	—	—	—	—	—	" "	
Szücs József	2	—	—	2	—	—	—	—	—	" "	
Forster Ernő	2	—	—	2	—	—	—	1	—	" "	
	216	—	—	26	—	—	—	1	—		
Dunaföldvári kerület.	216	—	—	26	—	—	—	1	—		
Streicher József	150	—	—	15	—	15	—	15	—	tiz év alatt	
Loncsár József	100	—	—	10	—	10	—	10	—	"	
Onczay Géza	100	—	—	10	—	10	—	10	—	"	
Vajay István	100	—	—	10	—	10	—	10	—	"	
Horacsek Endre	20	—	—	2	—	2	—	5	—	"	
Palkó József	20	—	—	2	—	2	—	2	—	"	
Müller Lajos	10	—	—	1	—	1	—	1	—		
Rathmann Endre	5*	—	—	5	—	5	—	5	—		
	505	—	—	55	—	55	—	58	—		

	Felajánlott összeg		B e f o l y t								Észrevételek	
	1899		1900		1901		1902					
	korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
Völgyiségi kerület.	1000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt	
Streicher Péter	—	—	—	—	148	1148	1184	—	—	—	—	
Rudolf Mátyás	—	—	—	—	808	808	808	—	—	—	—	
Pévald Vilmos	—	—	—	—	926	926	926	—	—	—	—	
Herger József	—	—	—	—	670	670	670	—	—	—	—	
Háj Ede	—	—	—	—	974	974	974	—	—	—	—	
Fuchs Vilmos	—	—	—	—	746	746	746	—	—	—	—	
Pelcz Árpád	—	—	—	—	894	894	894	—	—	—	—	
Prikler Károly	—	—	—	—	966	966	966	—	—	—	—	
Trinn János	—	—	—	—	704	704	704	—	—	—	—	
Magyar Miklós	—	—	—	—	1018	1018	1018	—	—	—	—	
Razgha Lajos	—	—	—	—	1110	1110	1110	—	—	—	—	
	1000	—	—	—	9964	9964	100—	—	—	—	—	
Összegezve:												
A) Föt. székeskáptalan	26740	—	24710	—	740	—	315	—	300	—	—	
B) Pécsi kebelbeli papság stb.	8287	—	1284	—	1448	—	648	—	292	—	—	
C) Esperesi kerületek	8740	50	728	75	1807	88	1110	88	933	11	—	
Összesen :	43967	50	26722	75	3995	88	2073	76	1525	11	—	

Összesen befolyt 34317 kor. 50 fillér.
 Kamatok 1902 év végéig 5542 „ 67 „
 Összesen 39860 „ 17 „

Pécs 1903. május 30.

Püspöki iroda.

KIMUTATÁS

a kath. egyetemre nagylelküen felajánlott és 1904. febr. 15-ikéig befolyt összegekről.

	Felajánlott összeg	B e f o l y t										Észrevétel	
		1899		1900		1901		1902		1903			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
A) Fót. Székeskáptalan.													
Mélt. Troll Ferencz . . .	20000	—	20000	—									
" Szeifritz István . . .	400	—	400	—									
" Walter Antal . . .	2000	—	2000	—									
Ns. Lechner János . . .	200*	—	200	—									
Mélt. Szeredy József . . .	400	—	400	—									
" Hanny Gábor . . .	200*	—	200	—	200	—	100	—	100	—	200		
Ns. Spies János . . .	100*	—	100	—	100	—	100	—	100	—	100		
" Wurster József . . .	3000	—	1000	—	200	—	200	—	200	—	—	tiz év alatt 1900-tól.	
" Döbrössy Alajos . . .	40*	—	310	—	40	—	10	—	—	—	—		
" Babócsay Pál . . .	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
" Hangyály Mihály . . .	200	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—		
" Wajdits Gyula . . .	100	—	100	—	—	—	5	—	—	—	—		
	26740	—	24710	—	740	—	415	—	400	—	300		
B) Pécsi kebelbeli papság, a vidékről egyesek és világiak.													
Ábrahám István . . .	200	—	—	10	—	10	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.	
Bubregh Béla . . .	50	—	—	5	—	5	—	—	—	—	5	tiz év alatt 1900-tól.	
Csajághi Károly . . .	20*	—	20	—	80	—	—	—	—	—	—		
Czernohorszky József . . .							2	—	—	—	—		
Cselenkó János . . .	4*	—	—	4	—	4	—	4	—	—	—		
Eberling Mátyás . . .	30	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—		
Fölker Mátyás . . .	100	—	100	—	100	—	100	—	—	—	—		
Frantich Ágoston . . .	20	—	20	—	20	—	20	—	20	—	20		
Gauzer János . . .	10*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Glatt Ignácz . . .	500	—	50	—	50	—	50	—	50	—	50		
Gruzling Ferencz . . .	10*	—	—	10	—	10	—	—	—	—	10		
Átvitel:	944	—	190	—	309	—	201	—	74	—	85		

* csillaggal megjelelt összeg minden évre szól.

	Felajánlott összeg		B e f o l y t					Észrevételek					
			1899		1900		1901		1902		1903		
	korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	
Áthozat:	944	—	190	—	309	—	201	—	74	—	85	—	
Gyömörey Zsigmond	500	—	—	—	50	—	50	—	50	—	50	—	tiz év alatt 1900-tól.
Hanuy Ferencz	200	—	—	—	50	—	50	—	50	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Hirling Antal	60	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	
Holndonner Ferencz	100	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Horváth Mihály	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hradek Károly	300	—	—	—	30	—	30	—	30	—	30	—	tiz év alatt 1900-tól.
Igaz Béla	1000	—	500	—	50	—	50	—	50	—	50	—	tiz év alatt 1900-tól.
Jakab Béla	3	—	—	—	3	—	2	—	—	—	1	—	
Jakics Szilveszter	10*	—	—	—	—	—	10	—	—	—	10	—	
Károly Ignácz	500	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt.
Késmárky István	500	—	—	—	50	—	50	—	—	—	50	—	tiz év alatt 1900-tól.
Kemócsy István	200	—	—	—	20	—	20	—	20	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Kozáry Gyula	200	—	—	—	20	—	20	—	20	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Körmendy Károly	200	—	—	—	—	—	20	—	—	—	20	—	tiz év alatt 1900-tól.
Krum Péter	200	—	—	—	20	—	20	—	—	—	20	—	tiz év alatt 1900-tól.
Kutor Ferencz	10*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Magenheim József	100	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	kath. köri részvben
Mayer György	300	—	100	—	20	—	10	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Mosonyi Dénes	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	2	—	
Ollé Fülöp	10*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pellet József, Esztergom	400	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	
Rang Nándor	10*	—	10	—	—	—	10	—	—	—	10	—	
Rézbányay János	500	—	50	—	—	—	10	—	—	—	10	—	tiz év alatt.
Rézbányay József	100	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	kath. köri részvben.
Scholtz Gyula	50	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—	
Sipos István	200	—	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Szabó Dezső	40	—	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—	tiz év alatt 1900-tól.
Szákovics Ottó	200	—	—	—	—	—	5	—	—	—	2	—	tiz év alatt 1900-tól.
Szalczer Sándor	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szikora Ignácz	10*	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Szilvek Lajos	600	—	—	—	60	—	60	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Teleki Dezső, h. jegyző	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tichy Sándor	2*	—	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	
Valdinger István	300	—	—	—	30	—	30	—	4	—	—	—	
Virág Ferencz	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz éven át 1900-tól.
Zádor Alajos	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	határozatlan időre.
Z. A Budapest	200	—	50	—	150	—	—	—	—	—	—	—	egy év alatt.
	8487	—	1284	—	1448	—	668	—	312	—	346	—	

	Felajánlott összeg	B e f o l y t										Észrevételek	
		1899		1900		1901		1902		1903			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
C) Esperesi kerületek.													
Némethi esp. ker.													
Kulcsár János	200	—	—	20	—	20	—	20	—	20	—	tiz év alatt 1900-tól.	
Márton Márton	200	—	—	40	—	40	—	40	—	40	—	öt éven át 1900-tól.	
Szauter Antal	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Görcsönyi hivék	50	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—		
Görcsönyi iskolás gyermekek	12	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—		
	472	—	—	132	—	60	—	60	—	60	—		
Siklói kerület.													
Otrokóczy Lajos	200	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.	
Schultz Károly	100	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt 1900-tól.	
Pál József	50	—	—	5	—	5	—	5	—	5	—	tiz év alatt 1900-tól.	
Koch Ede	200	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	1902 végéig.	
Schunk Ferencz	60	—	—	6	—	6	—	6	—	6	—	tiz éven át 1900-tól.	
Lekics Antal	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz éven át 1900-tól.	
Gabel György	100	—	—	10	—	10	—	5	—	—	—	tiz éven át 1900-tól.	
Varga Vitus	50	—	—	5	—	5	—	—	—	5	—	tiz éven át 1900-tól.	
Kimmel Kamill	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—		
	785	—	—	291	—	86	—	26	—	26	—		
Dárdai kerület.													
Radó Dezső	50	—	—	10	—	—	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Kirschanek Ödön	50	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Schmidt Béla	50	—	—	10	—	—	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Aschenbrenner Gyula	50	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	öt éven át 1900-tól.	
Fájth Lajos	100	—	—	20	—	20	—	20	—	20	—	öt éven át 1900-tól.	
	300	—	—	60	—	30	—	50	—	50	—		
Baranyavári kerület.													
Uray Attala	50	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Csonka Nándor	50	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Neumayer Dezső	100	—	—	20	—	20	—	20	—	20	—	öt éven át 1900-tól.	
Matarics Péter	50	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Pencz János	50	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Piszazzits Ferencz	50	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	öt éven át 1900-tól.	
Krisztanics István	25	—	—	5	—	5	—	5	—	5	—	öt éven át 1900-tól.	
Péhm Kristóf	25	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	öt éven át 1900-tól.	
Ambach Mihály	25	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	öt éven át 1900-tól.	
Horváth János	10	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	öt éven át 1900-tól.	
Lajos Gyula	—	—	—	10	—	10	—	—	—	—	—		
	435	—	—	92	—	92	—	77	—	77	—		

István Egyetem 1898	Felajánlott összeg	B e f o l y t					Észrevétel	
		1899		1900		1901		
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	
Kéméndi kerület.								
Prantner Ferencz	100	—	—	20	—	20	—	öt év alatt.
Földes Dezső	10	—	—	4	—	—	—	öt év alatt.
Kuhl József	10	—	—	—	—	—	—	öt év alatt.
Scharfenberger János	4*	—	—	4	—	4	—	—
Haragó József	4	—	—	4	—	—	—	—
Herr Ágoston	4	—	—	4	—	—	—	—
Gött Ádám	4	—	—	4	—	—	—	—
Pataki Antal	4	—	—	4	—	—	—	—
Schmeller Alajos	4	—	—	4	—	—	—	—
	144	—	—	48	24	24	—	—
Német-Bólyi kerület.								
Schell Antal	10	—	10	—	—	—	—	—
Báter József	2	—	3	2	—	—	—	—
Dr. Waldfogel Károly	4	—	4	—	—	—	—	—
Haragó Ferencz	2	—	2	—	—	—	—	—
Proksch Ferencz	1	—	1	—	—	—	—	—
Hofmeister Ferencz	10	—	10	10	10	10	10	—
Plank Kamill	10	—	10	10	10	—	—	—
Horváth Dénes	—50	—	—50	—	—	—	—	—
Takács Mihály	—50	—	—50	—	—	—	—	—
Klein Tivadar	1	—	1	—	—	—	—	—
Kiss Lajos	1	—	1	—	2	—	2	—
Blazekovics István	1	—	1	—	—	—	—	—
Evetovics Antal	1	—	1	—	—	—	—	—
Moyzis Imre	—50	—	—50	—	—	—	—	—
	4450	—	4550	22	22	10	12	—
Pécsváradi kerület.								
Hegyessy László	20*	—	100	—	—	—	—	—
Szuly József	80	—	80	—	—	—	—	—
Romaisz Ferencz	40*	—	40	24	17	12	17	12
Komáromy Tivadar	20	—	20	—	—	—	—	felállításkor 200 kor.
Koncz Ferencz	10	—	10	—	—	—	—	—
Kovács József	2	—	2	—	—	—	—	—
Szvetics Gábor	6	—	6	—	—	—	—	—
Auerbach László	4	—	4	—	—	—	—	—
Vuics András	2	—	2	—	—	—	—	—
Átvitel:	184	—	264	34	17	12	17	12

Eszrevételi időszak	Felajánlott összeg	Befolyt										Eszrevétel	
		1899		1000		1901		1902		1903			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	
Áthozat :	184	—	264	—	34	24	17	12	17	11	17	12	
Palócz János	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nunkovics Gábor	10*	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
Arányi Géza	4	—	4	—	2	—	2	—	—	—	—	—	
Mágocsi kerület.		200	—	280	—	46	24	19	12	17	11	17	12
Szilvássy Mihály	200	—	10	—	20	—	20	—	20	—	20	—	tiz év alatt.
Halvax József	200	—	10	—	20	—	20	—	20	—	20	—	tiz év alatt.
Szekeres Ferencz	100	—	5	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Schmeller József	100	—	5	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Molnár József	100	—	5	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt,
Ujváry Géza	25	—	125	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt.
Takács István	100	—	5	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Rajczy János	100	—	5	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Dreher Arnold	100	—	5	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Vaszari Kálmán	—	—	—	—	4	—	4	—	4	—	2	—	
Buzsáki Imre	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	
Gödrei kerület.		1025	—	51	25	104	—	104	—	108	—	106	—
Gundi Miklós	200	—	—	—	100	—	100	—	—	—	—	—	két év alatt.
Paál József	200	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	egy év alatt.
Pfiszterer Emil	200	—	—	—	20	—	20	—	20	—	20	—	tiz év atatt 1900-tól.
Rathman Boldizsár	200	—	—	—	20	—	20	—	20	—	20	—	tiz év alatt.
Medgyesy Ede	200	—	—	—	20	—	—	—	10	—	30	—	tiz év alatt.
Késmárky József	200	—	—	—	20	—	20	—	20	—	30	—	tiz év alatt 1900-tól.
Biró Imre	200	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól.
Horváih Lajos	100	—	—	—	20	—	20	—	20	—	20	—	öt év alatt.
Fetter Gyula	4	—	—	—	4	—	2	—	2	—	2	—	mig káplán marad.
Áronffy Ferencz	50	—	—	—	25	—	30	—	—	—	—	—	tiz év alatt.
Szigetvári kerület.		1554	—	200	—	424	—	212	—	92	—	122	—
Erdélyi János	200	—	20	—	20	—	20	—	20	—	20	—	tiz év alatt.
Hirling Nándor	100	—	10	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Dobos Henrik	100	—	10	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Gosztonyi Jenő	100	—	10	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Sirisaka Ignácz	60	—	6	—	6	—	6	—	6	—	6	—	tiz év alatt.
Kopári Gyula	50	—	5	—	5	—	5	—	—	—	—	—	tiz év alatt.
Hangay Nándor	50	—	5	—	4	—	—	—	5	—	5	—	tiz év alatt.
Frey János	40	—	4	—	—	—	—	—	—	—	12	—	tiz év alatt.
Kiss István	100	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt.
	800	—	80	—	65	—	61	—	61	—	73	—	

Feltájelte 1899	Felajánlott összeg	B e f o l y t										Észrevétel	
		1899		1900		1901		1902		1903			
		korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.		
Valpói kerület.													
Philippovits János	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—		
Ulákovics György	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—		
Charváth László	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—		
Józics József	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—		
Budánovics Vincze	50	—	—	5	—	5	—	5	—	5	—	tiz év alatt 1900-tól.	
	90	—	40	—	5	—	5	—	5	—	5		
Dolnji Miholjáczi kerület.													
Kuzmics József	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Moransch György	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Gombárovics Pongrácz	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Horváth István	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Erdélyi Károly	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Ivánovics György	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Horváth Béla	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
Gadó Sándor	10	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—		
	80	—	—	80	—	—	—	—	—	—	—		
Bonyhádi kerület.													
Weisz János	4*	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4		
Decskó Mátyás	4*	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4		
Boross Aurél	4*	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4		
Teppert József	4*	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4		
Jozgits János dr.	4*	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4		
Anderle József	4*	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4		
Klein József	4*	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4		
Röszler Ferencz	2*	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—		
Koch Gyula	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—		
Wölfel Ferencz	2*	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—		
	32	—	32	—	32	—	28	—	24	—	24		
Dombovári kerület.													
Kelemen László dr.	100	—	—	10	—	10	—	—	—	—	—	tiz év alatt.	
Frühwirth Géza	—	—	—	—	—	4	—	4	—	4	—		
Kovács Antal	100	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.	
Nyárády Aladár	4*	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—		
Szalay Alajos	4*	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—		
Leitner Sándor	4*	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—		
Átvitel:	212	—	—	32	—	36	—	26	—	26	—		

		Felajánlott összeg	B e f o l y t										Észrevételek
			1899		1900		1901		1902		1903		
			korona	fill.	korona	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	
Áthozat:		212	—	—	32	—	36	—	26	—	26	—	
Kömüves Gyula		4*	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—	
Vitkovics Ferencz		4*	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—	
Ács János		2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	elhalt.
Varga Kálmán		2	—	—	2	—	2	—	2	—	2	—	mig káplán 1900-tól.
Vörös Kristóf		2	—	—	2	—	2	—	2	—	2	—	" " "
Fekete Antal		—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
Mayer Tivadar		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	mig káplán 1900-tól.
Értényi kerület.		228	—	—	46	—	48	—	40	—	38	—	
Bohunczky Béla		100	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	I. B.)
Fölker Mátyás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 év alatt.
Kiss István		300	—	—	100	—	100	—	100	—	—	—	
Kovács József		10	—	—	20	—	20	—	20	—	—	—	
Magyar Zsigmond		250	—	—	25	—	25	—	25	—	25	—	tiz év alatt.
Warga Manó		100	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—	"
Kövesdy János		50	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—	"
Offenmüller Zsigmond		10	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	e. m.
Szánthó Ignácz		100	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	tiz év alatt.
Simontornya kerület.		830	—	—	180	—	165	—	180	—	35	—	
Fülöpp György		2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	e. m.
Pintér Károly		50	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	öt év alatt.
Mozolányi		100	—	—	10	—	—	—	—	—	50	—	"
Palkó István		50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	I. A) alatt.
Hangyály Mihály		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	e. m.
Szemenyey Mihály		10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	"
Szűcs József		2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	"
Forster Ernő		2	—	—	2	—	—	—	1	—	2	—	"
Dunaföldvári kerület.		216	—	—	26	—	—	—	1	—	52	—	
Streicher József		150	—	—	15	—	15	—	15	—	15	—	tiz év alatt.
Loncsár József		100	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	"
Onczay Géza		100	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	"
Vajay István		100	—	—	10	—	10	—	10	—	10	—	"
Horacsek Endre		20	—	—	2	—	2	—	5	—	250	—	
Paikó József		20	—	—	2	—	2	—	2	—	2	—	
Müller Lajos		10	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	
Rathmann Endre		5*	—	—	5	—	5	—	5	—	5	—	
		505	—	—	55	—	55	—	58	—	5450	—	

Előzetes Eszrevétel 1903	Felajánlott összeg	Befolyt										Eszrevétel	
		1899		1900		1901		1902		1903			
		korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.		
Völgyiségi kerület.	1000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	tiz év alatt.	
Streicher Péter	.	—	—	—	—	11	48	11	48	11	84	11	84
Rudolf Mátyás	.	—	—	—	—	8	08	8	08	8	08	8	08
Pévald Vilmos	.	—	—	—	—	9	26	9	26	9	26	9	26
Herger József	.	—	—	—	—	6	70	6	70	6	70	—	—
Háj Ede	.	—	—	—	—	9	74	9	74	9	74	9	74
Fuchs Vilmos	.	—	—	—	—	7	46	7	46	7	46	7	46
Pelcz Árpád	.	—	—	—	—	8	94	8	94	8	94	8	94
Prikler Károly	.	—	—	—	—	9	66	9	66	9	66	9	66
Trinn János	.	—	—	—	—	7	04	7	04	7	04	7	04
Magyar Miklós	.	—	—	—	—	10	18	10	18	10	18	10	18
Razgha Lajos	.	—	—	—	—	11	10	11	10	11	10	11	10
Lerch István	.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	70	—
	1000	—	—	—	—	99	64	99	64	100	—	100	—
Osszegezve :													
A) Föt. székeskáptalan	26740	—	24710	—	740	—	415	—	400	—	300	—	
B) Pécsi kebelbeli papság stb.	8287	—	1284	—	1448	—	668	—	312	—	346	—	
C) Esperesi kerületek	8740	50	728	75	1807	88	1110	88	933	11	877	62	
Összesen :	43967	50	26722	75	3995	88	2193	76	1645	11	1523	62	

Összesen befolyt 36081 kor. 12 fillér.

Kamatok 1903 év végéig 7511 " 79 "

Összesen 43592 " 91 "

Pécs, 1904. febr. 15.

Püspöki iroda.